

REKLAMA

Nie leż odłogiem! Zbieraj nieźle żniwo!

Dzięki firmie Mar-Mot!

W OFERCIE: nawozy oraz inne środki do produkcji rolnej; sprzedaż detaliczna, sprzedaż hurtowa;

PONADTO STAL: profile zamknięte, płaskowniki, kątowniki, rurki, pręty zębrowane, blachy;

POLSKĄ WĘGIEL: kostka, orzech, miał i ekogroszek;

MAR-MOT Sp. z o.o.

Kowalewo Pomorskie, ul. Podbórek 10,
tel. 56 684 27 77**Gmina Książki****Święto plonów w Osieczku**

19 sierpnia rolnicy w Osieczku uroczyście zakończyli żniwa. Po dziękczynnej mszy świętej w kościele parafialnym mieszkańcy oraz zaproszeni goście bawili się w świetlicy wiejskiej. Nie zabrakło atrakcji i smacznego poczęstunku

➤ str. 4

Powiat**Nasi druhowi pomagali**

Strażacy ochotnicy z powiatu wąbrzeskiego pomagali ofiarom sierpniowych nawałnic – mieszkańcom gminy Kęsowo w powiecie tucholskim

➤ str. 5

Gmina Dębowa Łąka**Świętowali imieniny patrona parafii**

W minioną niedzielę mieszkańcy Kurkocina uczcili patrona swojej parafii św. Bartłomieja. Po uroczystej mszy odpustowej spotykali się w rodzinnym gronie

➤ str. 6

Pika nożna**Inauguracja zgodnie z planem**

W pierwszym meczu sezonu Unia Wąbrzeźno pokonała Victorię Czernikowo 1:0 i udanie rozpoczęła walkę o awans do klasy okręgowej

➤ str. 30

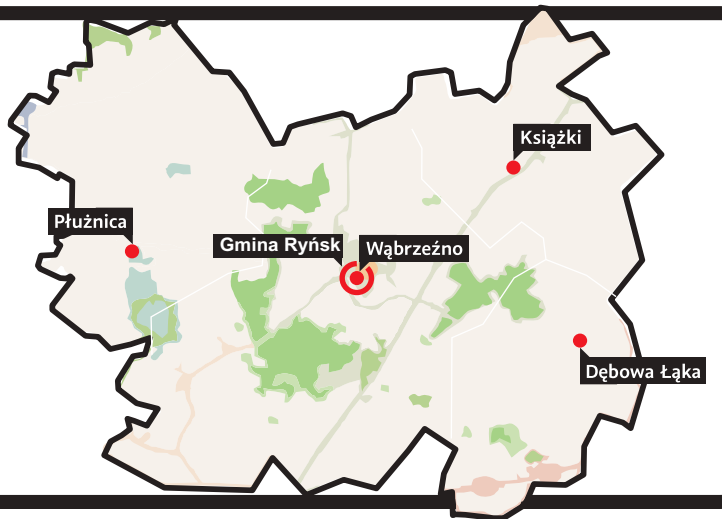
CZWARTEK
24 SIERPNIA 2017

ISSN: 2080-0878

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 34/2017 (436)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Razem o bezpieczeństwie

POWIAT ➤ W czwartek 17 sierpnia z inicjatywy starosty wąbrzeskiego Krzysztofa Maćkiewicza odbyła się narada, w której uczestniczyli szefowie gminnych samorządów i służb mundurowych. Rozmawiali o tym, jak skuteczniej działać w starciu człowieka ze skutkami żywiołów

Komendant powiatowy PSP st. bryg. Sławomir Herbowski przedstawił skutki frontu burzowego, który przeszedł przez powiat wąbrzeski w nocy z 11 na 12 sierpnia. Odnotowano w sumie 89 zdarzeń kwalifikowanych jako „silny wiatr”: 64 w gminie Płużnica, po dziewięć w gminach Dębowa Łąka i Ryńsk, pięć w gminie Książki oraz dwa w Wąbrzeźnie.

Na terenie powiatu zostało uszkodzonych osiem budynków mieszkalnych oraz sześć gospodarczych (wszystkie w gminie Płużnica). 34 zdarzenia dotyczyły przewróconych drzew, 35 połamanych konarów, a pięć uszkodzonych linii energetycznych.

Jak informuje Paweł Sarnecki, inspektor ds. zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i spraw

obronnych wąbrzeskiego starostwa, głównym celem czwartkowego spotkania było omówienie zasad współdziałania służb z organami samorządu terytorialnego podczas prowadzenia akcji ratowniczych oraz przy usuwaniu skutków klęsk żywiołowych.

– Szefowie samorządów gminnych przyjęli pewne ustalenia dotyczące wspierania działań służb mundurowych podczas długotrwałych akcji ratowniczych, które polegałyby m.in. na zapewnieniu wyżywienia i napojów dla tych służb – tłumaczy Sarnecki. – Poza tym każda gmina zobowiązała się przekazać do jednostek OSP funkcjonujących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym planek o różnych rozmiarach.

Mają one służyć do przykrycia uszkodzonych dachów domów bądź budynków gospodarczych, a także zabezpieczaniu plonów.

Warto przy tym wspomnieć, że Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie

otrzymała już od Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie planek w rozmiarach umożliwiających zabezpieczenie całego dachu budynku jednorodzinne.

Dokończenie na str. 3

Producent Mebli Ogrodowych

Zieleń 88 (przy stacji PKP), 87-200 Wąbrzeźno
tel. 605 418 025

STOŁY, ŁAWKI
HUŚTAWKI
PIASKOWNICE
STUDNIE OGRODOWE
ZIEŁDZALNIE
DOMKI DLA DZIECI
PLACE ZABAW

REKLAMA

Rondo NOWA GRILLOWNIA

STEKI Z ORYGINALNEJ ARGENTYŃSKIEJ POŁĘDWICY ANGUS

GRILLUJEMY W PIECU MARKI JOSPER

Josper
CHARCOAL OVENS

Hotel Rondo
ul. Mikołaja z Ryńska 11 A, 87-200 WĄBRZEŹNO
www.hotel-rondo.pl • 532 600 800

PIĄTEK-SOBOTA 14:00-24:00; NIEDZIELA 12:00-22:00

Sobota z muzyką na żywo 19:00-22:00

Potrzebna pomoc dla Darii

WĄBRZEŹNO ▶ Daria Szczepańska z Wąbrzeźna cierpi na móżgowe porażenie dziecięce i niedowład prawostronny. Kilka lat temu straciła też wzrok. Nastolatka nieustannie potrzebuje rehabilitacji, ale wkrótce nie będzie w stanie pokryć jej kosztów

że nie widzi. Nauczyła się alfabetu Braille'a, którym posługują się osoby niewidome. Uczy się radzenia sobie z obowiązками dnia codziennego i chodzenia z laską, ale z powodu niedowładu jest jej łatwiej, gdy na spacerze wspiera się na drugiej osobie.

Średnio co półtora miesiąca niepełnosprawna nastolatka uczestniczy w turnusach rehabilitacyjnych w Grudziądzu, których koszty tylko w połowie pokrywa NFZ. W zależności od długości turnusu kwota, którą musi dołożyć Daria wynosi od 800 do 1500 zł. Oprócz tego dziewczyna raz w roku jedzie na dwa tygodnie do nadmorskiego Klimczoka. Tam znajduje się ośrodek przystosowany dla osób niewidomych. Koszt jednego turnusu to 4,5 tys. zł, z czego połowę musi pokryć Daria. Nastolatka jest również regularnie rehabilitowana w Wąbrzeźnie. Jeden zabieg to koszt 40 zł plus specjalny plaster za 45 zł, który starcza na miesiąc. Rehabilitacja przynosi ogromne efekty. Poprawia kondycję i chód Darii.

– Tylko w tym roku wydałyśmy już na rehabilitację 8 tys. zł –

mówi Katarzyna Kunicka, mama Darii. – Pieniądze, które łączyliśmy przez fundację wkrótce się skończą i nie będziemy w stanie pokryć kosztów z innego źródła. Aby Daria mogła się w przyszłości usamodzielnić, musi być bardziej sprawna. Będziemy wdzięczni za każdą pomoc. W październiku jedziemy na konsultację do neuroortopedy do Poznania, aby rozważyć przecięcie ścięgna Achillesa, bo w prawej nodze jest bardzo mocny przykurcz. Wcześniejsza interwencja chirurgiczna była niewskazana ze względu na zapalenie w oczach. Córka ma też przykurcz w czworogłowym mięśniu nóg i przewodźnikach.

Pieniądze, które pomagają w rehabilitacji Darii można przekazać na konto fundacji: Spółdzielczy Bank Ludowy w Zakrzewie oddział Złotów pod nazwą Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Słoneczko”, 77-400 Złotów, Stawnica 33A, nr konta 89 8944 0003 0000 2088 2000 0010 z dopiskiem 454/S Daria Szczepańska – darowizna.

(pg)

fort. archiwum rodzinne

Wąbrzeźno

Pływalnia otwarta po remoncie

Zakończyły się prace remontowe w Pływalni Miejskiej im. Pawła Bączyńskiego. Od poniedziałku 21 sierpnia można ponownie korzystać z basenu.

Tegoroczna przerwa wakacyjna w pływalni miejskiej trwała przez sześć tygodni (w minionych latach

były to przerwy dwutygodniowe). Jednak tym razem zakres prac modernizacyjnych był większy. Ekipa

remontowa wymieniła m.in. płytki ceramiczne w dużej niecce basenu.

– Prace te wykonała wyłoniona w przetargu firma Usługi Budowlane Marek Siekiera z Obic – informuje Mirosław Dembowski. – Poza tym na klientów pływalni czekają odnowione szatnie, sauna oraz schody zjeżdżalni, które wyremontowano dzięki życzliwości Firmy Reflex Polska. Ponadto w stu procentach wymieniono wodę w nieckach, zaś w małej niecce specjalistyczną farbą odznaczono ostatni stopień przy wejściu do brodzika.

Pływalnia otwarta jest codziennie w godzinach od 7.00 do 22.00. Wyjątek stanowią środy, kiedy basen czynny jest dla ogółu klientów w godzinach 7.00 – 17.30 oraz 19.30 – 22.00.

(krzan)

fort. Pływalnia miejska

W dużym basenie wymieniono płytki ceramiczne

Gmina Książki

Będą czytać „Wesele”

Tegoroczną lekturą Narodowego Czytania jest „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego. W Książkach dzieło będą czytać m.in. przedstawiciele władz gminy, nauczyciele i lekarze.

O wyborze lektury czytanej w ramach akcji propagującej znajomość literatury narodowej ostatecznie zdecydowali internauci. W tym roku do wyboru mieli jeszcze: „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego, „Pamiętki Soplicy” Henryka Rzewuskiego i „Beniowskiego” Juliusza Słowackiego.

Swój udział w Narodowym Czytaniu zgłosili: biblioteka i Gminny Ośrodek Kultury w Książkach. W bohaterów „Wesela” wcielią się m.in. wójt gminy Książki Jerzy Dutkiewicz, proboszcz Zbigniew Żynda, lekarz Tomasz Sacha, dyrektor szkoły Ewa Jędrzejewska Głowacka oraz sołtys Książek Eugeniusz Dylewski. Jak sobie poradzą z tym wyzwaniem, mieszkańcy będą mogli ocenić w sobotę 2

września o godz. 14.00 w sali GOK.

Narodowe Czytanie organizowane jest przez prezydenta RP od 2012 roku. Akcja została zainicjowana wspólną lekturą „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. W kolejnych latach czytano publicznie: dzieła Aleksandra Fredry, „Trylogię” Henryka Sienkiewicza, „Lalkę” Bolesława Prusa, a w ubiegłym roku „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza.

Wyspiański swoje najbardziej znane dzieło oparł na autentycznym wydarzeniu – weselu poety i dramaturga Lucjana Rydla z Jądrzawą Mikołajczykówną, chłopką z podkrakowskich Bronowic. „Wesele. Dramat w trzech aktach” swoją premierę miał w 1901 roku.

(pg)

W SKRÓCIE

WĄBRZEŹNO Wybierz nawet kilka projektów w ramach BO

Do 15 września mieszkańcy Wąbrzeźna mogą głosować na projekty zgłoszone w ramach budżetu obywatelskiego. Magistrat przypomina, że można poprzeć nawet kilka pomysłów, ale ich łączna wartość nie może przekroczyć 300 tys. zł (tyle wynosi pula). Do wyboru jest 12 projektów, z którymi można zapoznać się na stronie: budzetobywatelski.wabrzezno.com. Głosowanie odbędzie się poprzez „ankietę-głosowanie”, którą po wypełnieniu trzeba będzie złożyć osobiście w sekretariacie urzędu miasta lub przesłać pocztą na adres urzędu miasta, ul. Wolności 18 z dopiskiem „Budżet obywatelski”.

POWIAT Wsparcie dla niepełnosprawnych

Do środy 30 sierpnia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie przyjmuj wnioski w ramach programu „Aktywny samorząd”. Można uzyskać wsparcie m.in. na zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu, uzyskanie prawa jazdy kategorii B czy utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym. Więcej informacji można uzyskać PCPR w Wąbrzeźnie (ul. Wolności 44, pok. 27) oraz na stronach: www.pfron.org.pl i www.pcpr-wabrzezno.rbip.mojregion.info.

(ToB)

SKŁAD OPAŁU

tel. 530 170 270

workujemy
wszystko

ul. Dworcowa 2,
Kowalewo Pomorskie

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor Naczelny:
Magdalena Betlejewska
Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszczewicz

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. (56) 493 41 50
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Czekają na nową drogę

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Od lat Brygida i Jarosław Jankowscy z Wielkich Radowisk domagają się naprawy gminnej drogi gruntowej, która prowadzi do ich posesji. Sprawdziliśmy, czy gmina w najbliższym czasie planuje zająć się tym problemem

Odwilż lub deszcz zamienia drogę w błoto. Jest szansa, że niedługo stan drogi się poprawi

O katastrofalnym stanie drogi, prowadzącej do gospodarstwa Jankowskich, pisaliśmy na początku sierpnia. Każda odwilż lub deszcz zamienia drogę w błoto, w którym grzęzną po-

jazdy. Problem z dojazdem ma nawet śmieciarka.

– Nie ma szans, aby w okresie, gdy jest mokro przez drogę przedostała się np. karetka. Jesteśmy praktycznie uwięzieni

w domu – skarżyli się nam Jankowscy.

Poprawy nie przyniosły ani starania pana Jarosława, który próbował ją naprawiać we własnym zakresie, ani równiarka przysłana przez gminę. Jankowscy nie mogli się doprosić podjęcia konkretnych działań w tej sprawie. Twierdzą, że wójt obiecywał naprawę w kwietniu, a gdy ten termin dawno minął, wskazał na październik. Panu Jarosławowi marzy się nawierzchnia z tłucznia, która starczyłaby na kilka lat.

Podczas przygotowywania pierwszej publikacji na temat feralnej drogi nie udało nam się skontaktować z wójtem gminy Dębowa Łąka, gdyż przebywał w tym czasie na urlopie. Po powrocie z wypoczynku odniósł się do tematu naprawy drogi.

– Planujemy tam remont, gdy będziemy budować następny odcinek gminnej drogi z Niedźwiedzia do Wielkich Radowisk. Nawieziemy w to niewralgiczne miejsce trochę tłucznia, żeby je udrożnić – mówi wójt Stanisław Szarowski.

Budowa drogi z Niedźwiedzia do Wielkich Radowisk będzie kontynuowana na przełomie września i października. Jankowski pozostaje uzbroić się w cierpliwość i czekać na efekty działań gminy.

(pg)
fot. nadesłane

Powiat

Razem o bezpieczeństwie

Dokończenie ze str. 1

– Starosta Krzysztof Maćkiewicz poinformował ponadto zebranych, że po konsultacjach z komendantem PSP podjął decyzję o doposażeniu jednostki w Wąbrzeźnie w niezbędny sprzęt – dodaje Sarnecki. – Zakupione zostaną m.in. dwie podkrzesywarki teleskopowe (spalinowe) za kwotę około 3 tys. zł. Sprzęt będzie wykorzystywany do usuwania gałęzi znajdujących się na wysokości do 5 metrów bez potrzeby używania podnośnika.

Uczestnicy narady rozmawiali także nt. zasad przekazywania informacji pomiędzy centrami zarządzania kryzysowego a służbami mundurowymi w przypadku wystąpienia różnego rodzaju zdarzeń kryzysowych oraz o sposobach ostrzegania ludności.

– Po nawałnicy z zeszłego tygodnia widać wyraźnie, że funkcjonujący system ostrzegania nie jest skuteczny – ocenia wójt Płużnicy Marcin Skonieczka. – Władze państwa powinny to zmienić. Natomiast jeśli chodzi o nasze lokalne kompetencje, to zamierzamy doposażyć jednostki OSP w plandeki i wdrożyć powiatowy system zapewniania posiłków regeneracyjnych dla ratowników podczas prowadzenia dłuższych akcji.

Podczas narady omówione zostały także kwestie wyjazdu strażaków ochotników w rejon najbardziej dotknięty żywiołem. Z inicjatywy strażaków już w piątek trzydziestu ochotników i zawodowców z terenu całego powiatu pojechało pomagać w usuwaniu skutków nawałnicy w jednej z gmin naszego województwa.

W spotkaniu zainicjowanym przez starostę Krzysztofa Maćkiewicz wzięli udział: Leszek Kawski (burmistrz Wąbrzeźna), Władysław Łukasik (wójt gminy Ryńsk), Jerzy Dutkiewicz (wójt gminy Książki), Stanisław Szarowski (wójt gminy Dębowa Łąka), Marcin Skonieczka (wójt gminy Płużnica), Bożena Szpryniecka (wicestarosta powiat), insp. Mirosław Joppek (komendant powiatowy Policji w Wąbrzeźnie), st. bryg. Sławomir Herbowski (komendant powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie), bryg. Andrzej Kujaczyński (dowódca Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Wąbrzeźnie), Magdalena Szczepanik (sekretarz gminy Płużnica) oraz Paweł Sarnecki (inspektor ds. zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i spraw obronnych starostwa powiatowego w Wąbrzeźnie).

(krzan)
fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Sztandary poszukiwane

Wąbrzeski Dom Kultury przygotowuje wystawę „Historyczne sztandary ziemi wąbrzeskiej” i liczy na pomoc osób, które mogą posiadać informacje na temat sztandarów, szczególnie tych należących do organizacji już nieistniejących.

– To mogą być sztandary organizacji, instytucji, grup kościelnych lub strażackie. Najbardziej należy nam na takich, które należały do instytucji już nieistniejących – mówi historyk Paweł Becker, który zainspirował Wąbrzeski Dom Kultury do stworzenia takiej wystawy.

Kilka lat temu WDK otrzymał dwa sztandary, które należały właśnie do organizacji już nieistniejących. Możemy je oglądać w salce muzealnej instytucji.

– Sztandary, szczególnie te historyczne są nie tylko przykładem misternego, hafciarskiego kunsztu, ale również bezcennym źródłem wiedzy o minionych dziejach. Kroki skierowane do Cechu Rzemiosł Różnych za-

owocowały wyrażoną już wolą współpracy w zakresie wypożyczenia na potrzeby wystawy pięknych sztandarów rzemieślniczych – mówi dyrektor WDK Gizela Pijar. – Ale to dopiero początek naszych poszukiwań. Prowadzimy rozmowy z kolejnymi osobami, które związane były z nieistniejącymi już organizacjami i zakładami pracy i mogą mieć wiedzę o tym, gdzie znajdują się te skarby przeszłości. Liczymy na państwa pomoc.

Osoby, które wiedzą, gdzie mogą znajdować się takie sztandary, proszone są o kontakt z Wąbrzeskim Domem Kultury, nr tel. 56 688 17 27 wew. 24.

(pg)

KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY

PRAWO

STUDIA 5-LETNIE JEDNOLITE MAGISTERSKIE
uprawniające do podjęcia aplikacji prawniczych: sędzia, adwokat, prokurator, radca prawny, notariusz, komornik i in.

Studia magisterskie i licencjackie

- EKONOMIA**
- FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ**
- PEDAGOGIKA (m.in.: przedszkolna i wczesnoszkolna, rewalidacyjna - oligofrenopedagogika, wych. obywat.)
- ADMINISTRACJA • PRACA SOCJALNA • STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE
- FILOLOGIE

Studia inżynierskie: BUDOWNICTWO
GEODEZJA I KARTOGRAFIA • INFORMATYKA

Studia podyplomowe

ul. Toruńska 55, Bydgoszcz ☎ 52 322 0 322 ☎ 500 149 149 rekrutacja@kpsw.edu.pl

www.kpsw.edu.pl

Święto plonów w Osieczku

GMINA KSIĄŻKI 19 sierpnia rolnicy w Osieczku uroczystie zakończyli żniwa. Po dziękczynnej mszy świętej w kościele parafialnym mieszkańcy oraz zaproszeni goście bawili się w świetlicy wiejskiej. Nie zabrakło atrakcji i smacznego poczęstunku

Uroczysty charakter święta plonów podkreślał poczet sztandarowy miejscowej OSP

Tradycyjnie nad organizacją dożynek czuwała rada sołecka wraz z sołtysiem Mirosławem Macikowskim.

– W tym roku głównymi organizatorami byli mieszkańcy drogi w kierunku Brudzawek – mówi sołtys Mirosław Macikowski. – Jak zawsze pomagali pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki Gminnej z Książek, którzy zapewnili zabawy i rozrywkę dla dzieci – dodaje sołtys. – Uroczystość mogliśmy przygotować dzięki wsparciu z funduszu sołeckiego, a także różnych sponsorów – zaznacza.

Liczne atrakcje czekały na najmłodszych uczestników zabawy dożynkowej. Dla dzieci przygotowano konkursy z nagrodami oraz zabawy z animatorami, m.in. robienie ogromnych baniek mydlanych czy konkurs plastyczny na wspomnienia z wakacji. Dorosli chętnie pałaszowali grochówkę serwowaną przez Józefa Majkę prosto z kuchni polowej. Poczęstunek przygotowały też gospodynie z drogi w kierunku Brudzawek.

– W świetlicy przygotowane były nakrycia dla 180 osób i wszystkie zostały wykorzystane – mówi sołtys Macikowski. Świąteczną atmosferę umilał występ zespołu „Rodzinka” z Włocławka.

Życzenia dla rolników i mieszkańców Osieczka przystali wójt gminy Książki Jerzy Dutkiewicz oraz wicestarosta powiatu wąbrzeskiego Bożena Szpryniecka, którzy z powodu innych obowiązków nie mogli uczestniczyć w uroczystościach. Życzenia od wójta przekazała skarbnik gminy Elżbieta Kępińska, zaś od wicestarosty – Bogdan Pacholski, przewodniczący rady gminy Książki.

– W imieniu wójta gminy oraz własnym życiem wszystkim jak najwięcej plonów każdego

roku, zadowolenia z wykonywanej pracy oraz samych pogodnych dni – mówiła Elżbieta Kępińska. – Wszystkim rolnikom oraz ich rodzinom pragnę przekazać słowa szacunku i uznania, a także dziękuję za wysiłek i zaangażowanie podczas zbierania plonów.

Z kolei przewodniczący rady Bogdan Pacholski odczytał list od wicestarosty Bożeny Szprynieckiej. – Obchody święta dożynek stanowią zwieńczenie wszystkich najważniejszych prac polowych, a ofiarowany podczas uroczystości chleb to symbol całorocznego wysiłku – napisała Bożena Szpryniecka. – Dziękuję wszystkim rolnikom za umiowanie ziemi oraz kultywowanie tradycji.

Starostami dożynek byli: Barbara Gutowska i Zbigniew Augustyn. Pani Barbara prowadzi 18-hektarowe, zróżnicowane gospodarstwo rolne, zaś pan Zbigniew gospodaruje na 36 hektarach i specjalizuje się w hodowli bydła mięsnej rasy limousine.

– Dzisiaj świętujemy, choć prace jeszcze całkowicie się nie zakończyły. Pogoda nie zawsze sprzyjała, więc utrudniało to żniwa. Trzy dni słońce, trzy dni deszcz – przez to prace żniwne się przeciągają – mówi Zbigniew Augustyn. – Trzeba jeszcze np. zebrać słomę, więc od poniedziałku czeka nas praca – dodaje Barbara Gutowska.

Czy powiedzenie, że rolnik śpi, a na polu samo rośnie jest uzasadnione?

– Nie, z pewnością tak nie jest – mówią zgodnie starostowie dożynek. – Pracy jest sporo. Ponadto spotykamy się z różnymi utrudnieniami. Największe z nich to brak stabilizacji cen skupu. – Nie ma stabilizacji na rynku skupu, a to jest podstawa przy planowaniu w każdej gałęzi. Czy jest to produkcja mleka, czy trzody

Każdy z dożynkowych gości otrzymał okolicznościową przypinkę

chlewnej, czy wreszcie zbóż. Warunki pogodowe nie są zależne od rolnika, corocznie jest inaczej i trzeba się z tym pogodzić – podkreśla starosta dożynek. – Czasami występują awarie maszyn, które także wpływają na wydłużenie żniw – dopowiada pani Barbara. – Jeśli maszyny są sprawne, to szybko wjeżdżamy w pole, szybko zbieramy i jest po żniwach.

Jak zauważają gospodarze dożynek w Osieczku, ich teren nie należy do wysoce zmechanizowanych, wyposażonych w najnowsze kombajny, ciągniki itp.

– Są oczywiście rolnicy, którzy mają bogaty park maszynowy, częściowo skredytowany z funduszy unijnych. Ale większość bazuje na starszych maszynach, które mają ok. dwudziestu, czasami trzydziestu lat. I przez to są bardziej awaryjne – wyjaśnia pan Zbigniew. Nie ma też gospodarstw wielkoobszarowych, najczęściej są to gospodarstwa rodzinne ok. 12-hektarowe, największe nie przekraczają 50 hektarów. Gleby także mają różną jakość, np. sporo terenów jest zalesianych. Mimo wszystko rolnicy są zadowoleni z tegorocznych zbiorów. – Mogę powiedzieć, że żniwa były bardzo dobre – ocenia Barbara Gutowska. – Ja to zawsze określam jako poziom zadowalający – dopowiada Zbigniew Augustyn. – Trzeba wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności, zarówno poziom plonów, jak też panująca aura. W tym roku nie jest źle. Raczej nikt nie poniesie straty. Nie będzie wniosków suszowych, powodziowych, zalewowych – zaznacza.

Wieczorna zabawa przy muzyce zespołu Saxo Band zakończyła tegoroczne dożynki w Osieczku. Mieszkańcy i goście bawili się do trzeciej nad ranem.

Tekst i fot. (krzan)

Uczestnicy mszy świętej byli częstowani chlebem i miodem

Grochówkę z kuchni polowej serwował Józef Majek

W świetlicy przygotowano poczęstunek

Zabawy dla najmłodszych zapewniał GOK razem z biblioteką

Starostowie dożynek Barbara Gutowska i Zbigniew Augustyn

Nasi druhowi pomagali

POWIAT ▶ Strażacy ochotnicy z powiatu wąbrzeskiego pomagali ofiarom sierpniowych nawałnic – mieszkańcom gminy Kęsowo w powiecie tucholskim

W akcję zaangażowali się druhni i druhowie jednostek OSP z: Wąbrzeźna, Ryńska, Zielenia, Książek, Osieczka, Dębowej Łąki, Kurkocina, Lipnicy, Wielkich Radowisk, Wielkiego Pułkowa, Nowej Wsi Królewskiej, Płużnicy i Błędowa. Ponadto wąbrzescy strażacy włączyli się w pomoc finansową dla mieszkańców gmin najbardziej zniszczonych przez żywioł.

Noc z 11 na 12 sierpnia została na długo zapamiętana. W ciągu trwającej około pół godziny nawałnicy zniszczone zostały setki tysięcy hektarów lasów i upraw. Szalejący wiatr poczynił ogromne zniszczenia w tysiącach zabudowań, pozrywał linie energetyczne, uszkodził infrastrukturę komunalną, pozbawiając na wiele dni prądu i wody całe miejscowości i gminy. Nawałnica spowodowała wielomilionowe straty materialne, a także ofiary śmiertelne.

– Na terenie powiatu wąbrzeskiego nie odnotowano tak poważnych skutków żywiołu – mówi prezes zarządu powiatowego ZOSP RP Jarosław Herbowski. – Największe zniszczenia wichura wyrządziła

Do gminy Kęsowo wyjechało 68 strażaków z naszego powiatu

na terenie gminy Płużnica w miejscowościach Józefkowo i Kotnowo. Najpoważniejsza fala zniszczeń w naszym województwie objęła powiaty: tucholski, żniński, sępoleński, nakielski i bydgoski. Zginęli również ludzie. Życia ludzkiego już nikt nie jest w stanie przywrócić, jednak należało pomóc poszkodowanym w odbudowie i naprawie tego, co zostało zniszczone. Spontanicznie, kierowani bezinteresowną potrzebą niesienia pomocy potrzebującym, do akcji liczne

włączyli się również druhowie OSP z powiatu wąbrzeskiego.

Z inicjatywy członków OSP Wąbrzeźno, jej naczelnik, a jednocześnie prezes oddziału powiatowego Jarosław Herbowski zorganizował grupę strażaków chętnych do udzielania pomocy na terenach objętych największymi zniszczeniami.

– W dniach 18 i 20 sierpnia wyjechało od nas łącznie 10 lekkich samochodów ratownictwa technicznego z 68 strażakami ratownikami,

piłami spalinowymi oraz innym sprzętem niezbędnym do prowadzenia tego rodzaju akcji – relacjonuje prezes Herbowski. – Zaangażowanie i odzew były ogromne. Strażacy zabierali do działań swój prywatny sprzęt, a jeden z druhów z Lipnicy przyjechał prywatnym podnośnikiem hydraulicznym. Druhowie z naszego powiatu zostali skierowani na teren gminy Kęsowo w powiecie tucholskim. Co tam naocznie zobaczyli, na długo pozostanie w ich pamięci. Ogrom-

na ilość zniszczonych budynków mieszkalnych i gospodarczych, 300 ha połamanych lasów prywatnych, 900 ha zwałowanych upraw rolniczych, powyrywane z korzeniami drzewa na drogach, w parkach, zerwane linie energetyczne, to prawdziwy obraz apokalipsy. Na terenie całej gminy nadal brakowało energii elektrycznej.

Jak informuje Jarosław Herbowski, działania zastępów OSP w trudnych warunkach terenowych i pogodowych przez dwa dni polegały głównie na usuwaniu powalonych drzew, obcinaniu nadłamanych konarów, zdejmowaniu z wyłączonych linii energetycznych gałęzi i konarów oraz udrażnianiu dróg ulic i chodników.

Gmina Kęsowo utworzyła konto dla osób najbardziej poszkodowanych w nawałnicy. Darczyńcy mogą wpłacać środki na specjalnie utworzone konto pn. „Pomoc dla poszkodowanych w nawałnicy – GMINA KĘSOWO”, nr rachunku bankowego: 75 8174 0004 0000 0358 2000 0018 Bank Spółdzielczy w Tucholi.

(krzan), fot. nadesłane

REKLAMA

KONKURS - TWÓJ POWIATOWY SPOŁECZNIK

Znasz osobę czynną społecznie, kulturalnie, edukacyjnie lub charytatywnie?
Może sam jesteś aktywistą w swoim powiecie?

Odwiedź www.tzwiefka.pl/konkurs i do 6.09 zgłoś siebie lub kogoś działającego indywidualnie bądź w grupie do konkursu na TWOJEGO POWIATOWEGO SPOŁECZNIKA.

Do 22.09 głosuj na kandydatów i wygraj nagrody rzeczowe.

Społecznik z największą liczbą głosów w każdym powiecie zostanie nagrodzony wyjazdem do Brukseli.

Świątowali imieniny patrona parafii

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ➤ W minioną niedzielę mieszkańcy Kurkocina uczcili patrona swojej parafii św. Bartłomieja. Po uroczystej mszy odpustowej spotykali się w rodzinnym gronie

Po mszy świętej odbyła się procesja wokół kościoła

Słowo „odpust” kojarzy się najczęściej z określeniem uroczystości religijnej, organizowanej z okazji wspomnienia patrona danego kościoła. Jednak termin ten posiada dwa znaczenia – dogmatyczne i liturgiczne. W sensie dogmatycznym odpust łączy się z sakramentem pokuty (łac. indulgentia „amnestia” albo „darowanie kary”). Natomiast w liturgicznym znaczeniu odpustem określa się uroczystości ku czci opiekuna określonego kościoła. Patronem parafii w Kurkocinie jest św. Bartłomiej Apostoł.

Imię Bartłomiej pochodzi od aramejskiego słowa „bartholomai”, co znaczy „syn Tolomy” lub „syn oracza”. Niekiedy przyjmuje się także jako pełne brzmienie jego imienia i nazwiska „Natanael Bartholomai”, tj. „Natanael, syn Tolomy”. Choć Bartłomiej był jednym z dwunastu apostołów towarzyszących Jezusowi, to w literaturze i historii nie ma o nim zbyt wielu informacji, nie znajduje się w centrum żadnego opowiadania. Tradycyjnie jednak jest identyfikowany z Natanaelem, z imieniem, które oznacza „Bóg dał”.

Współcześnie tradycja odpustowa jest szczególnie silna na wsiach i w miasteczkach.

– W miastach odpust ma nieco inny wymiar niż w parafiach wiejskich, np. na ogół nie ma stragánów, które są nieodłączną częścią uroczystości – mówi proboszcz ks.

Piotr Rutkowski. – Tu silniej działają tradycyjne zwyczaje i przywiązanie do chrześcijańskich korzeni. Pamiętam jak w mojej rodzinnej parafii pw. Marii Magdaleny w Ostrowie obchodzono odpust upamiętniający patronkę. Przypadał on 22 lipca, a w czasach PRL-u było to ważne święto państwowe. Jednak dla mieszkańców istotniejsze było celebrowanie imienin patronki parafii – wspomina ks. Piotr Rutkowski.

Imieniny patrona kościoła dla lokalnych społeczności są uroczystością szczególną. Razem z Bożym Narodzeniem i Wielkanocą należą do najważniejszych świąt w roku. Wierni uczestniczą w uroczystej mszy świętej, zwanej „sumą odpustową”. Suma ta sprawowana jest zazwyczaj w intencji wszystkich parafian. Jest to msza koncelebrowana, mająca uroczysty charakter. Zwyczajem zachowanym w wielu parafiach jest udział w sumie duszpasterzy z sąsiednich parafii, a także kapłanów wywodzących się z nich lub pracujących tam wcześniej. Nie inaczej było w Kurkocinie. Wśród zaproszonych księży byli m.in. proboszczowie parafii z Ostrowitego, Dębowej Łąki i Niedźwiedzia. Kościół zachęca parafian do skorzystania w tym dniu z sakramentu pokuty i przystąpienia do komunii świętej, co jest jednym z warunków uzyskania „odpustu zupełnego”.

– Odpust nadal jest przede

wszystkim przeżyciem o charakterze duchowym, religijnym – ocenia ks. Piotr Rutkowski. – Potwierdza to duża liczba osób przystępujących do komunii świętej, zaś dzień wcześniej do spowiedzi. To także święto rodziny, która dla osób wierzących ma przecież fundamentalne znaczenie. Pierwsza część odpustu to umacnianie więzi z Panem Bogiem, zaś druga – z rodziną. Wśród uczestników naszego święta, oprócz parafian, było także wielu gości. Po uroczystościach w kościele spotkali się w domach, spożywali odświętny obiad i razem spędzali czas – dodaje proboszcz.

Odpust parafialny w Kościele rzymsko-katolickim wykształcił w ciągu wieków specyficzny dla siebie sposób świętowania. Co ciekawe, kulturowany w zasadzie tylko w Polsce, w innych krajach raczej niespotykany. Uroczystość ta do południa przebiega pod znakiem nabożeństw, zaś po południu przeobraża się w radosne ucztowanie i zabawę. Świadczą o tym funkcjonujące do tej pory przysłowia i powiedzenia np. „Gdzie odpust, tam jest rozpust”, „Odpust-rozpust”. Do ludowych zwyczajów podczas odpustu można zaliczyć biesiady, stragany, karuzele, strzelnice i zabawy taneczne. Nieodłączną częścią odpustu są przede wszystkim stragany, zwane inaczej „budami”. Są one największą atrakcją głównie dla dzieci. Dawniej furorę robiły na nich drewniane zabawki, wypełnione trocinami piłeczki na gumce, kolorowe wiatraczki, piszczałki, kapiszony itp. Dzisiaj również stragany pełne są zabawek, np. plastikowych pistoletów i rozmaitych pojazdów, ale także fajerwerków, koralików, pierścionków z kolorowym oczkiem itd. Natomiast niezmiennym od lat odpustowym przysmakiem są obwarzanki.

W najbliższą sobotę w Kurkocinie kolejne święto. O godz. 12.30 od uroczystej mszy świętej rozpoczną się dożynki gminno – parafialne dla gminy Dębowa Łąka.

Tekst i fot. (krzan)

Sypanie płatków kwiatów to zadanie dla najmłodszych parafianek

Najświętszy Sakrament w monstrancji niesiony przez ks. Szymona Chachulskiego

Na straganie nie może zabraknąć obwarzanków

Wierni uczestniczyli w procesji wokół kościoła

W najbliższą sobotę w Kurkocinie kolejne święto. O 12.30 od uroczystej mszy świętej rozpoczną się dożynki gminno – parafialne dla gminy Dębowa Łąka.

Zabawy z hiszpańskiego podwórka

WĄBRZEŻNO ▶ Sierpniowe zajęcia dla dzieci w Wąbrzeskim Domu Kultury, w ramach „Projektora – wolontariatu studenckiego”, poświęcone były hiszpańskim zabawom

Spotkania z piętnastoosobową grupą dzieci prowadzili hiszpańscy studenci Andrea i Alvaro, z pomocą tłumaczki z ramienia „Projektora – wolontariatu studenckiego”.

– Bawiliśmy się w hiszpańskiego chowanego, który polega na tym, że są dwie drużyny – złodziei i policjantów i ta druga szuka pierwszej. Graliśmy też w gorące krzesła, to w Hiszpanii popularna zabawa dla dzieci. Dla uczestników te zajęcia to sposób na miłe spędzenie czasu i okazja do poruszania się, bo wiele zabaw ma charakter ruchowy – mówi Klaudia Rychlik z „Projektora”.

Dzieci bawiły się m.in. w „tres en raya”, odpowiednik kółka i krzyżyka, grały w kapsle, „ślepa kurę”, klasy czy hiszpańską „parchis” – odpowiednik chińczyka.

– Podobały nam się wszystkie zabawy. Będziemy się tak bawić również po zakończeniu zajęć – zapewniają uczestnicy.

„Projektor – wolontariat studencki” to program, w ramach którego studenci-wolontariusze realizują przygotowane przez siebie projekty edukacyjne rozwijające wiedzę, umiejętności oraz zainteresowania dzieci z małych miejscowości. Organizatorem zajęć był Wąbrzeski Dom Kultury.

Paulina Grochowalska
fot. (pg) i nadesłane

Zadowolone uczestniczki zajęć

Do niektórych gier uczestnicy wykonywali akcesoria

Część zabaw była realizowana w pomieszczeniach

Dzieci poznały też wiele zabaw na świeżym powietrzu

Region

Potrzebna krew 0 RH-

Wojciech Wesołowski, były siatkarz bydgoskiego Chemika, walczy z chorobą i potrzebuje krwi (osocza). Życiodajny płyn można oddać w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy, ale także w każdym innym mieście. Trzeba tylko poprosić, aby została przekazana do szpitala, w którym przebywa chory.

Wojciech Wesołowski grał w bydgoskim klubie w latach dziewięćdziesiątych. Jego żona Aleksandra Achler-Wesołowska, była nauczycielka wychowania fizycznego w Zespole Szkół w Kowalewie Pomorskim, już pod koniec

lipca apelowała o pomoc.

– Pilnie potrzebuję krwi dla mojego męża Wojtka Wesołowskiego, który jest bardzo ciężko chory – pisała pani Aleksandra. – Wiem, że trudno wam uwierzyć, że ten okaz zdrowia mógł tak za-

chorować. Ciężko mi pisać o tym, ale w ciągu trzech dni choroba sparaliżowała całe jego ciało i poraziła mięśnie oddechowe, więc ma podłączony respirator. Jego krew jest zakażona, dlatego ma przetaczaną od innych dawców. Ma grupę 0 RH- i jest to krew, którą można pobrać każdemu i każdą można podać Wojtkowi (który kiedyś często oddawał swoją). Teraz on potrzebuje takiej pomocy. Bardzo was proszę, jeśli możecie podjechać do Bydgoszczy na ul. Markwarta do punktu krwiodawstwa i oddać krew, a najlepiej osocze, to będę Wam bardzo wdzięczna. Jeśli jesteście z innych miejscowości, to w najbliższym punkcie krwiodawstwa powiedzcie, że oddajecie krew dla Wojtka i żeby przesłali ją do Bydgoszczy na ul. Markwarta, bo stamtąd przewożą ją do szpitala Wojtkowi.

W lipcu Wojciech Wesołowski trafił do szpitala z wysoką gorączką, ogólnym osłabieniem i drętwieniem lewej nogi. Postęp choroby był galopujący. W ciągu trzech dni Zespół Guillaina-Barrégo sparaliżował obie nogi mężczyzny, tułów, później ręce, twarz i mięśnie oddechowe. Ponad tydzień przebywał w śpiączce. Przetoczono mu wówczas osocze w celu oczyszczenia zakażonej krwi. Na apel Aleksandry Achler-Wesołowskiej odpowiedziało wiele środowisk. Obecnie stan zdrowia Wojtka poprawia się, ale nadal wymaga transfuzji krwi, dlatego jego żona prosi o wsparcie.

– Próby samodzielnego oddychania wykazały, że pomimo mocnej walki Wojtka o każdy oddech, jego mięśnie są bardzo mocno porażone i nie jest wydolny oddechowo, dlatego musi być wspomagany respiratorem. Dlatego wprowadziliśmy dodatkową rehabilitację i walczymy dalej. Kilka dni temu Wojtek zagorączkował z powodu infekcji dróg oddechowych, co spowodowało znaczne osłabienie jego organizmu – wyjaśnia Aleksandra Achler-Wesołowska. – Dziękujemy wszystkim, którzy oddali Wojtkowi część siebie w postaci krwi i osocza, dzięki wam Wojtek żyje!

Tym wszystkim, którzy wspierają nas w modlitwie, dziękuję z całego serca i proszę o dalsze wsparcie. Pozdrawiam serdecznie i mam nadzieję, że wkrótce będę mogła podzielić się z Wami dobrymi wiadomościami o poprawie stanu zdrowia Wojtka.

Na zespół Guillaina-Barrego rocznie zapada w Polsce ok. 1100 osób. To choroba, w której białe ciała krwi (limfocyty) atakują i uszkadzają ochronną osłonkę nerwów – mielinę. Organizm zaczyna wówczas sam siebie wyniszczać. Ratunek mogą przynieść transfuzje.

Chętni do oddania krwi dla Wojtka mogą to zrobić przy ulicy Markwarta 8 w Bydgoszczy w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Można udać się tam w czwartki w godz. 7.30–17.30, w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 7.30–15.30 lub w soboty w godz. 8.00–12.00. Krew można oddać także w innym mieście. Trzeba wtedy zaznaczyć dla kogo konkretnie jest oddawana i poprosić o przesłanie jej do Bydgoszczy, właśnie do RCKiK. Stamtąd dostarczana zostanie do szpitala, w którym przebywa chory.

(krzan), fot. internet

Przelali na płótno swoje wizje

WĄBRZEŻNO ➤ Dziesięć osób przez kilka dni zgłębiało tajniki malarstwa pod okiem artysty Andrzeja Sobczyka. Efekty pracy uczestników pleneru malarskiego można podziwiać w Wąbrzeskim Domu Kultury

Andrzej Sobczyk z dyrektorką WDK Gizelą Pijar

Co roku od pięciu lat Wąbrzeski Dom Kultury, we współpracy z warszawskim artystą Andrzejem Sobczykiem, organizuje plener malarski. W tegorocznym, trzydniowym wydarzeniu wzięło udział aż 10 uczestników. Nie tylko z Wąbrzeźna i okolic, ale również z Grudziądza, Torunia, a nawet Warszawy.

– O plenerze w Wąbrzeźnie dowiedziałam się dwa lata temu przez przypadek. Znalazłam informację w internecie. Maluję amatorsko od niedawna – opowiada Magda z Warszawy. – Pan Sobczyk ma bardzo ciekawą osobowość i bardzo przyjemnie się pod jego okiem maluje. Ale jest też bardzo wymagający i krytyczny.

Sabina Olszewska z Wąbrzeźna wzięła udział w plenerze malarskim po raz trzeci.

– Czuję się pewniej. Już wiem o co chodzi. Lepiej mi się teraz maluje niż na początku – stwierdza.

Po raz pierwszy w wąbrzeskim plenerze uczestniczył Piotr Lewandowski z Grudziądza.

– Maluję całe życie. Jestem samoukiem. Staram się uprawiać różne rodzaje malarstwa: pejzaże, martwe natury, abstrakcje. Wszystkiego chcę spróbować. Malarstwo daje mi uspokojenie, spojrzenie na życie z innej perspektywy i oderwanie od rzeczywistości – mówi.

Andrzej Sobczyk nie krył zadowolenia z postępów swoich podopiecznych.

– Osoby, które znałem z poprzednich plenerów poszerzyły swoją wyobraźnię, potrafią się

już odnaleźć w tym co tworzą. To utwierdza mnie w przekonaniu, że to co robię i co staram się przekazać, ma jakiś sens. U większości malarzy i plastyków problemem jest praca z wyobraźnią. Te warsztaty są o tyle cenne, że pozwalają jakby ukierunkować nasze myślenie i wyobraźnię, by to przelać na płótno. To jest główny cel tych warsztatów – mówi artysta. – Temat tegorocznego pleneru jest dwojaki. Pierwszy dzień zaczęliśmy od motywów architektonicznych w plenerze, a kolejne dwa dni poświęciliśmy na pracę z wyobraźnią.

W sobotę w WDK odbyło się otwarcie wystawy poplenerowej. Andrzej Sobczyk omówił prace wszystkich uczestników i zachęcił ich do udziału w przyszłorocznych warsztatach. Od niedawna w WDK można też oglądać stałą ekspozycję, na którą złożyły się prace uczestników poprzednich plenerów malarskich.

Andrzej Sobczyk ma za sobą ponad 30 wystaw malarskich. W 2013 r. został odznaczony przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego medalem „Zasłużony Dla Kultury Polskiej”, a w ubiegłym roku otrzymał od prezydenta RP Srebrny Krzyż Zasługi za 40-lecie działalności artystycznej.

Więcej zdjęć z pleneru oraz z otwarcia wystawy poplenerowej można obejrzeć na naszej stronie internetowej.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Sabina Olszewska z Wąbrzeźna malowała pod okiem Andrzeja Sobczyka po raz trzeci

Cecylia Szymańska z Dębowej Łąki jest znaną lokalną malarką. W wąbrzeskich plenerach bierze udział od początku

Piotr Lewandowski z Grudziądza jest utalentowanym samoukiem

Anna Król z Czystochlebia zajmuje się rękodziełem. W ubiegłym roku po raz pierwszy wzięła udział w warsztatach malarskich i okazało się, że w tej dziedzinie też sobie świetnie radzi

Uczestnicy piątego pleneru malarskiego w WDK

A ty kumasz kasze?

ŻYWIENIE ▶ Trzecia i ostatnia część tekstu o zaletach kasz. Namawiamy do spróbowaniach ich w niecodziennych połączeniach. Na zdrowie!

Prezentowaliśmy już walory odżywcze pęczaku, ryżu peruwiańskiego, kaszy jaglanej i gryczanej. Dziś o kaszach z pszenicy. To bulgur, kuskus i manna.

Bulgur

Choć bez problemu można kupić go w większości sklepów, wciąż jest najmniej popularny spośród pszenicznych kasz. Od tysięcy lat znany i ceniony na Bliskim Wschodzie, gdzie – oprócz ryżu – stanowi podstawę pożywienia. Bo, w porównaniu do kuskusu czy manny, jest bardziej odżywczy i zawiera więcej błonnika, dzięki czemu przeciwdziała zaparciom, usprawnia perystaltykę jelit. Bogaty w potas (dla serca), fosfor (dla kości) i magnez (koi nerwy). Z uwagi na obecność kwasu foliowego, polecany kobietom w ciąży.

Bulgur ma postać nieregularnych grudek, bo powstaje poprzez zgniecenie ugotowanych oraz wysuszonych ziaren pszenicy durum.

Bulgur z warzywami

1 szkl. kaszy średniej
2 szkl. zimnej wody
1 cebula
pół czerwonej papryki
pół żółtej papryki
3 pomidory
2 łyżki oliwy
masło
sól, pieprz

Cebulę i papryki pokroić w kostkę, zrumienić na oliwie z masłem. Dodać pomidory, przyprawić i udusić do miękkości. Kaszę ugotować we wrzątku (ok. 10 minut), odstawić pod przykryciem, by wchłonęła resztę wody. Dodać warzywa, wymieszać. Można podawać jako dodatek do dań mięsnych lub samodzielną potrawę.

Tabbouleh

pół szkl. kaszy bulgur
1 mały ogórek
2 pomidory

cebula
natka pietruszki, mięta
pół szkl. oliwy
1 ząbek czosnku
sok z połowy cytryny
sól

Kaszę ugotować (patrz ramka), ostudzić. Warzywa i zioła pokroić, wymieszać z kaszą. Zalać sosem przygotowanym z oliwy, soku z cytryny, czosnku i soli – wszystkie składniki umieścić w słoiczku i wstrząsnąć do połączenia.

Kuskus

Dawniej kasza kuskus była odpadem powstającym podczas mielenia zboża. Obecnie jest produktem przetworzonym, na który składa się pszenica durum oraz woda. W rzeczywistości bardziej przypomina drobny makaron niż kaszę. Jego zaletą jest stosunkowo wysoka zawartość białka oraz błonnika. Znajdziemy w nim też żelazo, sód, wapń, fosfor. Dobrze wzbogacać danie z kuskusem w produkty bogate w wit. C, co ułatwia przyswajanie pożądanых substancji. Mimo dość wysokiego indeksu glikemicznego, syci na długo – z uwagi na właściwości higroskopijne pęcznieje w żołądku. Najlepiej wybierać kuskus pełnoziarnisty, bo zawiera więcej substancji odżywczych.

Kuskus śniadaniowy

100 g kaszy kuskus
orzechy
pół szkl. daktyli
pół szkl. żurawiny
1 łyżka sezamu
1 łyżka miodu

1 łyżeczka tahini

Kuskus zalać wrzątkiem 1 cm ponad powierzchnię kaszy i odstawić do napęcznienia. Daktyle zalać wrzątkiem, żurawinę – jeśli jest siarkowana – również. Z tahini (pasta sezamowa) i miodu zrobić sos.

Daktyle pokroić w kawałki, razem z żurawiną dodać do kaszy. Posypać posiekanymi orzechami i sezamem, polać sosem.

Kuskus obiadowy

150 g kuskusu
1 cukinia
1 ząbek czosnku
oliwa
bulion warzywny
feta
mięta
cytryna

Cukinię zetrzeć na dużych oczkach tarki. Na oliwie podsmażyć przeciśnięty przez praskę czosnek, dodać cukinię. Smażyć kilka minut, dodać łyżeczkę skórki z cytryny. Kuskus ugotować w bulionie z łyżką soku z cytryny. Gotową kaszę wymieszać z cukinią. Podawać posypaną fetą i miętą.

Manna

Kto z nas nie pamięta kaszy manny z dzieciństwa? Zazwyczaj jest ona przysmakiem milusińskich. Kasza ta jest wytwarzana z drobno zmielonych, oczyszczonych ziaren pszenicy. Pod względem wartości odżywczych na tle innych kasz wypada dość blado. Ma niewiele błonnika, witamin, ale za to zawiera jod. Łatwo ją strawić, więc przysłuży się osobom mającym problemy z układem pokarmowym.

Babka z kaszy

2 szkl. kaszy manny
2 szkl. kefiru
6 łyżek cukru
2 jajka
2 łyżeczki proszku do pieczenia
sól

Cukier, jajka i kefir wymieszać, dodać kaszę, odstawić na 2 godz. Dodać szczyptę soli i proszek do pieczenia. Wlać do keksówek. Piec w temp. 170 st. C przez ok. 50 min.

JAK PRAWIDŁOWO GOTOWAĆ KASZE?

Bulgur (odmiana drobna): 1 szkl. kaszy płuczemy pod bieżącą wodą, zalewamy 1,5 szkl. wrzątku, solimy i gotujemy bez przykrycia 5 minut. Odstawiamy na kolejne 5 minut, by kasza doszła. Bulgur średni i gruby wymaga użycia większej ilości wody (odpowiednio 2 i 2,5 szkl. na 1 szkl. kaszy) i dłuższego czasu gotowania (odpowiednio 8 i 12 minut).

Kuskus: 1 szkl. kaszy zalewamy 1 szkl. zimnej wody z odrobiną oliwy. Oprócz soli, można dodać np. paprykę czy kurkumę, jeśli chcemy nadać kaszy kolor. Doprowadzamy do wrzenia, przykrywamy garnek i odstawiamy na 5 minut. Po tym czasie można dodać tłuszcz – masło lub oliwę.

Manna: przyrządzamy na gęsto lub płynną. W tym pierwszym przypadku odmierzamy dwie łyżeczki na 100 ml wrzącego płynu, a w drugim jedną łyżeczkę. Kasza manna błyskawicznie gotuje się 3-5 minut, trzeba pamiętać o mieszaniu, by się nie przypaliła.

Uroda

Domowe SPA

Coraz częściej jesteśmy zabiegani, nie mamy czasu dla siebie, a co dopiero na wyprawę do miejsca odnowy biologicznej. Prostim rozwiązaniem na poprawę samopoczucia jest kąpiel, dzięki której pozbędziemy się toksyn i „dokarmimy” organizm.

Przygotowanie kąpeli detoksykujących nie jest trudne, choć jeśli zabieramy się za to po raz pierwszy, warto wcześniej zaopatrzyć się w potrzebne produkty. Najłatwiej kupić je przez internet. Potrzebna będzie sól Epsom (ok. 10 zł za 1 kg, opłaca się kupić wiaderko 5-kilogramowe za ok. 36 zł). To związek magnezu i siarki. Ta ostatnia odpowiada za stan włosów i skóry, magnez koi nerwy, przyspiesza regenerację, łagodzi skurcze. Dodając do wody do kąpeli odpowiednie minerały, uruchamiamy proces odwróconej osmozy. Sól dostaje się do organizmu i zabiera z niego toksyny. Zalecana częstotliwość takich zabiegów to raz w tygodniu. Pożądane stężenie wynosi 1 proc., więc 10 g soli na każdy litr wody. Średnia pojemność wanny to 200 l, więc trzeba wsypać 2 kg. Kąpiel powinna trwać ok. 30 minut.

Warto też zaopatrzyć się w olejek eteryczny o ulubionym zapachu. Relaksująco działa lawendowy (ok. 18 zł/30 ml), energetyzująco mandarynkowy (ok. 8 zł/10 ml) czy cytrynowy (ok. 7 zł/10 ml). Dostępne są też mieszanki np. na ból głowy (mięta, grejpfrut, lawenda, rozmaryn), na dobry sen (melisa, lawenda, pomarańcza, patchouli). Dodanie kilku kropel zapewnia efekt aromaterapeutyczny.

Do transdermalnego, czyli przez skórę, uzupełniania poziomu magnezu przyda się też chlorek magnezu (1 kg ok. 10 zł). Jak odczuwamy niedobory tego pierwiastka? Jesteśmy słabi,

zmęczeni, bez energii, drażliwi, bolą nas plecy (uczucie napięcia w górnej części), mamy kłopoty z zasypianiem. Kąpiel magnezowa jest świetnym rozwiązaniem. Do bardzo ciepłej wody dodajemy 1 szklankę chlorku magnezu, pół szklanki sody i kilkanaście kropel olejku eterycznego (składniki można podwoić). Wychodzimy z wody po 30-40 minutach.

Soda oczyszczona, którą każda pani domu ma w swojej kuchni, nadaje się nie tylko do pieczenia, usuwania plam czy czyszczenia osadu z herbaty. Ze względu na właściwości zasadowe, wspomaga usuwanie toksyn. Wystarczy dodać dwie szklanki do kąpeli, a na kilka minut przed wyjściem z wanny dolać szklankę octu jabłkowego dobrej jakości – wygładzi skórę i przywróci jej równowagę kwasowo-zasadową.

Kąpiele detoksykujące mogą z powodzeniem stosować osoby zdrowe. Chorzy i kobiety w ciąży powinni poradzić się lekarza.

(pod tym proszę zdjęcie kąpeli)

KOSMETYKI – ZRÓB TO SAM!

Dziś przepis na dezodorant domowej roboty.

Składniki:

¼ szkl. sody
3 łyżki oleju kokosowego
kilka kropel olejku eterycznego
ew. skrobia ziemniaczana

Wykonanie:

Sodę wymieszać z olejem, uperfumować olejkiem. Można dodać skrobię. Przechowywać w słoiku, najlepiej w lodówce. Nakładać jak dezodorant w kremie, odczekać chwilę przed nałożeniem ubrania. Taki dezodorant nie zostawia plam na odzieży, nie zatyka porów – umożliwia pocenie się, ale zapobiega nieprzyjemnemu zapachowi.

Holendrzy trują

AFERA ▶ Skandal związany z pojawieniem się na jajkach pestycydu stosowanego w Holandii sprawił, że tamtejsze rolnictwo dotknął kryzys - przynajmniej w branży drobiarskiej. Od czego zaczęła się cała sprawa?

Problem rozpoznała holenderska agencja, której zadaniem jest badanie żywności. Początkowo zamknęła siedem ferm. Na jajach z nich pochodzących wykryto pestycyd - fipronil. To substancja do zwalczania much i roztoczy. W Holandii była zakazana przez sektor drobiarski. Belgijskie służby przypuszczają, że fipronil zmieszano z legalnym produktem służącym do walki z roztocami, by wzmocnić skuteczność tego ostatniego. Produkcję jaj wstrzymano w 180

kolejnych holenderskich farmach. Zachodzi podejrzenie, że nielegalną substancję stosowano wcześniej i mogła ona na skorupkach jaj trafić na stoły w wielu europejskich krajach.

Stosowanie chemii w rolnictwie niesie ze sobą spore ryzyko. Rynek wymaga od farmerów, by ci dostarczali coraz więcej dorodnych produktów, które wpadną w oko konsumentowi. W USA organizacja Pesticides Action Network ogłosiła, że w bardzo małym odsetku jajek

na amerykańskim rynku wykryto aż sześć różnych grup pestycydów. Najwięcej było substancji powodujących zaburzenia hormonalne i potencjalnie rakotwórczych.

W Polsce rząd odmówił stosowania przez drobiarzy formaliny do zwalczania mikroorganizmów w paszach. Miało to zapewnić skuteczną walkę z salmonellą. Dotąd substancja ta była używana, ale nie w paszach. Na razie tak zostanie.

(pw)

Ciekawostki

Pomocnik sadownika

Co roku sadownicy mają ten sam problem - jak znaleźć pracowników, którzy zbiorą plony? Być może w niedalekiej przyszłości kłopot rozwiążą maszyny.

Najbliżej wprowadzenia na rynek robota zrywającego jabłka jest amerykańska firma Abundant Robotics. Obecnie maszyna przechodzi testy w Australii. Jest naszpikowana czujnikami. Potrafi rozpoznać jabłko, a następnie przy pomocy węża i metodą zasysania zerwać owoc z delikatnością porównywalną do ludzkich rąk. Ostatnio program budowy robota otrzymał kolejne potężne dofinansowanie, ponieważ

rząd USA - na czele z prezydentem Trumpem - zapewnia, że chce zatrzymać imigrację z Meksyku. Wiadomo, że to właśnie Meksykanie byli siłą roboczą na amerykańskich farmach i wraz z ich brakiem może nie być komu zrywać owoców.

Robot ma swoje ograniczenia. Nie zbierze jabłek z wysokich drzew. Konieczne jest sadzenie z wielką precyzją drzewek karłowatych odmian i odpowiednie przyci-

nanie ich. Robot powinien trafić na rynek najpóźniej za trzy lata, ale już teraz na kilku farmach zaczęto sadzić drzewka w sposób, który umożliwi zbieranie owoców przez maszynę.

Obecnie wykorzystuje się podobną technologię zbioru niektórych owoców ręcznymi podciśnieniomymi odkurzaczami. W Grecji do zbioru oliwek używa się kombajnu, który podjeżdża pod drzewo, włącza wibracje, a oliwki wpadają wprost na płachtę i dalej do zbiornika. Również jabłka przemysłowe można zbierać z ziemi przy pomocy specjalnych kombajnów.

(pw)

Finanse

Nie 50, a 70 procent

Od trzech lat rolnicy otrzymują zaliczki na poczet dopłat bezpośrednich. W tym roku miały znów wynieść 50 proc., ale rząd postuluje zwiększenie ich poziomu do 70 proc. wartości dopłat.

Zwiększenie poziomu zaliczek wiązać ma się z niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi. O które dokładnie chodzi, nie wiadomo. W ubiegłym roku na temat

70 proc. zaliczek wypowiadała się Komisja Europejska. Rząd liczy, że podobnie będzie i w tym roku.

Wypłata zaliczek rozpocznie się 16 października. Wcześniej mi-

nister rolnictwa wyda odpowiednie rozporządzenie. Jesienią poznamy także przelicznik, zgodnie z którym dopłaty będą zamieniane z euro na złotówki. W ubiegłym roku było to 4,32 zł za euro, a 2 lata temu 4,23 zł. Rolnicy mogą liczyć na podstawową jednolitą płatność obszarową, a poza tym szereg innych płatności. Wnioski osobiście, listownie lub internetowo złożyło 1,32 mln osób.

(pw)

Prawo

Leki wciąż na wsi

Podstawowe leki przeciwgorączkowe i przeciwbólowe będą nadal dostępne w wiejskich sklepach.

Samorząd rolniczy od momentu pojawienia się informacji o wycofaniu ze sprzedaży poza aptekami leków „pierwszej potrzeby” walczył o zaniechanie tego typu zmian. Argumentowano, że wyprawa do miasta po np. tabletki

przeciwgorączkowe będzie bardzo uciążliwa dla starszych mieszkańców wsi. Apteki rzadko działają na terenach wiejskich, zazwyczaj są tylko w miejscowościach gminnych.

Za ograniczeniem sprzedaży

leków poza apteką opowiada się resort zdrowia. Dlaczego? Polacy przyjmują ich za dużo, co negatywnie odbija się na ich zdrowiu. Jesteśmy w czołówce narodów, które zażywają leki przeciwbólowe. Tylko co 10. tabletkę zapisuje lekarz. Zdarzają się przypadki zatrucia, a nawet śmierci.

Najnowsze informacje są takie, że sprzedaż leków poza aptekami pozostanie bez zmian.

(pw)

Plony

Czas podsumowań

Za nami żniwa 2017. Jak przebiegały w naszym województwie?

Według danych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, zbiory jęczmienia jarego były najlepsze w pasie powiatów centralnych, m.in. w golubsko-dobrzyńskim, gdzie z hektara zebrano 4-5 ton. Najniższe plony odnotowano na Kujawach. Podobnie przedstawia się sytuacja w jęczmieniu ozimym. Tu na czoło wysuwa się m.in. powiat rypiński z plonem powyżej 5 ton. Jeśli chodzi o pszenicę jarą, najlepiej dopisała w powiatach toruńskim i golubsko-dobrzyńskim, najłabiej pod Tucholą i Nakłem. Bardzo dobrze plonowała pszenica ozima.

(pw)

W naszej części regionu zbiory wyniosły powyżej 5 ton z hektara. Jeśli chodzi o żyto, wahały się od 3 do 5 ton.

Z kraju dobiegają informacje o kradzieżach podczas żniw. Z pól potrafią zniknąć baloty słomy. Taki przypadek zdarzył się m.in. w Wielkopolsce, złodziej wywiózł 15 balotów. Z policyjnych statystyk wynika, że co roku z gospodarstw i pól podczas żniw kradzionych jest ok. 200 ciągników i innych sprzętów rolniczych. Rolnicy są zaaferowani pracą na polu, a dla złodziei to gratka.

Plony

Rzepak mało optymistyczny

Żniwa rzepakowe rolnicy ukończyli jako pierwsze. Chociaż plony nie były złe, do jakości ziaren można mieć już uwagi.

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju informuje, że z uwagi na późny zbiór i intensywne opady nastąpiło porastanie rzepaku w łuszczynach. Ziarno wzbudziło się do kiełkowania. Drugim problemem jest pleśń. Najwięcej na kiepskiej jakości rzepaku stracili rolnicy z północy Polski. Doradzane jest stosowanie odpowiednich zasad przechowywania rzepaku oraz jego suszenie. Jeśli rolnicy nie posiadają magazynów, powinni oddać zebrany materiał do firm

skupujących. Przechowywanie w złych warunkach prowadzi do utraty parametrów technologicznych.

Aktualnie w skupach za tonę rzepaku płaci się ok. 1500 zł. Ceny utrzymują się na tym poziomie od końca czerwca. Średnio z hektara zebrano od 2 do 4,5 tony. Wszystko zależało od stanowiska oraz odmiany. W tym roku rzepak w Polsce uprawiano na 880 tys. ha. Rok temu było to o 50 tys. ha mniej.

(pw)

SPRZEDAŻ

OBORNIKA

z dowozem

kurzego •

• bydłęcego

500 570 170
786 100 655

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Wsparcie dla poszkodowanych

Rząd przyjął program pomocy dla dzieci poszkodowanych w nawałnicach. Otrzymają zasiłki (500 zł lub 1 tys. zł w ramach zasiłku losowego na cele edukacyjne) oraz szansę udziału w wyjazdach i zajęciach terapeutyczno-edukacyjnych i opiekuńczych (organizowanych przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów). Na te cele rada ministrów przeznaczyła 5 mln zł, ale jeśli zapotrzebowanie będzie większe, zostaną uruchomione dodatkowe środki. Pieniądże mają trafić do wojewodów w tym tygodniu. Informacje o warunkach otrzymania pomocy można uzyskać w urzędach gmin lub miast.

Apelują do młodych kierowców

Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego rozpoczęła nową kampanię społeczną pod hasłem „Kierujesz Życiem”. Jest ona adresowana do kierowców w wieku 18-24 lata. Ma na celu kształtowanie świadomości młodych użytkowników ruchu drogowego oraz zachęcenie ich do przestrzegania przepisów i dostosowania prędkości pojazdów do warunków na drodze. W tym tygodniu rusza też akcja policji „Prędkość”. W ubiegłym roku w 33 tys. 664 wypadkach śmierć poniosło 3026 osób, a 40 tys. 766 osób zostało rannych. Główną przyczyną tych zdarzeń jest zbyt duża prędkość. Najwięcej wypadków powodują kierowcy w wieku 18-24 lata.

500 zł mandatu za nielegalne wejście do lasu

Lasy Państwowe przypominają, że za złamanie zakazu wstępu do lasu grozi 500 zł mandatu. Co do zasady, lasy dostępne są dla wszystkich, jednak mogą pojawić się szczególne okoliczności, np. okresowy zakaz wydany przez nadleśniczego, w związku z sytuacją, gdy drzewostany lub runo leśne zostały uszkodzone i mogą powodować zagrożenie (np. po przejściu nawałnicy).

Konkurs na produkt turystyczny

Trwa 15. edycja konkursu Polskiej Organizacji Turystycznej na „Najlepszy Produkt Turystyczny – Certyfikat POT”. Etap regionalny koordynuje Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna. Celem konkursu jest wyłonienie najbardziej atrakcyjnych, przyjaznych dla turystów produktów turystycznych roku 2017. Aplikacja konkursowa, za pomocą której można zgłaszać produkty, jest dostępna pod adresem: www.konkurs.pot.gov.pl. Zgłoszenia przyjmowane są do 15 września.

Uwaga na oszustów

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ostrzega przed oszustami podającymi się za pracowników resortu. Osoby te zgłaszają się ostatnio telefonicznie do ośrodków pomocy społecznej i wzywają do obligatoryjnego udziału w płatnych szkoleniach np. z zakresu teorii procedur i bezpieczeństwa. Powołują się przy tym na inspektorów z ministerstwa. Resort informuje, że tego typu informacje są fałszywe i zaleca zgłaszanie spraw na policję.

Jak zachować rentę rodzinną?

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca rentę rodzinną dzieciom zmarłego na okres roku szkolnego oraz w wakacje. Uczniom szkół ponadpodstawowych świadczenie wypłacane jest co miesiąc do końca sierpnia, a studentom do końca września danego roku akademickiego. ZUS przypomina, że uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych powinni złożyć wniosek o kontynuowanie wypłaty renty rodzinnej najpóźniej we wrześniu, a studenci do końca października.

Szansa dla firm z regionu

Samorząd województwa uruchomił nowy projekt „Fundusz Badań i Wdrożeń – Voucher Badawczy”, finansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego. Jest on skierowany do przedsiębiorców z woj. kujawsko-pomorskiego. Mogą pozyskać wsparcie na zakup usług badawczo-rozwojowych od jednostek naukowych. Maksymalna wartość grantu to 80 tys. zł, a w puli jest łącznie 16 mln zł. Nabór wniosków rusza 4 września i potrwa do 25 września. Szczegóły na stronie www.kpai.pl.

Wielka sztuka na ekranie

FILM ▶ Pierwszy festiwal filmowy w Rypinie dla młodych reżyserów amatorów zbliża się wielkimi krokami. Impreza już 7 i 8 października

gimnazjalnych oraz pozostali miłośnicy filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy film).

Osoby, które chcą wziąć udział w festiwalu muszą najpóźniej do 15

I Festiwal Filmów Amatorskich „Stopklatka” odbędzie się w Rypińskim Domu Kultury (ul. Warszawska 8) w ramach projektu „Wielka sztuka na ekranie”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Impreza jest skierowana do początkujących reżyserów, którzy będą mogli się sprawdzić w takich kategoriach jak: dokument i reportaż, fabuła, wideoklip i animacja. W festiwalu mogą wziąć udział uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, placówek pona-

września nadesłać maksymalnie jeden film (w płycie DVD lub blueray) na adres organizatora. W przypadku osób niepełnoletnich do karty zgłoszenia należy dołączyć zgodę rodzica lub opiekuna prawnego. Każdy film powinien mieć czołówkę i napisy końcowe (tytuł, autorzy). Lista zakwalifikowanych do festiwalu filmów ukaże się na stronie www.rdk.rypin.eu do 29 września. RDK zastrzega sobie prawo do emisji fragmentów filmów konkursowych (do 2 minut) w stacjach telewizyjnych oraz w internecie,

w ramach działań promujących festiwal.

Organizatorzy przewidzieli nagrody finansowe dla autorów najlepszych dzieł. Zostaną przyznane tytuły: Grand Prix, I nagroda, II nagroda i III nagroda, a pula nagród wynosi 5 tys. zł. Filmy oceni komisja konkursowa.

– Nowoczesny ekran projekcyjny stworzy optymalne warunki dla nowego wydarzenia kulturalnego – mówi Grzegorz Ziomek, dyrektor RDK. – Zadaniem tej imprezy będzie zainteresowanie młodzieży sztuką poprzez tworzenie filmów i chęć prezentowania ich w warunkach do tego najbardziej naturalnych, czyli w kinie.

Kartę zgłoszeniową i szczegółowy regulamin można znaleźć na stronie: www.rdk.rypin.eu. Wszelkich informacji udzielają też: dyrektor Grzegorz Ziomek (grzegorz.ziomek@rypin.eu, tel. 728 314 087) oraz kierownik ds. organizacyjnych i artystycznych Justyna Motylewska (justyna.motylewska@rypin.eu, tel. 54 280 21 56). Tygodnik CRY jest patronem medialnym tego wydarzenia.

Tomasz Błaszkwicz
fot. RDK Rypin

Muzyka

Kult koncertowo

8 września ukaże się nowa płyta zespołu Kult pt. „Made in Poland”. Album jest zapisem „Pomarańczowej trasy” z 2016 roku.

Płyta stanowi nie lada gratkę dla wszystkich fanów Kultu. Na dwupłytowym albumie znalazły się zarówno klasyki, na stałe goszczące w repertuarze podczas niedawnej trasy, jak i prawdziwe perełki, rzadko wykonywane przez zespół. Nie zabrakło takich kompozycji jak: „Arahja”, „Do Ani”, „Polska”, „Baranek” oraz wielu innych. Krążek jest jednocześnie podsumowaniem działalności Kultu, bo grupa obchodzi 35-lecie istnienia.

„Made in Poland” ukaże się już 8 września. Oprócz płyt CD, album dostępny będzie na kasie MC oraz płytach winylowych. Każda płyta CD zakupiona w przedsprzedaży opatrzona będzie autografami wszystkich członków zespołu.

Poprzedni album koncertowy Kultu, „MTV Unplugged” z 2010 roku, okazał się bestsellerem i otrzymał status diamentowej płyty.

(ToB)

fot. S.P. Records

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

▶ W piątek 25 sierpnia w parku miejskim w Lipnie zagrają m.in. Gribojedow, Czaqu, a gwiazdą rockowego festiwalu Lipa będzie Myslovitz. Początek części konkursowej o 15.00, wieczorem wystąpią wymienione zespoły. Oprócz atrakcji muzycznych, planowane są też liczne konkursy z nagrodami. Wstęp wolny.

▶ W sobotę 2 września urząd miasta, biblioteka i Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie organizują Narodowe Czytanie „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła para prezydencka. Początek o 10.00 przy fontannie na Placu Dekerta. Wstęp wolny.

▶ W weekend 2-3 września planowane są dni miasta. W sobotnim programie w PUK Arena m.in. imprezy sportowe i kulturalne. Początek o 15.30. Wisienką na torcie będą koncerty: Mesajah (19.30) i Cleo (21.30). Niedziela upłynie pod znakiem imprez sportowych na stadionie miejskim. O 9.00 rozpocznie się Turniej Piłkowej Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Miasta Lipna. Dwie godziny później zespół piłkarski UKS-u Lipno rozegra mecz pokazowy. O 13.00 będzie można zobaczyć w akcji samorządowców z Lipna i Rypina.

Golub-Dobrzyń

▶ W piątek 8 września o 18.00 w domu kultury przy ul. Hallera 13 będzie można zobaczyć spektakl muzyczny „Ta Alicja”, oparty na motywach „Alicji w Krainie Czarów” Lewisa Carrolla. Bliższe informacje i przedsprzedaż biletów w sekretariacie DK, nr tel. 56 683 24 08.

Wąbrzeźno

▶ W niedzielę 27 sierpnia o 9.00 warto wybrać się na Plac Jana Pawła II, gdzie zostanie rozstawiony „Pchli targ”. Na placu spotkają się osoby, które chcą pozbyć się zbędnych rzeczy ze swoich domów. Jeszcze tego samego dnia w południe rozpocznie się spotkanie kolekcjonerów zabytkowych pojazdów. Następnie korowód klasyków weźmie udział w planowanym rajdzie do dawnego majątku w Niedźwiedziu.

▶ W piątek 1 września w Wąbrzeźnie planowane są uroczystości związane z 78. rocznicą wybuchu II wojny światowej. O 17.00 w galerii WDK rozpocznie się program artystyczny „Kiedy się wypełniły dni... – najwięksi poeci II wojny światowej i ich wiersze”, a o 18.30, w Sanktuarium MBB, zostanie odprawiona msza święta. Później goście złożą kwiaty przy pomniku Żołnierza Polskiego.

▶ Od 4 września w WDK będzie można oglądać wystawę Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w Toruniu pt. „Głębia i przestrzeń”. Zdjęcia są zwińczeniem pleneru fotograficznego ukazującego Półwysep Helski od Chałup do helskiego portu oraz Zatokę Gdańską i Morze Bałtyckie podczas sztormowej majowej pogody. Wstęp wolny.

20 września o 17.00 w domu kultury zostanie otwarta „Wystawa kolekcji kart” Marka Niemira. Wstęp wolny.

▶ 29 września w WDK wystąpi zespół Milano, czołowy przedstawiciel muzyki tanecznej. Do największych przebojów grupy można zaliczyć: „Kasiu, Katarzyno”, „Jasnowłosa”, „Bara Bara”, „Brązowe oczy”, „Nie obiecuj”. Bilety w cenie 35 zł od osoby do nabycia w kasie WDK od 1 września, od poniedziałku do piątku w godzinach 12.00-16.00.

Rypin

▶ Od 23 do 27 sierpnia o 20.00 kino Bałtyk zaprasza na komedię romantyczną „Paryż może poczekać” w reżyserii Eleonore Coppoli. Najmłodszy będzie mógł wybrać się na „Małą, wielką stopę”. Film będzie wyświetlany w terminach: 23-25 (o 17.30), 26-27 sierpnia (o 15.00 i 17.00), 30 sierpnia-1 września (o 17.30) oraz 2-3 września (o 15.00). Sierpień zakończy się projekcją kolejnej komedii „Alibi.com”, w dniach 30 sierpnia-3 września o 17.00 i 20.00. Bilety na wszystkie seanse kosztują 12 zł. Rezerwacji można dokonać za pośrednictwem strony internetowej: www.kino.rypin.eu.

▶ W sobotę 26 sierpnia na placu przy ul. Nowy Rynek zagrają rockowe kapele w ramach piątej edycji festiwalu „Riff Master”. Impreza rozpocznie się już o 15.00, a gwiazdą wieczoru będzie Oddział Zamknięty. Wstęp wolny.

▶ 29 sierpnia o 16.00 w Sali Wystaw i Promocji centrali MPBP w przy ul. Warszawskiej 20 odbędzie się kolejne spotkanie Klubu Filmowego oraz projekcja filmu „Przebudzenia” z 1990 r., zrealizowanego na podstawie książki Olivera Sacksa. W rolach głównych: Robert de Niro i Robin Williams. Wstęp wolny!

▶ Do 31 sierpnia Rypiński Dom Kultury przyjmuje zgłoszenia do kolejnej edycji konkursu Miss Agra. Dla każdej uczestniczki przewidziana jest nagroda finansowa. Dziewczęta mogą zgłaszać się do RDK, ul. Warszawska 8, tel. 54 280 21 56.

▶ W wakacje w powiecie rypińskim odbywają się koncerty muzyki klasycznej, poświęcone twórczości Chopina. Ich organizatorem jest Fundacja Ochrony Dziedzictwa, Kultywowania Tradycji, Wspierania Kultury i Rozwoju Lokalnego „Ziemia Dobrzyńska”, która realizuje projekt „Chopin en Vacances”. 27 sierpnia w pałacu w Ugoszczu wystąpi Adam Mikołaj Goździewski. Wstęp jest bezpłatny.

▶ 6 września gościem rypińskiej księgarni będzie Hubert Klimko-Dobrzaniecki. Pisarz zadebiutował w 2003 roku zbiorem opowiadań „Stacja Bielawa Zachodnia”. Opublikowany w 2006 roku dyptyk „Dom Róży. Kryśuvík” był nominowany do nagrody Nike. W 2007 roku ukazały się jego trzy książki: „Kołysanka dla wisielca”, „Raz. Dwa. Trzy” oraz „Wariat”. W 2009 roku autor opublikował autobiografię „Rzeczy pierwsze.”

Brodnica

▶ W piątek 6 października o 19.00 w Brodnickim Domu Kultury zaśpiewa Stanisława Celińska. Artystka zaprezentuje utwory z nowej płyty zatytułowanej „Atramentowa”. Teksty do muzyki Macieja Muraszkę napisali m.in. Munięk Staszczuk, Dorota Czupkiewicz i Wojciech Młynarski. Bilety w cenie 80 zł są do nabycia w BDK.

▶ W sobotę 28 października w BDK akustyczny koncert zagra formacja Farben Lehre, mająca na swoim koncie takie przeboje jak: „Spodnie z GS-u” czy „Kolory”. Jesienią 2016 roku w sklepach pojawił się akustyczny krążek „Trzy dekady”, podsumowujący bogatą działalność plockiego zespołu. Naturalną kolejną rzeczą jest trasa koncertowa unplugged, która obejmie także Brodnicę. Bilety kosztują 30 zł w przedsprzedaży i 35 zł w dniu koncertu. Początek o 19.00.

oprac. Tomasz Błaszkwicz

24.08.2017-30.08.2017

program

LEMONY SNICKET:
— SERIA —
NIEFORTUNNYCH
ZDARZEN

Niedziela 27 sierpnia

TVN 13:35

TVP 1

09:35 Wspaniałe stulecie

06:00 Doktor Quinn odc. 24 s. 4 - serial
06:50 Bujne życie pół - dokumentalny
07:40 Podmuch energii odc. 13
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Elif odc. 75 - serial
09:35 Wspaniałe stulecie odc. 159 - telenowela
10:35 Doktor Quinn odc. 25 s. 4 - serial
11:30 Obserwator odc. 6
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 157
12:50 Nosorożce. Kłątwa magicznego rogu - dokumentalny
14:00 Elif odc. 76 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Teo-ria smaku Teo Vafidisa
15:45 Lista przebojów Jedynki
15:55 Czas honoru odc. 13 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Komisarjat - serial
17:55 Jaka to melodia?
18:40 Zraniona miłość odc. 71 - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Ojciec Mateusz odc. 185 - serial
21:15 Sprawa dla reportera
22:10 Sekundy, które zmieniły życie
22:35 Uwikłani odc. 8 - serial
23:30 KościuszkO: Człowiek, który wyprzedził swoje czasy - dokumentalny
00:35 W pułapce kłamstw - thriller

TVP 2

12:20 Tysiąc i jedna noc

05:55 Rodzinka.pl odc. 121 - serial
06:30 Sonda II odc. 28
07:05 M jak miłość odc. 106 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Barwy szczęścia odc. 1682 - serial
11:20 Na dobre i na złe odc. 438 - serial
12:20 Tysiąc i jedna noc odc. 126 - serial
13:15 Na sygnale odc. 25 - serial
13:45 Zaufaj mi, jestem lekarzem odc. 10 - serial
14:45 M jak miłość odc. 1305 - serial
15:50 Zmiennicy odc. 14 - serial
17:05 Cena miłości odc. 109 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1682 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1683 - serial
20:40 Na sygnale odc. 148 - serial
21:20 Jutro oparzę się rano herbata - komedia
23:05 Partner - komedia
01:10 Piękna i szalona - obyczajowy

tvn

19:50 Uwaga!

05:35 Uwaga! odc. 5048
06:05 Mango - Telezakupy
07:10 W-11 - wydział śledczy odc. 1017 - serial
07:50 Doradca smaku odc. 21
08:00 19+ odc. 107 - serial
08:35 Druga szansa odc. 7 s. 3 - serial
09:35 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 8
10:35 Ukryta prawda odc. 497 - serial
11:35 Szpital odc. 383 - serial
12:35 Kryminalni odc. 26 s. 2 - serial
13:40 W-11 - wydział śledczy odc. 1021 - serial
14:20 W-11 - wydział śledczy odc. 1025 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 14 s. 12
16:00 Szkoła odc. 240 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 498 - serial
18:00 Szpital odc. 384 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5049
20:10 Doradca smaku odc. 22
20:15 Na Wspólnej odc. 2535 - serial
20:55 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 14
21:55 Indiana Jones i ostatnia krucjata - przygodowy
00:30 Jestem legendą - film SF

POLSAT

09:20 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Trudne sprawy odc. 177 - serial
08:50 Malanowski i Partnerzy odc. 640 - serial
09:20 Malanowski i Partnerzy odc. 641 - serial
09:50 Dzień, który zmienił moje życie odc. 4 - serial
10:50 Małolaty odc. 52 - serial
11:50 Na ratunek 112 odc. 103 - serial
12:20 Na ratunek 112 odc. 104 - serial
12:50 Trudne sprawy odc. 308 - serial
13:50 Słolki odc. 52 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 721 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3452
16:40 Gliniarze odc. 3 - serial
17:40 Trudne sprawy odc. 236 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 341 - serial
20:05 Polska - Serbia - siatkówka
22:50 Zdrady odc. 61 - serial
23:55 Fair Game - dramat obyczajowy
02:25 Tajemnice losu odc. 2775

HITY DNIA

**„Indiana Jones i ostatnia krucjata”
(1989r.) TVN 21:55**

W 1938 roku Indiana Jones otrzymuje propozycję uczestniczenia w wyprawie zorganizowanej w celu odnalezienia św. Graala. Początkowo nie chce brać udziału w poszukiwaniu chrześcijańskiej relikwii. Zmienia zdanie, gdy dowiaduje się, że jeden z członków ekspedycji już zaginął.

**„Edison”
(2005r.) TV 4 21:00**

Młody, ambitny reporter Joshua Pollock prowadzi śledztwo w sprawie afery korupcyjnej, w którą zamieszana jest grupa policjantów i szereg wpływowych osób ze świata polityki i biznesu. Wie, że gra toczy się o wysoką stawkę, dlatego prosi o pomoc emerytowanego dziennikarza.

7 tvn

14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 344 - serial
06:20 Szpital odc. 133 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 66 - serial
08:15 Dr House odc. 19 s. 7 - serial
09:15 Brzydula odc. 33 - serial
09:45 Brzydula odc. 34 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 344 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 67 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 307 - serial
14:55 Szpital odc. 134 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurdzy odc. 20 s. 2 - serial
16:55 Dr House odc. 20 s. 7 - serial
17:55 Brzydula odc. 35 - serial
18:30 Brzydula odc. 36 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 345 - serial
20:00 48 godzin - komedia sensacyjna
22:05 Kości odc. 20 - serial
23:05 Batman i Robin - film SF
01:45 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 6 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Niegrzeczny pies odc. 4
07:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 23 - serial
07:30 Kacper i przyjaciele odc. 32 - serial
08:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 26 - serial
08:30 Kacper i przyjaciele odc. 35 - serial
09:00 Niegrzeczny pies odc. 5
10:00 Twoja na zawsze odc. 114 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 45 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 134 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 292 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 151
15:00 Dom nie do poznania odc. 15
16:00 Twoja na zawsze odc. 115 - telenowela
17:00 Hawaia 5.0 odc. 20 s. 2 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 46 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 293 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 98 - serial
21:00 Edison - thriller
23:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 7 - serial
23:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 8 - serial
00:00 Spadkobiercy odc. 59

TV puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 102 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 9 - serial
08:00 Rewir odc. 13 - serial
09:00 Napisala: morderstwo odc. 15 s. 7 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 16 s. 7 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 13 s. 3 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 15 s. 3 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 151 - telenowela
14:50 Zbuntowany anioł odc. 152 - telenowela
15:45 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 17 s. 3 - serial
16:40 Rewir odc. 14 - serial
17:40 Gwiazdy lombardu odc. 179 s. 10 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 180 s. 10 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 416 s. 17 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 417 s. 17 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 418 s. 17 - serial
20:00 Pokojówka na Manhattanie - komedia
22:05 Leon zawodowiec - dramat kryminalny
00:35 Przypadki Cezarego P. odc. 15 - serial

TVP KULTURA

14:30 Miasto z morza

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:20 Dezerterzy odc. 50
08:50 Niewdzięczność - dramat psychologiczny
09:55 Jest sprawa - komedia
11:30 Przygody psa Cywila odc. 3 - serial
12:05 Przygody psa Cywila odc. 4 - serial
12:40 Przygody psa Cywila odc. 5 - serial
13:25 100 pytań do... Krzysztofa Kolberga odc. 36
14:30 Miasto z morza - historyczny
16:35 Informacje kulturalne
17:05 Jest sprawa - komedia
18:45 Kłątwa Mony Lisy - dokumentalny
19:45 Budowa dnia - animowany
20:00 Studio Kultura - rozmowy
20:20 Seks, kłamstwa i kasety wideo - obyczajowy
22:10 W pierwszej fazie lotu - dokumentalny
23:05 Studio Kultura - rozmowy
23:20 Tango libre - obyczajowy
01:10 Wenecja - obyczajowy

TVP HISTORIA

14:05 Sensacje XX wieku

06:50 Powstańcy odc. 24 - serial
06:55 Był taki dzień odc. 267
07:00 Strajk odc. 1
08:05 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 24
08:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 70
08:45 Zakochaj się w Polsce odc. 40
09:15 W labiryncie odc. 57 - telenowela
09:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:25 Reakcjonista - dokumentalny
11:35 Elvis wiecznie żywy - dokumentalny
12:15 Krzysztof Klenczon - szkice z pamięci
12:40 Bez komentarza odc. 85 - dokumentalny
13:10 Zaproszenie odc. 385
13:40 Zaproszenie odc. 384
14:05 Sensacje XX wieku odc. 107
14:35 Sensacje XX wieku odc. 108
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 50 - serial
15:40 Taśmy bezpieki odc. 13
16:15 Portrety wojenne odc. 3 - serial
16:45 Strajk odc. 3
17:40 Pogranicze w ogniu odc. 3 - serial
18:50 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 24
19:00 Flesz historii
19:20 Sensacje XX wieku odc. 109
19:50 Sensacje XX wieku odc. 110
20:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:50 Torgau 1939-1945 - zbrodnie sądu wojennego - dokumentalny
21:55 Gdańsk '39 odc. 1 - serial
23:05 Spór o historię odc. 93
23:40 Ośmiornica odc. 21 s. 4 - serial
00:45 Upiory złotego kręgu - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Po co nam wykopaliska? odc. 1 - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Śladami historii - serial
11:30 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiewicza
11:45 Kapłan pro-life - dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Filmowe życiorysy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Dotyk przyjaźni - dramat obyczajowy
15:35 Trzy wyspy - trzy światy - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Źródło"
16:40 Poznańska Piątka - dokumentalny
17:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 25 s. 2 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Śladami historii - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Fundusze Europejskie wspólna korzyść odc. 6

TVP 1

10:35 Doktor Quinn

05:40 Doktor Quinn odc. 25 s. 4 - serial
 06:40 Nosorożce. Kłątwa magicznego rogu - dokumentalny
 07:40 Podmuch energii odc. 14
 08:00 Wiadomości
 08:10 Pogoda poranna
 08:15 Kwadrans polityczny
 08:40 Elif odc. 76 - serial
 09:35 Wspaniałe stulecie odc. 160 - telenowela
 10:35 Doktor Quinn odc. 26 s. 4 - serial
 11:30 Coś dla Ciebie
 12:00 Wiadomości
 12:10 Agrobiznes
 12:30 Agropogoda
 12:50 Seszele. Wyspa D'Arros - dokumentalny
 14:00 Elif odc. 77 - serial
 15:00 Wiadomości
 15:15 Pogoda
 15:20 Teo-ria smaku Teo Vafidisa
 15:50 Lista przebojów Jedyńki
 16:00 Siła strachu - dokumentalny
 17:00 Teleexpress
 17:20 Pogoda
 17:30 Jaka to melodia?
 18:20 Lista przebojów Jedyńki
 18:35 Zraniona miłość odc. 72 - serial
 19:30 Wiadomości
 20:00 Sport
 20:10 Pogoda
 20:20 Winnetou. Ostatnia bitwa - western
 22:35 Wielki podryw - komedia
 00:50 Agenci T.A.R.C.Z.Y. odc. 21 - serial

TVP 2

10:50 Barwy szczęścia

05:55 Rodzinka.pl odc. 122 - serial
 06:30 Sonda II odc. 55
 07:00 M jak miłość odc. 107 - serial
 08:00 Pytanie na śniadanie
 10:50 Barwy szczęścia odc. 1683 - serial
 11:25 Na dobre i na złe odc. 439 - serial
 12:30 Tysiąc i jedna noc odc. 127 - serial
 13:25 Na sygnale odc. 26 - serial
 13:55 Msza święta z Płocka
 14:50 M jak miłość odc. 1306 - serial
 15:50 Zmiennicy odc. 15 - serial
 17:05 Cena miłości odc. 110 - telenowela
 18:00 Panorama
 18:30 Sport-telegram
 18:40 Pogoda
 18:50 Jeden z dziesięciu
 19:25 Barwy szczęścia odc. 1683 - serial
 20:05 Barwy szczęścia odc. 1684 - serial
 20:40 Na sygnale odc. 149 - serial
 21:20 07 zgłoś się odc. 20 - serial
 23:05 Mariolka prawdę ci powie
 00:05 Żądze i pieniądze - komedia kryminalna

tvn

08:00 19+

05:35 Uwaga! odc. 5049
 06:05 Mango - Telezakupy
 07:10 W-11 - wydział śledczy odc. 1025 - serial
 07:50 Doradca smaku odc. 22
 08:00 19+ odc. 108 - serial
 08:35 Druga szansa odc. 8 s. 3 - serial
 09:35 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 8
 10:35 Ukryta prawda odc. 498 - serial
 11:35 Szpital odc. 384 - serial
 12:35 Kryminalni odc. 1 s. 3 - serial
 13:40 W-11 - wydział śledczy odc. 1032 - serial
 14:20 W-11 - wydział śledczy odc. 1037 - serial
 15:00 Kuchenne rewolucje odc. 15 s. 12
 16:00 Szkoła odc. 241 - serial
 17:00 Ukryta prawda odc. 499 - serial
 18:00 Szpital odc. 385 - serial
 19:00 Fakty
 19:35 Sport
 19:45 Pogoda
 19:50 Uwaga! odc. 5050
 20:00 Człowiek ze stali - sensacyjny
 23:05 Drużyna potępionych - sensacyjny
 01:10 Zimne światło dnia - sensacyjny

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:50 Trudne sprawy odc. 178 - serial
 08:50 Małanowski i Partnerzy odc. 642 - serial
 09:20 Małanowski i Partnerzy odc. 643 - serial
 09:50 Dzień, który zmienił moje życie odc. 5 - serial
 10:50 Małolaty odc. 53 - serial
 11:50 Na ratunek 112 odc. 105 - serial
 12:20 Na ratunek 112 odc. 106 - serial
 12:50 Trudne sprawy odc. 309 - serial
 13:50 Śloiki odc. 53 - serial
 14:50 Dlaczego ja? odc. 722 - serial
 15:50 Wydarzenia
 16:10 Pogoda
 16:15 Interwencja odc. 3453
 16:40 Gliniarze odc. 4 - serial
 17:40 Trudne sprawy odc. 237 - serial
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Świat według Kiepskich odc. 342 - serial
 20:05 Świętokrzyska Gala Kabaretowa 2017
 23:30 Stand-up
 00:45 Zielony Szerszeń - komedia sensacyjna

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 345 - serial
 06:20 Szpital odc. 134 - serial
 07:15 Sąd rodzinny odc. 67 - serial
 08:15 Dr House odc. 20 s. 7 - serial
 09:15 Brzydula odc. 35 - serial
 09:45 Brzydula odc. 36 - serial
 10:20 Mango - Telezakupy
 11:55 Ukryta prawda odc. 345 - serial
 12:55 Sąd rodzinny odc. 68 - serial
 13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 308 - serial
 14:55 Szpital odc. 135 - serial
 15:55 Grey's Anatomy: Chirurdzy odc. 21 s. 2 - serial
 16:55 Dr House odc. 21 s. 7 - serial
 17:55 Brzydula odc. 37 - serial
 18:30 Brzydula odc. 38 - serial
 19:00 Ukryta prawda odc. 346 - serial
 20:00 Batman Forever - fantastyczny
 22:40 Miłość może zabijać - thriller
 00:50 Masters of Sex odc. 2 s. 2 - serial

4

07:30 Kacper i przyjaciele

06:00 Niegrzeczny pies odc. 5
 07:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 24 - serial
 07:30 Kacper i przyjaciele odc. 33 - serial
 08:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 27 - serial
 08:30 Kacper i przyjaciele odc. 36 - serial
 09:00 Niegrzeczny pies odc. 6
 10:00 Twoja na zawsze odc. 115 - telenowela
 11:00 Detektywi w akcji odc. 46 - serial
 12:00 Galileo odc. 614
 13:00 Policjantki i policjanci odc. 293 - serial
 14:00 Galileo odc. 615
 15:00 Dom nie do poznania odc. 1
 16:00 Twoja na zawsze odc. 116 - telenowela
 17:00 Hawaiki 5.0 odc. 21 s. 2 - serial
 18:00 Detektywi w akcji odc. 47 - serial
 19:00 Policjantki i policjanci odc. 294 - serial
 20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 99 - serial
 21:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 95 - serial
 22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 96 - serial
 23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 97 - serial
 00:00 Żydowska naręczona - komedia romantyczna

HITY DNIA

„Batman Forever”
(1995r.) TVN 7 20:00

Bruce Wayne, za dnia milioner filantrop, a w nocy Batman, musi tym razem stawić czoła dwóm szaleńcom: prawnikowi Harveyowi Dentowi, którego twarz od czasu wypadku na sali sądowej podzielona jest na pół.

„Winnetou. Ostatnia bitwa”
(2016.) TVP 1 20:20

Winnetou i Old Shatterhand starają się doprowadzić do porozumienia między Indianami i białymi osadnikami. Złowieszczy sekret dotyczący ziemi Apaczów zagraża przyszłości całego plemienia.

TV puls

11:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 To moje życie! odc. 103 - telenowela
 07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 9 - serial
 08:00 Rewir odc. 14 - serial
 09:00 Napisła: morderstwo odc. 16 s. 7 - serial
 10:00 Napisła: morderstwo odc. 17 s. 7 - serial
 11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 9 - serial
 12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 14 s. 3 - serial
 13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 16 s. 3 - serial
 13:50 Zbuntowany anioł odc. 153 - telenowela
 14:50 Zbuntowany anioł odc. 154 - telenowela
 15:45 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 18 s. 3 - serial
 16:40 Rewir odc. 15 - serial
 17:40 Gwiazdy lombardu odc. 182 s. 10 - serial
 18:00 Gwiazdy lombardu odc. 183 s. 10 - serial
 18:30 Gwiazdy lombardu odc. 419 s. 17 - serial
 19:00 Gwiazdy lombardu odc. 420 s. 17 - serial
 19:30 Gwiazdy lombardu odc. 421 s. 17 - serial
 20:00 Następny - sensacyjny
 21:55 Quest - sensacyjny
 23:50 Piła V - horror
 01:50 Ale numer! odc. 12 s. 2

TVP KULTURA

16:40 Nienasyceci

07:20 Afisz kulturalny
 07:50 Studio Kultura - rozmowy
 08:00 Pegaz odc. 41
 09:05 Kulig - muzyczny
 09:50 Jedenaste przykazanie - obyczajowy
 11:30 Przygody psa Cywila odc. 6 - serial
 12:00 Przygody psa Cywila odc. 7 - serial
 12:40 Książę sezonu - komedia
 13:45 100 pytań do... Gustawa Holoubka odc. 14
 14:40 Chopin i jego Europa 2016 - Eric Lu i Szymon Nehring
 16:40 Nienasyceci odc. 28
 17:15 Jedenaste przykazanie - obyczajowy
 18:55 Male Formy Grafiki
 19:15 Księga przestrzeni odc. 6 - serial
 19:45 Studio Kultura - rozmowy
 20:00 Informacje kulturalne
 20:20 Wstęp do filmu odc. 36
 20:25 Czarny kot - horror
 21:40 Studio Kultura - rozmowy
 21:55 Etno Kraków - Trebunie-Tutki & Urmuli Quintet
 22:45 Informacje kulturalne
 23:15 Seks, kłamstwa i kasety wideo - obyczajowy
 01:05 Wstęp do filmu odc. 36

TVP HISTORIA

16:10 Podróże z historią

06:50 Powstańcy odc. 25 - serial
 06:55 Był taki dzień odc. 268
 07:00 Strajk odc. 3
 07:55 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 25
 08:05 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat odc. 71
 08:40 Zakochaj się w Polsce odc. 41
 09:10 W labiryncie odc. 58 - telenowela
 09:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
 10:20 Sen o morzach i koloniach - dokumentalny
 11:15 Mój pierwszy dzień odc. 7
 11:40 Mój pierwszy dzień odc. 8
 12:15 Koło historii odc. 32
 12:55 Islam i Zachód odc. 1 - dokumentalny
 13:55 Sensacje XX wieku odc. 109
 14:25 Sensacje XX wieku odc. 110
 14:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 34 - serial
 15:35 Z archiwum IPN odc. 41
 16:10 Podróże z historią odc. 11
 16:40 Strajk odc. 2
 17:45 Pogranicze w ogniu odc. 4 - serial
 18:50 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 25
 19:00 Sensacje XX wieku odc. 111
 19:35 Sensacje XX wieku odc. 112
 20:10 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 4
 20:40 Tajemnice Stonehenge - dokumentalny
 21:40 Gdańsk '39 odc. 2 - serial
 22:55 Szerokie tory odc. 50
 23:30 Ośmiornica odc. 22 s. 4 - serial
 00:35 AK - armia podziemna - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
 08:15 Polski punkt widzenia
 08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
 08:45 Superksięga odc. 25 s. 2 - serial
 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
 09:35 Święty na każdy dzień
 09:45 Duc in altum
 10:00 Informacje dnia
 10:15 Rozmowy niedokończone
 11:25 Śladami historii - serial
 11:30 Misjonarze Afryki - Ojcowie Biali odc. 4
 12:00 Anioł Pański
 12:03 Informacje dnia
 12:20 Ewangelia wg św. Jana odc. 1 - biblijny
 14:05 Zakazane Piosenki
 14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
 15:20 Mocni w wierze
 15:50 Pytasz i wiesz
 16:00 Informacje dnia
 16:10 Siódmy sakrament
 16:35 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 51 - serial
 16:50 Życie Matki Teresy z Kalkuty - animowany
 17:15 Kikomeko 2 - dokumentalny
 17:30 Okiem kamery
 17:55 Karta z kalendarza - Powstanie Warszawskie
 18:00 Anioł Pański
 18:05 Informacje dnia
 18:15 Westerplatte młodych
 18:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
 19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
 19:30 Moja katolicka rodzina - serial
 20:00 Informacje dnia
 20:20 Różaniec
 20:50 Śladami historii - serial
 21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
 21:20 Informacje dnia
 21:40 Polski punkt widzenia
 22:00 Józef z Egiptu odc. 14 - serial

HITY DNIA

**„Moje córki”
(2007r.) Polsat 13:35**

Monty to mechanik samochodowy i samotny ojciec, który wychowuje trzy córki. Z trudem wiąże koniec z końcem. Jednak kiedy sąd przyznaje opiekę nad dziećmi jego zamieszanej w handel narkotyków byłej żonie, postanawia za wszelką cenę odzyskać dziewczynki.

**„Madagaskar III”
(2012r.) TVN 20:00**

Lew Alex, zebra Marty, hipopotamica Gloria i żyrafa Melman próbują wrócić do nowojorskiego zoo. Po opuszczeniu Afryki trafiają do Europy. W Monte Carlo zostają wpisani na listę ściganych przez francuską oficer kontroli, kolekcjonerkę trofeów Chantel DuBois.

TVP 1

18:35 Ranczo

05:40 Klan odc. 3143 - telenowela
06:05 Klan odc. 3144 - telenowela
06:40 Sprawa dla reportera
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl odc. 279
08:25 Na szlaku wydarzeń
08:45 Sekundy, które zmieniły życie
09:10 Polski grill odc. 8
09:40 Winnetou. Ostatnia bitwa - western
11:55 Wielkie nieba odc. 11
12:20 Ziemia. Podwodny świat odc. 16 - serial
13:15 Pochwała żeglarswa odc. 11
13:45 Kariera Nikodema Dyzny odc. 5 - serial
14:50 Kariera Nikodema Dyzny odc. 6 - serial
16:00 Zagadka hotelu Grand odc. 13 s. 3 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Polski grill odc. 9
18:35 Ranczo odc. 125 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Film fabularny - fabulamy
21:00 Jasna Góra - polska Kana. Koncert z okazji 300-lecia koronacji cudownego obrazu
23:10 Jutro idziemy do kina - dramat obyczajowy
01:00 Agenci T.A.R.C.Z.Y. odc. 22 - serial
01:50 Wielki podryw - komedia

TVP 2

16:15 Kocham Cię Polsko!

05:55 Sztuka codzienności odc. 6
06:25 M jak miłość odc. 1305 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:30 Lajk! odc. 23
10:55 Na sygnale odc. 142 - serial
11:30 Podróże z historią odc. 42
12:10 Jutro oparzę się rano herbatą - komedia
14:00 Familiada
14:35 Sonda II odc. 29
15:10 Słodkie oczy - komedia
16:15 Kocham Cię, Polsko! odc. 122
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion
20:05 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 odc. 1
21:10 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 odc. 2
22:15 07 zgłoś się odc. 21 - serial
00:10 Masz talent - komedia

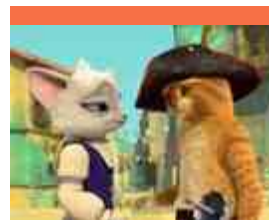
tvn

11:00 Na Wspólnej

05:35 Mango - Telezakupy
07:45 Kobieta na krańcu świata odc. 3 s. 7
08:20 Spotkanie ze smakiem odc. 13
08:30 Dzień dobry wakacje odc. 19
11:00 Na Wspólnej odc. 2532 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2533 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2534 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2535 - serial
12:50 Agent - gwiazdy odc. 12 s. 2
13:50 Złodzieje odc. 5
14:35 Złodzieje odc. 6
15:25 Ugotowani odc. 4 s. 12
16:25 Kobieta na krańcu świata odc. 4 s. 7
17:00 Projekt Lady odc. 11 s. 2
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 14
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5051
20:00 Madagaskar III - animowany
22:10 Miłość na zamówienie - komedia romantyczna
00:15 Człowiek ze stali - sensacyjny

POLSAT

09:15 Przygody Kota w butach

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 18 - serial
08:15 Scooby-Doo i Brygada Detektywów odc. 7 - serial
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 38 - serial
09:15 Przygody Kota w butach odc. 4 - serial
09:45 Słoneczna stacja odc. 5
10:15 Ewa gotuje odc. 280
10:45 Hidalgo - ocean ognia - przygodowy
13:35 Moje córki - melodramat
15:45 Kabaretobranie 2016 - VIII Zielonogórska Noc Kabaretowa
17:45 Chłopaki do wzięcia odc. 95 - telenowela
18:15 Chłopaki do wzięcia odc. 96 - telenowela
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport odc. 826
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 343 - serial
20:05 Polska - Finlandia - siatkówka
22:55 Mściciel - sensacyjny
00:55 Noc rekinów - horror

7 tvn

12:20 Brzydula

06:15 Ukryta prawda odc. 346 - serial
07:15 Mango - Telezakupy
09:20 Wojny magazynowe - Teksas odc. 8 s. 3 - serial
09:50 Wojny magazynowe - Teksas odc. 9 s. 3 - serial
10:20 Remontowy biznes braci Scott odc. 16 s. 2 - serial
11:20 Remontowy biznes braci Scott odc. 17 s. 2 - serial
12:20 Brzydula odc. 29 - serial
12:50 Brzydula odc. 30 - serial
13:20 Brzydula odc. 31 - serial
13:55 Brzydula odc. 32 - serial
14:30 Brzydula odc. 33 - serial
15:05 Scooby-Doo - przygodowy
16:50 Podróż przedślubna - komedia romantyczna
19:00 Totalna magia - komedia
21:15 Tequila Sunrise - sensacyjny
23:45 Długi pocałunek na dobranoc - thriller
02:15 Moc magii odc. 232

4

08:00 Klub przyjaciół Myszki Miki

06:00 Światowe rekordy Guinnessa
07:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 25 - serial
07:30 Kacper i przyjaciele odc. 34 - serial
08:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 28 - serial
08:30 Kacper i przyjaciele odc. 37 - serial
09:00 Co tygryski lubią najbardziej - obyczajowy
10:40 Policjantki i policjanci odc. 290 - serial
11:40 Policjantki i policjanci odc. 291 - serial
12:40 Policjantki i policjanci odc. 292 - serial
13:40 STOP Drogówka odc. 152
14:40 Jaś Fasola odc. 12 s. 1 - serial
15:20 Wendy Wu - nastoletnia wojowniczką - przygodowy
17:00 Akta Golgoty - przygodowy
19:00 Galileo odc. 616
20:00 Policjantki i policjanci odc. 293 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 294 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 98 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 99 - serial
00:00 Niezapominajka - horror

puls

07:50 Co ludzie powiedzą?

05:55 Niesamowite! odc. 22 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 23 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 21 s. 3
07:50 Co ludzie powiedzą? odc. 7 s. 5 - serial
08:30 Co ludzie powiedzą? odc. 8 s. 5 - serial
09:05 Co ludzie powiedzą? odc. 9 s. 5 - serial
09:50 13. posterunek odc. 36 s. 2 - serial
10:30 13. posterunek odc. 37 s. 2 - serial
11:05 13. posterunek odc. 38 s. 2 - serial
11:55 13. posterunek odc. 39 s. 2 - serial
12:25 Skorpion odc. 19 - serial
13:20 Skorpion odc. 20 - serial
14:10 Ace Ventura: zew natury - komedia
16:05 Matylda - dla dzieci
18:05 XIX Mazurska Noc Kabaretowa
19:00 XIX Mazurska Noc Kabaretowa
20:00 Piraci z Karaibów: Kłątwa Czarnej Perty - przygodowy
23:00 Protektor - sensacyjny
00:55 Egzorcysta: Początek - horror

TVP KULTURA

18:15 Nienasyceń

07:30 Informacje kulturalne
08:00 Stawiam na Tolka Banana odc. 3 - serial
08:45 Stawiam na Tolka Banana odc. 4 - serial
09:30 Rozmowy o zmierzchu i świcie odc. 9
10:05 Pomniki historii odc. 68 - serial
10:20 Powidoki Marka Nowakowskiego odc. 16
10:50 Fresh Dressed - dokumentalny
12:25 Księga przestrzeni odc. 6 - serial
13:05 Daleko od okna - dramat obyczajowy
15:30 Wydarzenie aktualne
16:05 Geograf przepił globus - dramat obyczajowy
18:15 Nienasyceń odc. 28
18:40 Eurokultura odc. 102
19:10 Peace 'n' Pop odc. 1 - serial
20:20 Major Dundee - western
22:30 The Rolling Stones: Live at Hampton Coliseum
01:15 Demony wojny według Goi - dramat wojenny

TVP HISTORIA

08:10 W labiryncie

06:50 Powstańcy odc. 26 - serial
06:55 Był taki dzień odc. 269
07:00 Ginące cywilizacje odc. 20 - serial
08:00 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 26
08:10 W labiryncie odc. 59 - telenowela
08:45 Był sobie człowiek odc. 26 - serial
09:25 Zaklęty dwór odc. 6 - serial
10:25 Okrasa łamie przepisy odc. 123
11:00 Nasz reportaż odc. 26
11:35 Górskie miary Jana Długosza - dokumentalny
12:10 Konkwistador. Historia Gonzala Guerery - dokumentalny
13:15 Urodzeni w sawannie - dokumentalny
14:10 Szerokie tory odc. 128
14:40 Wielka gra
15:45 Spór o historię odc. 152
16:25 Zamojski Festiwal Filmowy "Spotkania z Historią"
17:40 Koło historii odc. 51
18:15 Noce i dnie odc. 8 - serial
19:10 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 26
19:25 Torgau 1939-1945 - zbrodnie sądu wojennego - dokumentalny
20:30 Rzeka kłamstwa odc. 1 - serial
22:10 Tajemnice Stonehenge - dokumentalny
23:05 Skazany na niepamięć
23:45 Ja, Klaudiusz odc. 10 - serial
00:50 Gusen - wojna o pamięć - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Sanktuarium Matki Ubogich w Banneux - dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Śladami historii - serial
10:20 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Msza Święta w Uroczystości NMP Jasnogórskiej. Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej Królowej Polski na Jasnej Górze
12:50 Przyroda i ludzie
13:20 Siódmy sakrament
13:45 W którą wierzysz nawet taki, który w nic nie wierzysz
14:15 Józef z Egiptu odc. 14 - serial
14:55 Królowo Polski przyrzekamy
15:30 Jak sobie radzić z cierpieniem? odc. 12
16:00 Informacje dnia
16:10 Ksiądz Juliusz Chevalier - dokumentalny
17:00 Bazylika Santa Maria Maggiore - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Historia królowej Estery odc. 8 - serial

TVP 1

09:50 Weterynarze z sercem

05:35 Klan odc. 3146 - telenowela
06:10 Słownik polsko@polski
06:35 Pełnosprawni sportowy
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:45 Ziarno odc. 622
09:20 Zakochaj się w Polsce odc. 38
09:50 Weterynarze z sercem odc. 11 - serial
10:25 Biblia odc. 24 - serial
11:15 Program katolicki
11:45 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Program katolicki
13:00 Bajeczne żaby Davida Attenborough odc. 258 s. 32 - dokumentalny
14:10 Ostatnie dni księżnej Diany
15:15 Dziewczyny ze Lwowa odc. 12 - serial
16:05 Dziewczyny ze Lwowa odc. 13 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Program katolicki
17:35 Pół wieku Kabaretu pod Egidą
18:30 Rolnik szuka żony odc. 12 s. 3
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Kroniki CCC
20:15 Pogoda
20:20 A jednak warto - komedia
22:10 Surferka z charakterem - biograficzny
00:00 Sportowa niedziela

TVP 2

11:30 Makłowicz w podróży

05:55 Słowo na niedzielę
06:10 M jak miłość odc. 1306 - serial
07:00 Barwy szczęścia odc. 1680 - serial
07:35 Barwy szczęścia odc. 1681 - serial
08:05 Barwy szczęścia odc. 1682 - serial
08:40 Barwy szczęścia odc. 1683 - serial
09:10 Barwy szczęścia odc. 1684 - serial
09:45 Ostoja odc. 175
10:25 Jak zbudować planetę odc. 2 - dokumentalny
11:30 Makłowicz w podróży odc. 203
12:05 Wagon pełen złota - western
14:00 Familiada
14:40 Sonda II odc. 56
15:20 Na dobre i na złe odc. 674 - serial
16:50 Pierwsza randka odc. 10
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 205 - serial
19:30 Rodzinka.pl odc. 206 - serial
20:05 Masz talent - komedia
22:00 Władcy wojny - dramat wojenny
00:05 Idy marcowe - dramat obyczajowy

tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 6
08:25 Akademia ogrodnika odc. 33
08:30 Dzień dobry wakacje odc. 20
11:00 Dom marzeń odc. 11 s. 2
12:00 Co za tydzień odc. 814
12:35 Voyage, voyage - dokumentalny
13:35 Lemony Snicket: Seria niefortunnnych zdarzeń - komedia
15:50 Madagaskar III - animowany
17:50 Gotowi na sezon odc. 13
18:00 Ugotowani odc. 5 s. 12
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5052
20:00 World Trade Center - katastroficzny
22:45 Ninja: Cień tży - sensacyjny
00:40 Niezwykłe przypadki medyczne odc. 5 s. 2 - serial

POLSAT

07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obrócy Berk odc. 19 - serial
08:15 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 39 - serial
08:45 Przygody Kota w butach odc. 5 - serial
09:15 Tygrys i przyjaciele - animowany
10:55 Wakacje rodziny Johnsonów - komedia
13:15 Gruby Albert - komedia
15:10 Pani Doubtfire - komedia
17:50 Nasz nowy dom odc. 84
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 344 - serial
20:05 Przebój Lata RMF FM i Polsatu
23:05 Bumerang - komedia romantyczna
01:35 Dotyk przeznaczenia - thriller

7 tvn

09:20 Wojny magazynowe

05:15 Ukryta prawda odc. 347 - serial
06:15 Ukryta prawda odc. 348 - serial
07:15 Mango - Telezakupy
09:20 Wojny magazynowe - Teksas odc. 10 s. 3 - serial
09:55 Wojny magazynowe - Teksas odc. 11 s. 3 - serial
10:25 Remontowy biznes braci Scott odc. 18 s. 2 - serial
11:20 Remontowy biznes braci Scott odc. 19 s. 2 - serial
12:20 Brzydula odc. 34 - serial
12:50 Brzydula odc. 35 - serial
13:25 Brzydula odc. 36 - serial
13:55 Brzydula odc. 37 - serial
14:30 Brzydula odc. 38 - serial
15:00 Poszukiwacze - western
17:35 Batman Forever - fantastyczny
20:00 Jądro Ziemi - film SF
22:50 Czysty geniusz odc. 12 - serial
23:50 Komora - thriller
02:10 Lista klientów odc. 4 s. 2 - serial

4

10:25 Galileo

06:00 Światowe rekordy Guinnessa odc. 12
07:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 26 - serial
07:30 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 29 - serial
08:00 Kacper i przyjaciele odc. 38 - serial
08:35 Wendy Wu - nastoletnia wojowniczką - przygodowy
10:25 Galileo odc. 615
11:25 Galileo odc. 616
12:30 Przysięga - fantastyczny
14:35 Okręt - wojenny
16:35 Okręt - wojenny
19:00 Galileo odc. 617
20:00 Trefny wóz - thriller
21:50 Granice bólu - thriller
00:00 STOP Drogówka odc. 152
01:00 Ameryka: Ścieżki tajne - dokumentalny

puls

10:10 Wojciech Cejrowski

06:00 Taki jest świat odc. 21 s. 3
06:50 Co ludzie powiedzą? odc. 10 s. 5 - serial
07:30 Co ludzie powiedzą? odc. 1 - serial
08:05 Co ludzie powiedzą? odc. 2 - serial
08:50 13. posterunek odc. 33 s. 2 - serial
09:30 13. posterunek odc. 39 s. 2 - serial
10:10 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 3
10:45 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 4
11:20 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 5
11:50 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm odc. 7 s. 2 - fantastyczny
13:15 Piękna i bestia - fantastyczny
14:55 Pokojówka na Manhattanie - komedia
17:00 Piraci z Karaibów: Kłątwa Czarnej Perty - przygodowy
20:00 John Wick - thriller
22:00 Dziedzictwo Bourne'a - sensacyjny
00:50 Wikingowie odc. 3 s. 3 - serial

TVP KULTURA

14:05 Nienasyceni

07:30 Informacje kulturalne
07:50 Którędy po sztukę odc. 43
08:05 Stawiam na Tolka Banana odc. 5 - serial
08:50 Stawiam na Tolka Banana odc. 6 - serial
09:30 Stawiam na Tolka Banana odc. 7 - serial
10:15 Trzeci punkt widzenia odc. 199
10:50 Major Dundee - western
13:00 Zaległy urlop - obyczajowy
14:05 Nienasyceni odc. 29
14:35 Piano - dokumentalny
15:30 27. Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie odc. 16
16:55 Pomniki historii odc. 69 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 475
18:10 Cud purymowy - komedia
19:20 Siekierza - psychologiczny
20:50 Polowanie - dramat obyczajowy
23:00 Trzeci punkt widzenia odc. 199
23:35 Pegaz odc. 10
00:15 Opowieści filmowe Sławka Grunberga odc. 9 - dokumentalny

TVP HISTORIA

10:20 Okrasa łamie przepisy

06:50 Powstańcy odc. 27 - serial
06:55 Był taki dzień odc. 270
07:00 Ginące cywilizacje odc. 21 - serial
08:05 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 27
08:15 Cyryl i Metody. Apostołowie Słowian odc. 4 - serial
09:20 Czarne chmury odc. 2 - serial
10:20 Okrasa łamie przepisy odc. 131
11:10 Podróżnik odc. 106
11:35 Z Andrusiem po Galicję odc. 10,
12:20 Islam i Zachód odc. 1 - dokumentalny
13:25 Pingwin - afrykański Chaplin - dokumentalny
14:25 Szerokie tory odc. 141
14:55 Maria Curie odc. 3
16:30 Wielka gra
17:20 Ex libris
17:45 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 27
18:00 Noce i dnie odc. 9 - serial
19:00 Gdańsk. Koniec i początek
19:55 Skarby architektury drewnianej UNESCO odc. 3
20:15 Goryl, czyli ostatnie zadanie - komedia
21:15 Gusen - wojna o pamięć - dokumentalny
21:55 Skrzynia z Katynia - dokumentalny
22:45 80 milionów - sensacyjny
00:40 Opowieści z końca świata - dokumentalny

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Bazylika Santa Maria Maggiore - dokumentalny
09:00 Ocalić od zapomnienia
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
10:40 Za Wenecją - Wyspy Laguny - dokumentalny
11:15 Jan Paweł II i cud w Kostaryce - dokumentalny
11:50 Przypowieści Jezusa - serial
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:10 Przeszedł czyścić na ziemi... Historia księdza biskupa Czesława Kaczmarska - dokumentalny
15:10 Święty na każdy dzień
15:15 Za Wenecją - Wyspy Laguny - dokumentalny
15:50 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii
16:00 Informacje dnia
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 Karta z kalendarza - Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Brat Ogień odc. 5 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Śladami historii - serial
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa
22:30 Wbrew wszelkim przeciwnościom - serial

HITY DNIA

„Pani Doubtfire” (1993r.) POLSAT 15:10

Daniel Hillard zatrudnia się jako gosposia swojej byłej żony, by spędzać więcej czasu z dziećmi. Nikt nie wie, kim jest naprawdę, bo pracuje w przebraniu jako pani Doubtfire.

„Ostatnie dni księżnej Diany” (2007r.) TVP 1 14:10

Rekonstrukcja zdarzeń z 31 sierpnia 1997 roku, dokonana 10 lat po tragicznej śmierci lady Diany Spencer w wypadku samochodowym, uwzględniająca dane z oficjalnego raportu policyjnego z 4-letniego śledztwa w tej sprawie.

TVP 1

14:00 Elif

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Polski grill
09:20 Rok w ogrodzie
10:05 Korzenie odc. 1 - serial
11:00 Doktor Quinn odc. 27 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:50 Kalkalpen. Starodrzew i wapienne skały - dokumentalny
14:00 Elif odc. 78 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
15:55 Zraniona miłość odc. 73 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Komisariat - serial
17:55 Klan odc. 3147 - telenowela
18:25 Program rozrywkowy
18:55 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:00 PKO półmaraton Szczecin Lekkoatletyka
20:05 Pogoda
20:15 Złodziej w sutannie
21:40 Doktor No - sensacyjny
23:30 Gol Ekstra
00:05 A jednak warto - komedia

TVP 2

15:55 Rodzinka.pl

06:10 Rodzinka.pl odc. 123 - serial
06:40 Program katolicki
07:05 M jak miłość odc. 108 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:55 Barwy szczęścia odc. 1684 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 440 - serial
12:35 Tysiąc i jedna noc odc. 128 - serial
13:25 Na sygnale odc. 27 - serial
13:55 Jak zbudować planetę odc. 2 - dokumentalny
14:55 O mnie się nie martw odc. 77 s. 6 - serial
15:55 Rodzinka.pl odc. 207 - serial
16:30 Rodzinka.pl odc. 208 - serial
17:05 Cena miłości odc. 111 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Jeden z dziesięciu
19:20 Barwy szczęścia odc. 1684 - serial
20:00 Barwy szczęścia odc. 1685 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1307 - serial
21:30 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:45 Błękitna głębia - sensacyjny
23:45 Sieć nienawiści - dokumentalny
00:50 Władcy wojny - dramat wojenny

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Uwaga! odc. 5052
06:05 Mango - Telezakupy
07:10 W-11 - wydział śledczy odc. 1037 - serial
07:50 Gotowi na sezon odc. 13
08:00 19+ odc. 109 - serial
08:35 Druga szansa odc. 9 s. 3 - serial
09:35 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 8
10:35 Ukryta prawda odc. 499 - serial
11:35 Szpital odc. 385 - serial
12:35 Kryminalni odc. 2 s. 3 - serial
13:40 W-11 - wydział śledczy odc. 1039 - serial
14:20 W-11 - wydział śledczy odc. 1046 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 13
16:00 Szkoła odc. 242 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 500 - serial
18:00 Szpital odc. 386 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5053
20:10 Doradca smaku odc. 23
20:15 Na Wspólnej odc. 2536 - serial
20:55 Projekt Lady odc. 12 s. 2
21:55 Niezwykłe przypadki medyczne odc. 7 s. 2 - serial
22:25 Niezwykłe przypadki medyczne odc. 8 s. 2 - serial
22:55 Żony Hollywood odc. 12 s. 3 - serial
23:55 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki - przygodowy
02:25 Co za tydzień odc. 814

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Trudne sprawy odc. 179 - serial
08:50 Małanowski i Partnerzy odc. 644 - serial
09:20 Małanowski i Partnerzy odc. 645 - serial
09:50 Dzień, który zmienił moje życie odc. 6 - serial
10:50 Małolaty odc. 54 - serial
11:50 Na ratunek 112 odc. 107 - serial
12:20 Na ratunek 112 odc. 108 - serial
12:50 Trudne sprawy odc. 310 - serial
13:50 Śloiki odc. 54 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 723 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze odc. 5 - serial
17:40 Trudne sprawy odc. 238 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 345 - serial
20:05 Polska - Estonia
22:55 Wschodzące słońce - dramat kryminalny
01:35 Pan i pani Smith - komedia sensacyjna

HITY DNIA

„Wschodzące słońce”
(1993r.) POLSAT 22:55

Podczas uroczystego otwarcia siedziby firmy Nakamoto zostają znalezione zwłoki kobiety. Detektyw John Connor, doskonale znający etykietę i zwyczaje japońskie, wraz z policjantem Weberem Smithem rozpoczynają śledztwo.

„Pan i pani Smith”
(2005r.) POLSAT 01:35

Na pozór John i Jane są zwyczajnym małżeństwem wiodącym ustabilizowany żywot w domu na przedmieściach. W rzeczywistości oboje są płatnymi zabójcami, których skuteczność i profesjonalizm są doceniane i dobrze opłacane.

7 tvn

14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 1 - serial
06:20 Szpital odc. 135 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 68 - serial
08:15 Dr House odc. 21 s. 7 - serial
09:15 Brzydula odc. 37 - serial
09:45 Brzydula odc. 38 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 346 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 69 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 309 - serial
14:55 Szpital odc. 136 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 22 s. 2 - serial
16:55 Dr House odc. 22 s. 7 - serial
17:55 Brzydula odc. 39 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 347 - serial
20:00 Tam i z powrotem - melodramat
22:05 Lista Klientów odc. 5 - serial
23:05 Masters of Sex odc. 3 s. 2 - serial
00:20 Tequila Sunrise - sensacyjny

4

12:00 Detektywi w akcji

06:00 Niegrzeczny pies odc. 6
07:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 27 - serial
07:30 Kacper i przyjaciele odc. 35 - serial
08:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 30 - serial
08:30 Kacper i przyjaciele odc. 39 - serial
09:00 Anthony Bourdain: bez rezerwacji odc. 8 - serial
10:00 Twoja na zawsze odc. 116 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 47 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 135 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 294 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 152
15:00 Dom nie do poznania odc. 2
16:00 Twoja na zawsze odc. 117 - telenowela
17:00 Hawaii 5.0 odc. 22 s. 2 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 48 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 295 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 100 - serial
21:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 5 - serial
21:30 Śmierć na 1000 sposobów odc. 6 - serial
22:00 Galileo odc. 616
23:00 Galileo odc. 617
00:00 Spadkobiercy odc. 60

puls

10:00 Napisła: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 104 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 9 - serial
08:00 Rewir odc. 15 - serial
09:00 Napisła: morderstwo odc. 17 s. 7 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 18 s. 7 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 15 s. 3 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 17 s. 3 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 155 - telenowela
14:50 Zbuntowany anioł odc. 156 - telenowela
15:45 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 19 s. 3 - serial
16:40 Rewir odc. 16 - serial
17:40 Gwiazdy lombardu odc. 407 s. 17 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 410 s. 17 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 422 s. 17 - serial
19:00 XIX Mazurska Noc Kabaretowa odc. 3
20:00 Dziedzictwo Bourne'a - sensacyjny
22:55 Jaskinia - sensacyjny
00:50 Taki jest świat odc. 21 s. 3

TVP KULTURA

08:00 Teledyski

08:00 Teledyski
08:15 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat
08:55 W cieniu nienawiści - wojenny
11:00 Sława i chwala odc. 1 - serial
12:05 Nagroda Literacka Gdynia - nominowani
12:10 Sława i chwala odc. 2 - serial
13:20 Ten, który przyszedł - fabularny
14:05 Nagroda Literacka Gdynia - nominowani
14:15 Enak - dramat psychologiczny
15:50 Studio Kultura - niedziela z... odc. 475
16:45 W cieniu nienawiści - wojenny
18:50 Studio Kultura - rozmowy
19:05 Legendy rocka odc. 32 - serial
19:55 Nagroda Literacka Gdynia - nominowani
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Zwykłe zaburzenie - dokumentalny
21:30 Dzień Babci - krótkometrażowy
22:05 Którędy po sztukę odc. 50
22:10 Wydarzenie aktualne
22:55 Szczęśliwego Nowego Jorku - komediodramat
00:30 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

14:05 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 271
06:55 Powstańcy odc. 28 - serial
07:00 Strajk odc. 2
08:00 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 28
08:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat
08:45 Wszystko po krakowsku odc. 1
09:15 W labiryncie odc. 60 - telenowela
09:50 Sierpień - dokumentalny
10:40 Konkwistador. Historia Gonzala Guerery - dokumentalny
11:40 80 milionów - sensacyjny
13:30 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 4
14:05 Sensacje XX wieku odc. 109
14:35 Sensacje XX wieku odc. 110
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 14 - serial
15:30 Spór o historię odc. 104
16:15 Pingwin - afrykański Chaplin - dokumentalny
17:15 Ex libris
17:40 Pogranicze w ogniu odc. 5 - serial
18:45 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 28
19:00 Flesz historii
19:20 Sensacje XX wieku odc. 141
19:50 Sensacje XX wieku odc. 142
20:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:50 Tajemnice terakotowej armii odc. 88 s. 13 - dokumentalny
21:55 Gdańsk '39 odc. 3 - serial
23:05 Zaginiony grobowiec Heroda - dokumentalny
00:10 Legenda Wieży Eiffli - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Wbrew wszelkim przeciwnościom - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Śladami historii - serial
11:30 Ziemia Święta - Pięta Ewangelia
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Piloci. Białoczerwoni z Dębina - dokumentalny
13:05 Syria - w drodze do Damaszku
13:20 Tydzień z Ziemi Świętej
14:10 Ucieczka z Fire Lake - obyczajowy
15:05 To przychodzi od Boga - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie - serial
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Sanktuarium Matki Bożej Strażniczki Wiary w Bardzie Śląskim
19:45 Przygody Monster Trucków odc. 8 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Śladami historii - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań

TVP 1

11:05 Doktor Quinn

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:15 U Pana Boga w ogródku
odc. 1 - serial
10:05 Korzenie odc. 2 - serial
11:05 Doktor Quinn
odc. 28 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 To się oplaca
12:55 Zaloty w świecie zwierząt
- dokumentalny
14:00 Elif odc. 79 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
15:55 Zraniona miłość
odc. 74 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Komisarjat - serial
17:55 Klan odc. 3148 - telenowela
18:25 Program rozrywkowy
18:55 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Białe-Czerwoni.
Droga do Rosji
20:10 Pogoda
20:25 Serial fabularny
21:20 Serial fabularny
22:20 El Principe - dzielnica zła
odc. 35 - serial
23:20 Powódź - sensacyjny
01:05 Dom odc. 9 - serial

TVP 2

13:25 Na sygnale

06:00 Rodzinka.pl odc. 124 - serial
06:35 Nasi przyjaciele
07:05 M jak miłość odc. 109 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:55 Barwy szczęścia
odc. 1685 - serial
11:30 Na dobre i na złe
odc. 441 - serial
12:30 Tysiąc i jedna noc
odc. 129 - serial
13:25 Na sygnale odc. 28 - serial
13:55 Włoska kuchnia jak u babci
odc. 7 - serial
14:20 Afryka od kuchni odc. 7 - serial
14:50 M jak miłość odc. 1307 - serial
15:50 Alternatywy 4 odc. 1 - serial
17:05 Cena miłości
odc. 112 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Jeden z dziesięciu
19:20 Barwy szczęścia odc. 1685 - serial
20:00 Barwy szczęścia odc. 1686 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1308 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
- dokumentalny
21:45 Ekspresu
22:50 Solidarność według kobiet
- dokumentalny
00:45 Błękitna głębia - sensacyjny

tvn

19:50 Uwaga!

05:35 Uwaga! odc. 5053
06:05 Mango - Telezakupy
07:10 W-11 - wydział śledczy
odc. 1046 - serial
07:50 Doradca smaku odc. 23
08:00 19+ odc. 110 - serial
08:35 Druga szansa
odc. 10 s. 3 - serial
09:35 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 8
10:35 Ukryta prawda odc. 500 - serial
11:35 Szpital odc. 386 - serial
12:35 Kryminalni odc. 3 s. 3 - serial
13:40 W-11 - wydział śledczy
odc. 1051 - serial
14:20 W-11 - wydział śledczy
odc. 1052 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje
odc. 2 s. 13
16:00 Szkoła odc. 243 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 501 - serial
18:00 Szpital odc. 387 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5054
20:10 Doradca smaku odc. 24
20:15 Na Wspólnej odc. 2537 - serial
20:55 Cast Away: poza światem
- przygodowy
23:55 World Trade Center
- katastroficzny
02:30 Pamiętniki wampirów
odc. 20 s. 3

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Trudne sprawy odc. 180 - serial
08:50 Malanowski i Partnerzy
odc. 646 - serial
09:20 Malanowski i Partnerzy
odc. 647 - serial
09:50 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 7 - serial
10:50 Małolaty odc. 55 - serial
11:50 Na ratunek 112 odc. 109 - serial
12:20 Na ratunek 112 odc. 110 - serial
12:50 Trudne sprawy odc. 311 - serial
13:50 Stoiki odc. 55 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 724 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze odc. 6 - serial
17:40 Trudne sprawy odc. 239 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 346 - serial
20:10 Pan i pani Smith
- komedia sensacyjna
22:50 Druga twarz - sensacyjny
00:55 Piksele - komedia

7 tvn

06:30 W-11 - wydział śledczy

05:30 Szpital odc. 136 - serial
06:30 W-11 - wydział śledczy
odc. 1156 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 69 - serial
08:15 Dr House odc. 22 s. 7 - serial
09:15 Brzydula odc. 39 - serial
09:45 Brzydula odc. 40 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 347 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 70 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 310 - serial
14:55 Szpital odc. 137 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi
odc. 23 s. 2 - serial
16:55 Dr House odc. 23 s. 7 - serial
17:55 Brzydula odc. 41 - serial
18:30 Brzydula odc. 42 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 348 - serial
20:00 Długi pocałunek na dobranoc
- thriller
22:30 Następne 48 godzin
- komedia sensacyjna
00:35 Czysty geniusz odc. 12 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Anthony Bourdain:
bez rezerwacji odc. 8 - serial
07:00 Klub przyjaciół Myszki Miki
odc. 28 - serial
07:30 Kacper i przyjaciele
odc. 36 - serial
08:00 Klub przyjaciół Myszki Miki
odc. 31 - serial
08:30 Kacper i przyjaciele
odc. 40 - serial
09:00 Anthony Bourdain:
bez rezerwacji odc. 9 - serial
10:00 Twoja na zawsze
odc. 117 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji
odc. 48 - serial
12:00 Detektywi w akcji
odc. 136 - serial
13:00 Policjantki i policjanci
odc. 295 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 25
15:00 Dom nie do poznania odc. 3
16:00 Twoja na zawsze
odc. 118 - telenowela
17:00 Hawaii 5.0 odc. 23 s. 2 - serial
18:00 Detektywi w akcji
odc. 49 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 296 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 101 - serial
21:00 Czarnobyl. Reaktor grozy
- horror
22:50 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 9 - serial
23:20 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 10 - serial
23:50 Spadkobiercy odc. 61
00:50 Sekrety sąsiadów
odc. 40 - serial

HITY DNIA

**„Długi pocałunek na dobranoc”
(1996r.) TVN 7 20:00**

Samantha mieszka wraz mężem i córeczką. Pracuje jako nauczycielka, cieszy się powszechnym szacunkiem. Od lat cierpi na amnezję. Po wypadku samochodowym, który spowodowała, zaczyna sobie przypominać fakty z przeszłości.

**„Czarnobyl. Reaktor grozy”
(2012r.) TV 4 21:00**

Prypeć – miasto widmo na Ukrainie, niegdyś zamieszkane przez pracowników elektrowni jądrowej w Czarnobylu. Po wybuchu reaktora w 1986 roku w ciągu 48 godzin przeprowadzono ewakuację miasta i zamknięto je dla świata.

TV puls

09:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie!
odc. 105 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 12 s. 9 - serial
08:00 Rewir odc. 16 - serial
09:00 Napisala: morderstwo
odc. 18 s. 7 - serial
10:00 Napisala: morderstwo
odc. 19 s. 7 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 13 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 16 s. 3 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 20 s. 3 - serial
13:50 Zbuntowany anioł
odc. 157 - telenowela
14:50 Zbuntowany anioł
odc. 158 - telenowela
15:45 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 21 s. 3 - serial
16:40 Rewir odc. 17 - serial
17:40 Gwiazdy lombardu
odc. 411 s. 17 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu
odc. 412 s. 17 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu
odc. 423 s. 17 - serial
19:00 XIX Mazurska Noc
Kabaretowa odc. 4
20:00 Centurion - sensacyjny
21:55 Resident Evil: Zagłada - horror
23:50 Oblicze strachu - sensacyjny
01:50 Ale numer! odc. 16 s. 2

TVP KULTURA

08:00 Teledyski

08:00 Teledyski
08:15 Wydarzenie aktualne
08:30 Nagroda Literacka Gdynia
- nominowani
08:35 Informacje kulturalne
08:55 Sprawa Moczarskiego
- animowany
09:10 Sauna - komedia
10:50 Nagroda Literacka Gdynia
- nominowani
11:00 Sława i chwała odc. 3 - serial
12:10 Sława i chwała odc. 4 - serial
13:15 Nagroda Literacka Gdynia
- nominowani
13:25 100 pytań do... Grzegorza
Ciechowskiego
14:25 Bezmiar sprawiedliwości
- dramat kryminalny
16:50 Sauna - komedia
18:35 Studio Kultura - rozmowy
18:55 Tak daleko, tak blisko
- dokumentalny
19:50 Nagroda Literacka Gdynia
- nominowani
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Chopin i jego Europa 2017
- koncert Szymona Nehringa
22:10 Pegaz odc. 32
22:25 Dezerterzy
23:00 Kumple od kufła - komedia
00:45 Inferno - obyczajowy

TVP HISTORIA

08:10 Wojciech Cejrowski

06:50 Był taki dzień odc. 272
06:55 Powstańcy odc. 29 - serial
07:00 Zwłoki nieznanne - dokumentalny
07:55 Powstanie Warszawskie
dzień po dniu odc. 29
08:10 Wojciech Cejrowski - boso
przez świat odc. 73
08:40 Wszystko
po krakowsku odc. 2
09:10 W labiryncie
odc. 61 - telenowela
09:50 Urodzeni w sierpniu
10:25 Codzienny PRL odc. 2
10:50 Urodzeni na sawannie
- dokumentalny
11:50 IPN Debata
12:30 Tajemnice terakotowej armii
odc. 88 s. 13 - dokumentalny
13:30 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
14:05 Sensacje XX wieku odc. 141
14:35 Sensacje XX wieku odc. 142
15:05 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 75 - serial
15:40 Zaginiony grobowiec
Heroda - dokumentalny
16:45 Tu byłem - dokumentalny
17:50 Pogranicze w ogniu
odc. 6 - serial
18:55 Powstanie Warszawskie
dzień po dniu odc. 29
19:05 Kryptonim "Muzeum"
19:25 Sensacje XX wieku odc. 183
19:50 Sensacje XX wieku odc. 184
20:20 Taśmy Fidela - dokumentalny
21:20 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
21:50 Gdańsk '39 odc. 4 - serial
23:05 Podwodny grobowiec
- tragedia HMS Hood
- dokumentalny
00:05 Zbrodniarz i panna - kryminalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków
- serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy
- z daleka widać lepiej
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:35 Śladami historii - serial
11:40 Matki dzieci niczych
- dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Poprzednik - opowieść
o Janie Chrzycielu
13:15 Śladami Mojżesza
- dokumentalny
14:00 Dziesięć przykazań
15:00 Nieznani bohaterowie
- dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 "Od Oceanu do Oceanu"
z Ikoną Częstochowską przez
świat w obronie życia
16:50 Express studencki
17:00 Życie monastyczne - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 Kartka z kalendarza
- Powstanie Warszawskie
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Śladami historii - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:40 Święty Augustyn
- dokumentalny

HITY DNIA

**„Udając gliniarzy”
(2014r.) POLSAT 22:55**

Justin Miller i Ryan O'Malley są przyjaciółmi od najmłodszych lat. Justin pracuje w firmie produkującej gry wideo. Ryan, dawniej gwiazdor drużyny futbolowej, nie może znaleźć stałej pracy. Pewnego wieczoru obaj przebierają się na imprezę za policjantów i ruszają w miasto.

**„Zimne światło dnia”
(2012r.) TVN 21:55**

Makler z San Francisco, Will Shaw, wybiera się na wakacje do Hiszpanii. Na miejscu czeka na niego ojciec, Martin, który pracuje dla ambasady USA w Madrycie. Podczas wycieczki łodzią rodzice Willa, brat i narzeczona brata zostają uprowadzeni.

TVP 1

11:05 Doktor Quinn

06:00 Dzień dobry, Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:15 U Pana Boga w ogródku odc. 2 - serial
10:05 Korzenie odc. 3 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 1 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:55 Rusty, król kangurów - dokumentalny
14:00 Elif odc. 80 - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
15:55 Zraniona miłość odc. 75 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Komisarjat - serial
17:55 Klan odc. 3149 - telenowela
18:25 Program rozrywkowy
18:55 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
19:55 Sport
20:05 Białe-Czerwoni. Droga do Rosji
20:10 Pogoda
20:25 Wielki Test o Jasnej Górze
21:55 śledczy Anity Gargas
22:30 I stań! Trójmiasto
23:15 Diana: jej historia własnymi słowami - dokumentalny
00:25 Przychodzą z ciemności - horror

TVP 2

11:00 Barwy szczęścia

06:05 Rodzinka.pl odc. 125 - serial
06:40 Pozyteczni.pl
07:05 M jak miłość odc. 110 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1686 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 442 - serial
12:40 Tysiąc i jedna noc odc. 130 - serial
13:35 Na sygnale odc. 29 - serial
14:05 Włoska kuchnia jak u babci odc. 8 - serial
14:35 Afryka od kuchni odc. 8 - serial
15:05 M jak miłość odc. 1308 - serial
16:00 Alternatywy 4 odc. 2 - serial
17:05 Cena miłości odc. 113 - telenowela
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:45 Jeden z dziesięciu
19:25 Barwy szczęścia odc. 1686 - serial
20:00 Barwy szczęścia odc. 1687 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 675 - serial
21:40 Na sygnale odc. 150 - serial
22:20 Bez pamięci - komedia romantyczna
00:00 O mnie się nie martw odc. 77 s. 6 - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:35 Uwaga! odc. 5054
06:05 Mango - Telezakupy
07:10 W-11 - wydział śledczy odc. 1052 - serial
07:50 Doradca smaku odc. 24
08:00 19+ odc. 111 - serial
08:35 Druga szansa odc. 11 s. 3 - serial
09:35 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 8
10:35 Ukryta prawda odc. 501 - serial
11:35 Szpital odc. 387 - serial
12:35 Kryminalni odc. 4 s. 3 - serial
13:40 W-11 - wydział śledczy odc. 1054 - serial
14:20 W-11 - wydział śledczy odc. 1055 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 13
16:00 Szkoła odc. 244 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 502 - serial
18:00 Szpital odc. 388 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5055
20:10 Doradca smaku odc. 25
20:15 Na Wspólnej odc. 2538 - serial
20:55 Dom marzeń odc. 12 s. 2
21:55 Zimne światło dnia - sensacyjny
23:55 Kuba Wojewódzki odc. 11 s. 10
00:55 Wybrani odc. 15 s. 3 - serial

POLSAT

08:50 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:50 Trudne sprawy odc. 181 - serial
08:50 Malanowski i Partnerzy odc. 648 - serial
09:50 Dzień, który zmienił moje życie odc. 8 - serial
10:50 Małolaty odc. 56 - serial
11:50 Na ratunek 112 odc. 111 - serial
12:20 Na ratunek 112 odc. 112 - serial
12:50 Trudne sprawy odc. 312 - serial
13:50 Sloiki odc. 56 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 725 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze odc. 7 - serial
17:40 Trudne sprawy odc. 240 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 347 - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 516 - serial
20:40 Piksele - komedia
22:55 Udając gliniarzy - komedia sensacyjna
01:10 Żona na niby - komedia

7 tvn

14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 2 - serial
06:20 Szpital odc. 137 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 70 - serial
08:15 Dr House odc. 23 s. 7 - serial
09:15 Brzydula odc. 41 - serial
09:45 Brzydula odc. 42 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 348 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 71 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 311 - serial
14:55 Szpital odc. 138 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 24 s. 2 - serial
16:55 Dr House odc. 1 s. 8 - serial
17:55 Brzydula odc. 43 - serial
18:30 Brzydula odc. 44 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 413 - serial
20:00 Komora - thriller
22:25 The Following odc. 6 s. 3 - serial
23:25 Jądro Ziemi - film SF
02:05 Mroczne zagadki Los Angeles odc. 7 s. 2 - serial

4

13:00 Policjanci i policjanci

06:00 Anthony Bourdain: bez rezerwacji odc. 9 - serial
07:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 29 - serial
07:30 Kacper i przyjaciele odc. 37 - serial
08:00 Klub przyjaciół Myszki Miki odc. 32 - serial
08:30 Kacper i przyjaciele odc. 41 - serial
09:00 Anthony Bourdain: bez rezerwacji odc. 10 - serial
10:00 Twoja na zawsze odc. 118 - telenowela
11:00 Detektywi w akcji odc. 49 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 137 - serial
13:00 Policjanci i policjanci odc. 296 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 26
15:00 Dom nie do poznania odc. 4
16:00 Twoja na zawsze odc. 119 - telenowela
17:00 Hawa! 5.0 odc. 1 s. 3 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 50 - serial
19:00 Policjanci i policjanci odc. 297 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 102 - serial
21:00 We krwi - sensacyjny
23:15 Śmierć na 1000 sposobów odc. 11 - serial
23:45 Śmierć na 1000 sposobów odc. 12 - serial
00:05 Spadkobiercy odc. 62

TV puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 106 - telenowela
07:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 9 - serial
08:00 Rewir odc. 17 - serial
09:00 Napisala: morderstwo odc. 19 s. 7 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 20 s. 7 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 17 s. 3 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 19 s. 3 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 159 - telenowela
14:50 Zbuntowany anioł odc. 160 - telenowela
15:45 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 3 - serial
16:40 Rewir odc. 18 - serial
17:40 Gwiazdy lombardu odc. 414 s. 17 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 415 s. 17 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 424 s. 17 - serial
19:00 Kabaretobranie 2017, czyli IX Zielonogórska Noc Kabaretowa
20:00 Pięty element - thriller
22:20 Zejście II - horror
00:20 Fast Track - bez granic - sensacyjny
02:20 Ale numer! odc. 18 s. 2

TVP KULTURA

08:00 Teledyski

08:00 Teledyski
08:15 Informacje kulturalne
08:35 Dzień listopadowy - dramat obyczajowy
09:15 Nagroda Literacka Gdynia - nominowani
09:25 Przysłań - psychologiczny
10:50 Nagroda Literacka Gdynia - nominowani
11:00 Sława i chwała odc. 5 - serial
12:10 Sława i chwała odc. 6 - serial
13:20 Janio Wodnik - dramat obyczajowy
15:10 Pięć minut przed gwizdkiem - obyczajowy
16:30 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat
17:10 Przysłań - psychologiczny
18:35 Nagroda Literacka Gdynia - nominowani
18:40 Studio Kultura - rozmowy
18:55 Wędrowiec z Wilna - Stanisław Lenartowicz - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Zamieszkajmy razem - komediodramat
22:00 Nagroda Literacka Gdynia - nominowani
22:10 Jedna scena odc. 61
22:30 Constans - psychologiczny
00:15 Claude Lanzmann: widma Shoah - dokumentalny

TVP HISTORIA

19:30 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 273
06:55 Powstańcy odc. 30 - serial
07:00 Tu byłem - dokumentalny
08:00 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 30
08:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 74
08:40 Wszystko po krakowsku odc. 3
09:15 W labiryncie odc. 62 - telenowela
09:50 Gdańsk. Koniec i początek
10:45 Niepodległa - dokumentalny
11:55 Spór o historię odc. 160
12:40 Tarcza Rzeczypospolitej
13:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
14:00 Sensacje XX wieku odc. 183
14:25 Sensacje XX wieku odc. 184
14:50 Encyklopedia II wojny światowej odc. 76 - serial
15:30 Podwodny grobowiec - tragedia HMS Hood - dokumentalny
16:40 Strajk odc. 5
17:05 Bez komentarza odc. 81
17:40 Pogranicze w ogniu odc. 7 - serial
18:45 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 30
19:00 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 6 - serial
19:30 Sensacje XX wieku odc. 150
20:05 Sensacje XX wieku odc. 148
20:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:15 Królowe Kongresu Wiedeńskiego. Seks, kłamstwa i dyplomacja - dokumentalny
22:10 Wojenne dziewczyny odc. 1 - serial
23:05 Siła strachu - dokumentalny
23:55 Solidarność, Solidarność... - dramat społeczny
01:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 74

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 "Od Oceanu do Oceanu" z Ikoną Częstochowską przez świat w obronie życia
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 18 - serial
11:25 Śladami historii - serial
11:35 Notacje historyczne - historia, pamięć, świadkowie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Miej odwagę milczeć - ojciec Placido Cortese - dokumentalny
13:25 Effetha - okno na świat - dokumentalny
14:10 Głos serca odc. 14 - serial
14:50 Joanna d'Arc - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 W Solankowej Dolinie - dokumentalny
16:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Śladami historii - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Targ niewinątek - dramat obyczajowy

KREM Z PIECZAREK

Dawid Pryba poleca krem z pieczarek

			1	8			6	3
9	6				2	4	7	1
3						8		5
6				4	7	5		2
2		1	3	9				8
4		6						7
1	8	9	7				5	4
7	3			5	9			

	7				9	1		8
5	9			1	6		4	
						6	9	
8	3			9	2			4
	1	5				9	7	
6			5	7			3	1
	5	2						
	8		7	2			1	6
7		3	9				2	

P O G O D A

CZW. 24.8.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 23 11 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1016 1017 hPa wiatr: 11 25 km/h
PT. 25.8.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 23 15 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1016 1017 hPa wiatr: 27 50 km/h
SOB. 26.8.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 25 13 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1018 1020 hPa wiatr: 8 13 km/h
NIEDZ. 27.8.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 31 17 °C opady: 2 3 mm ciśnienie: 1009 1011 hPa wiatr: 14 25 km/h
PN. 28.8.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 23 18 °C opady: 19 21 mm ciśnienie: 1005 1008 hPa wiatr: 12 25 km/h
WT. 29.8.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 18 21 °C opady: 0,8 1 mm ciśnienie: 1009 1011 hPa wiatr: 27 50 km/h
ŚR. 30.8.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 20 15 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1012 1014 hPa wiatr: 23 45 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Światło; jasność, światłość, poświata; połysk, odbicie światła (b. słoneczny; b.	Skandynawskie imię męskie. Ten, kto wyrabia lalki (zabawki i		Narzędzie służące do cięcia, rąbania, obróbki drewna.	Geol.: dolina rzeczna o wąskim dnie i stromych, skalistych zboczach.	Dawniej: stowarzyszenie, związek mieszczan, zwykle jednego		Prezent, podarunek	Lit.: bohater "Balladyny" J. Słowackiego; mąż Balladyny.		Użycie, zastosowanie, użytkowanie, używanie, korzyść, pożytek,	3
					W zimie: ocieplenie połączone z topnieniem śniegu.			12			
Mit. gr.: córka króla Minosa,					9			W wyższych szkołach anglosaskich - absolwent.	2	Kartonik z ceną	
Egon, przywódca gangu z serialu					Strój wieczorowy						
Zool.: ładnie ubarwiona ryбка akwariowa z rodziny karpowatych.		Karciane serce				Geogr.: stolica Togo; port nad Zatoką Gwinejską.					14
					Zdrobnienie od: ażur. Staropolski zwrot grzecznościowy;				10		
Psie imię.		Krewny po kądzieli Ostatnia litera alfabetu				Ślad po przejściu piły; szczelina powstająca w pilowanym drewnie.		Mit. egip.: żona Ozyrysa, władczyni nieba i ziemi.	5	Dawna stolica Japonii	
				Spoż.: placek pokryty lub Biblijna żona Abrahama					13		
Mocne piwo angielskie	Rzem.: rzemieł wyrabiający Kędzior, pukiel					Tomasz, filomata Haust			8		
			Hist.: kroniki, roczniki. Ala i ...							Jednostka oporu elektrycznego	
Zool.: myśliwski pies gończy.	7	1			Drugie imię Sztaudyngera						
Kasacja, likwidacja, rozwiązanie, skasowanie, zniesienie.					6	Geogr.: rzeka, lewy dopływ Wołgi (Rosja).					

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----

Co w stawach piszczy?

ZDROWIE ➤ W stawach spotykają się dwie lub więcej kości. Umożliwiają nam one ruchy ciała. Dobrze, jeśli stawy są sprawne. Gorzej, gdy zaczynają szwankować

Ból stawów pojawia się czasem w momencie ruchu lub bez niego i może być na tyle dokuczliwy, że ten ruch ogranicza. Przyczyny są różne – łagodnie zwichnięcie więzadła lub mięśnia, zapalenie torebki stawowej lub przemieszczenie stawu. Przewlekły ból to prawdopodobny zwiastun poważnych, a nawet zagrażających

życiu chorób, takich jak reumatoidalne zapalenie stawów, choroba zwyrodnieniowa stawów, białaczka czy nawet rak kości.

Bóle stawów mogą być też objawem choroby zakaźnej np. zapalenia wątroby, grypy, boreliozy, odry, świnki, różyczki, zakażenia kości, zakaźnego zapalenia stawów, kiły.

Pamiętaj! Pierwszym sygnałem, że w stawach jest coś nie tak, są bóle spoczynkowe (np. ból kolana w trakcie prowadzenia samochodu), których nie wolno bagatelizować!

Inne objawy to poranna sztywność stawów, osłabienie, zmęczenie, złe samopoczucie, zaczerwienienie i/ lub nadmierne ocieplenie stawów, obrzęk i bolesność stawów, lokalizacja zmian w nadgarstkach, śródreżu lub w palcach, anemia i utrata wagi, ból i bolesność uciskowa chorego stawu, trzeszczenie stawów w zaawansowanym zwyrodnieniu, zwyrodnienia w stawach dłoni – palce są bolesne, zgrubiałe i zniekształcone.

Jednym ze stawów, który stosunkowo często narażony jest na przeciążenia czy kontuzje jest staw łokciowy. Łączy on ramię z przedramieniem i w rzeczywistości zbudowany jest z dwóch stawów. Samo zginanie ręki możliwe jest dzięki więzadłom, mięśniom i ścięgnom, które oba te stawy stabilizują.

Łokieć tenisisty

Dość powszechny problem z tym stawem to tzw. łokieć tenisisty. Do tego urazu może dojść na przykład podczas treningu na korcie – i stąd też wzięła się nazwa. Jednak okazuje się, że jeszcze częstszą przyczyną tego schorzenia są czynności domowe, takie jak prasowanie czy sprzątanie, dlatego że dochodzi tu do powtarzających się ruchów przedramienia z uniesionym nadgarstkiem. Problem często dotyka też osób, które noszą ciężkie przedmioty, torby, czy w jakikolwiek inny sposób przeciążają mięśnie kończyny górnej. Dochodzi wtedy do naderwania lub naciągnięcia ścięgna mięśnia prostującego nadgarstek w okolicy stawu łokciowego. Ponieważ jest tu wiele zakończeń nerwowych, łokciowi tenisisty towarzyszy ostry ból, promieniujący do

nadgarstka.

Większość przypadków ulega samoistnemu wyleczeniu, choć trwa to nawet dwa lata. Gdy niezbędne okazuje się leczenie, podaje się zazwyczaj leki przeciwzapalne, a niekiedy nawet zastrzyki sterydowe. Gdy to nie skutkuje, konieczna jest interwencja chirurgiczna.

Jak zapobiegać?

- gdy grasz w tenisa, przygotuj się wcześniej do sezonu sportowego, poprawiając kondycję; ustal z trenerem plan ćwiczeń wzmacniających,
- pamiętaj o rozgrzewce – delikatnie rozciągaj mięśnie przedramienia przed i po ćwiczeniach,
- pamiętaj o stawach przy wykonywaniu codziennych czynności – jeśli musisz przenieść zakupy – rozłóż je do dwóch siatek i noś w dwóch rękach; można zaopatrzyć się też w ergonomiczną klawiaturę, a najlepiej wstać od komputera i wybrać się spacer,
- postawmy na sport przyjazny mięśniom i stawom, na przykład na pływanie.

Łokieć golfisty

Przypadłość podobna do łokcia tenisisty i w podobny sposób leczona. Spowodowana jest przeciążeniem zginaczy podczas gry w golfa, choć nie tylko – niebezpieczna może być długo powtarzana czynność, np. używanie śrubokręta. Łokieć golfisty najczęściej dotyka osoby między 40. a 60. rokiem życia. Może powstać u osób grających, nawet rekreacyjnie, w badminton, squasha, tenisa, ale również u stolarzy, krawców, osób dużo pracujących na komputerze, mechaników, stomatologów czy nauczycieli. Dodatkowo urazy kończyny górnej sprzyjają i przyspieszają rozwój łokcia golfisty.

Zapalenie stawów

Nazwą tą określa się wiele najróżniejszych schorzeń, charakteryzujących się obrzękiem, sztywnością i bólem stawów. Najczęściej mamy jednak do czynienia z zapaleniem kości i stawów, w którym obserwuje się zużycie i ścieranie się powierzchni stawów. Szacuje się, że ponad połowa ludzi po 65. roku życia cierpi na jakąś postać tego schorzenia. Choroba ta początkowo atakuje stawy o dużej ruchomości – na ogół rąk, kolanowe czy biodrowe, które stają się sztywne i bolesne. Jak się to odbywa? U młodych ludzi powierzchnia styku dwóch kości pokryta jest gładką chrząstką i otoczona torebką wypełnioną gęstym, śliskim płynem maziowym. Z upływem lat chrząstka stawowa ulega uszkodzeniu, na jej powierzchni powstają zagłębienia. W wyniku tego kości stają się coraz bardziej obnażone i chropowate, co prowadzi do ich ścierania się. To z kolei powoduje niekiedy powstawanie na ich powierzchni cienkich odłamków, które mogą przemieszczać się do przestrzeni stawowej, powodując coraz silniejsze bóle i utrudniając ruchy stawu.

Do głównych objawów wszystkich postaci zapalenia stawów należą sztywność, ból, obrzęki i ograniczona ruchomość stawów.

Dokładna przyczyna zapalenia kości i stawów nie jest jeszcze znana. Bardziej narażone na nie są osoby z nadwagą, bo stanowi ona dodatkowe obciążenie dla stawów. Dodatkowo, jeśli już doznaliśmy np. urazu sportowego lub wykonujemy te same, powtarzające się ruchy wiele razy w ciągu dnia, również rośnie ryzyko zachorowania.

JAK ZAPOBIEGAĆ URAZOM ?

- w czasie treningów zawsze staraj się nosić odpowiednio dobrane obuwie – buty do biegania powinny być tak dobrane, by amortyzować wstrząsy,
- gdy wybrane ruchy sprawiają ci ból, spróbuj zmienić technikę ich wykonywania albo np. styl pływania przy bólu barku,
- pamiętaj, by urozmaicać ćwiczenia fizyczne i nie obciążać przez dłuższy czas tych samych grup mięśni i stawów. Na przykład – jednego dnia możesz pływać, innego uprawiać jogging,
- zawsze rób rozgrzewkę przed ćwiczeniami fizycznymi, pozwoli ci ona na rozgrzanie mięśni, ścięgien i więzadeł, które są wówczas mniej podatne na urazy,
- postaraj się o to, by twoje miejsce pracy było wygodne i przystosowane do twojej sylwetki.

UWAGA: jeśli odczuwasz nagły ból stawów z utratą sprawności ruchowej, skontaktuj się jak najszybciej z lekarzem. Wczesne rozpoznanie i leczenie może zminimalizować dyskomfort i zmniejszyć ryzyko poważnych powikłań.

PAMIĘTAJ: jeśli ból trwa dłużej niż kilka dni lub towarzyszy mu gorączka, spadek masy ciała lub inne nietypowe objawy, jak najszybciej zgłoś się do lekarza.

Cudze chwalicie, swego nie znacie

PODRÓŻE ➤ Szlaki tatrzańskie - przygoda czy zbędny wysiłek? Niech czytelnik sam to oceni

W dzisiejszym odcinku przedstawię kilka, moim zdaniem najciekawszych, szlaków górskich w rejonie Tatr. Jednak zanim wyruszymy w drogę, kilka słów na temat tego, jak przygotować się do wędrówek górskich. Przede wszystkim należy pamiętać o prawidłowym ubiorze. Należy zabrać ze sobą grubsze bluzy, kurtkę przeciwdeszczową i mieć dobre obuwie. Należy też zabrać kanapki, czekoladę i napoje. Trzeba też pamiętać o tym, że w góry zawsze wychodzimy wczesnym rankiem, powrót nastąpi w późnych godzinach popołudniowych. Dobrze jest również sprawdzić, jaką będziemy mieć pogodę na szlaku.

Pierwszym celem naszej całodzienniej wyprawy będzie Dolina Gąsienicowa i jej okolice.

Wędrówkę rozpoczynamy od ronda pod Kuźnicami. Stąd idziemy pieszo do Kuźnic. Poruszamy się aleją Przewodników Tatrzańskich, mając z lewej strony urwiste, dolomitowe nosy podszczytowych skałek Nosala. Czas przejścia to około 20 minut. Kuźnice to obecna dzielnica Zakopanego, w przeszłości wydobywało się tu żelazo. Stały tu pierwsze huty i kuźnie, zwane przez Niemców hamrami. Dzisiaj to parking dla busów i dorozek oraz dolna stacja kolejki na Kasprowy Wierch. Jest tu również restauracja oraz parę sklepików. Idziemy w kierunku wejścia do Tatrzańskiego Parku Narodowego. Po wykupieniu stosownego biletu wchodzimy na szlak. Mamy dwie drogi do wyboru, by dojść do Doliny Gąsienicowej. Pierwsza prowadzi przez Dolinę Jaworzynki, druga przez Skupniów Uplaz. Dla porównania opiszę dwie drogi. Na początek idziemy Doliną Jaworzynki. Od wejścia, po około 5 minutach drogi, rozpościera się przed nami dolina o długości około 1 kilometra. Ma charakter wąwozu. Po przejściu tej doliny (25 minut), droga skręca ostro w prawo. Zaczyna się mozolna wspinaczka wśród kosodrzewiny i niewielkiego lasu. Po 45-minutowej ostrej wspinaczce dochodzimy do Siodłowej Perci. Tu musimy chwilę odpocząć i nacieszyć oczy widokami na Kopę Magury i żleb Czerwienicy. Po około 15 minutach wchodzimy na punkt widokowy, skąd możemy zobaczyć całą dolinę. Do pokonania mamy jeszcze jakieś 45 minut, by dojść do Przełęczy Między Kopami. Jest zwana „karczmiskiem” i pozwoli nam na chwilę wytchnienia. Tu dochodzi również szlak ze Skupniowego Uplazu, aby jednak na niego wejść, musimy wrócić do punktu pierwotnego, czyli wejścia

do TPN. Skręcamy w lewo, w kierunku na Nosal. Po przejściu około 10 minut skręcamy w prawo i wchodzimy w las. Czekają nas 40 minut wspinaczki po kamiennej śliskiej drodze. Po pokonaniu tej niezbyt przyjemnej trasy mamy wspaniałe widoki z Bocznia. Jeszcze kilkanaście minut drogi i docieramy do stóp Skupniowego. Wspaniałe widoki na Nosal i południowo-wschodnie ściany Giewontu. Za 30 minut docieramy do Przełęczy między Kopami. Stąd do schroniska w Murowanówcu mamy jeszcze pół godziny, ale jest to już spacer po szerokiej ścieżce. Po drodze mijamy drewniane schronisko PZA „Betlejemka”, gawrę, czyli strażnicę TPN i stację meteorologiczną. Rozpościera się wspaniały widok na całe otoczenie Hali Gąsienicowej.

Schronisko „Murowaniec”, zbudowane w latach 1921-25 z potężnych granitowych głazów, nosi imię Adama Asnyka. Jest położone na wysokości 1505 m n.p.m. i stanowi bramę wyjściową do wędrówek w wyższe partie Tatr.

Hala Gąsienicowa była znana już od połowy XVIII wieku z terenów wypasu owiec. Była własnością rodu Gąsieniców i dopiero z chwilą powstania TPN została wykupiona na rzecz Skarbu Państwa. Jest ona najłatwiej dostępna do zwiedzania dla przeciętnego turysty z uwagi na dobrze oznakowane szlaki turystyczne. Właśnie z tych szlaków można zobaczyć większość stawów wodnych. Zwane są gąsienicowymi i znajdują się na różnych piętrach, za skalnymi progami, często są niedostępne dla człowieka. Największy z nich to Czarny Staw Gąsienicowy, do którego można dojść ze schroniska „Murowaniec” w pół godziny. Po drodze będziemy mijali głaz z wyrytym nazwiskiem wybitnego kompozytora i miłośnika gór Mieczysława Karłowicza. Zginął on w 1909 roku w lawinie, która zeszła z pobliskiego Kościelca. Po dojściu do Czarnego Stawu rozpościera się przed nami wspaniały widok. Widać panoramę Orlej Perci z jej największymi szczytami, tj. Zawratem, Kozim Wierchem, pasmem Granatów aż do Krzyżnego. Szlak Orlej Perci uchodzi za najtrudniejszy w Tatrach i polecam go jedynie doświadczonym turystom.

Czarny Staw Gąsienicowy to jezioro o głębokości ponad 51 metrów. Na liście stawów tatrzańskich zajmuje 6. miejsce pod względem wielkości. Swoją nazwę zawdzięcza kolorowi wody, która ma najwięcej sinic i glonów. Będąc nad tym jeziorkiem warto

zobaczyć „zmarzły staw”, który znajduje się po przeciwległej stronie, na podejściu na Zawrat. Znad Czarnego Stawu Gąsienicowego udajemy się ostro pod górę na przełęcz Karb. Jest to szlak prowadzący na Kościelec. Właśnie z tej przełęczy widać pozostałe stawy: Litworowy, Zielony, Zadni i Długi Staw. W sumie w tym rejonie jest ponad 22 mniejszych i większych zbiorników wodnych. Dolina jest również siedliskiem wielu zwierząt. Można tu zobaczyć jelenia karpackiego, kozicę, świstaka.

Po dojściu na przełęcz Karb dalej możemy wejść na Kościelec, ale droga jest bardzo męcząca. W zasadzie to jedno miejsce, które u mniej wprawnych turystów może budzić obawy. Z Kościelca można zobaczyć wszystkie stawy gąsienicowe. Rozciąga się wspaniały widok na Świnicę i kotły Zmarzłego Stawu. Bardzo często widać również taterników, którzy pokonują ściany Kościelca.

Z przełęczy Karb schodzimy na dół i mamy tu dwie drogi do wyboru. Możemy wrócić do schroniska „Murowaniec” i dalej do Kuźnic, albo udać się w kierunku Kasprowego Wierchu. Polecam tę drugą opcję. Wybierzemy się na przełęcz Liliowe, która jest umowną granicą Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich. Położona jest na wysokości 1952 m n.p.m. Stąd prowadzi droga do szczytu Beskid, którego wysokość przekracza 2000 m. Dalej już prosto do Kasprowego Wierchu.

Kasprowy Wierch to pierwszy szczyt położony w Tatrach Zachodnich. Jego wysokość to 1987 metrów. Na szczycie znajduje się schronisko górskie oraz stacja meteorologiczna. Można wjechać kolejką wysokogórską z Kuźnic. W sezonie letnim przeżywa ona prawdziwe obłożenie, czas oczekiwania na bilet przekracza nieraz 3 godziny.

Nazwa tego szczytu pochodzi od nazwy doliny, w której wypasał swoje owce Kasper Gąsienica Byrcyn. Z Kasprowego rozpościera się przepiękny widok na Tatry Zachodnie. Tu mają początek szlaki na Świnicę czy też na masyw Czerwonych Wierchów. Widać też położoną po słowackiej stronie Dolinę Rozpadły. Z Kasprowego Wierchu możemy wrócić do Kuźnic kolejką, wykupując bilet lub też iść piechotą. Trzeba jednak pamiętać, że Zajmie to około 3,5 godziny. Polecam kolejkę.

W następnym odcinku wybierzemy się na Czerwone Wierchy, a wracając wstąpimy na Giewont.

Tekst i fot. (Maw)

Widok na Giewont ze Skupniowego Uplazu

Kamieniste wejście na Przełęcz Między Kopami

Dolina Jaworzynki – widok ze szlaku

Widoki z górskiego szlaku

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Poczujesz wakacyjny luz i trudno będzie ci zmusić się do wysiedzenia na służbowych spotkaniach czy naradach. Głowę zaprzętną wakacyjne plany, luz. Daj się porwać, skorzystasz i ty, i twoje życie miłosne. Spotkasz kogoś, kto na długo zagości w twoim życiu. Jeśli jesteś w związku, uważaj na przelotne romanse, bo możesz stracić na zawsze coś ważnego.

Wodnik
(20.01-18.02)

Nie musisz wszystkim się przejmować i wszystkiego osobiście pilnować. Nikt od ciebie tego nie wymaga, poza tobą samym. Wrzuć na luz. Spodziewaj się przyływu gotówki. Możesz spożytkować dodatkowy dochód na remont. Dobrze ci zrobi skupienie się na zmianie aranżacji mieszkania. Spodziewaj się ciekawych spotkań i dobrych wiadomości dotyczących spraw rodzinnych.

Ryby
(19.02-20.03)

Zaleje cię fala pozytywnego myślenia. Będziesz łagodny, tolerancyjny i zechcesz, by cały świat tak się czuł, a wszędzie panowała zgoda i serdeczna atmosfera. Ktoś poprosi, byś był mediatorem w rodzinnym konflikcie i podejmiesz się tej roli. W efekcie obie strony będą ci wdzięczne za rozwiązanie sporu. Na weekend zaplanuj spotkanie towarzyskie. Będzie wyjątkowo udane.

Baran
(21.03-20.04)

Jeśli planujesz podjęcie ważnych decyzji, lepiej odłóż to na jakiś czas. Pamiętaj, że szczęście sprzyja tym, którzy z optymizmem i wiarą patrzą w przyszłość, a z tym u ciebie ostatnio krucho. Wyjdź do ludzi, spotkaj się z przyjaciółmi, to powinno poprawić ci nastrój. Może poznasz kogoś ciekawego? Siedzenie w domu nie przyniesie nic nowego.

Byk
(21.04-21.05)

Tydzień pod znakiem uczuć, emocji i wspomnień. Poczujesz się rozbity, będziesz mieć problemy z podjęciem decyzji. Postanowisz wyczołgać się z życia towarzyskiego, wyjechać w ustronne miejsce, by dojść ze sobą do ładu. Bądź dla siebie dobry, wypoczywaj, śpij, czytaj, rób to, na co masz ochotę. W sprawach sercowych spokój, partner będzie cię wspierał we wszystkim.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Stój na straży swoich zawodowych interesów i nie opowiadaj byle komu swoich sekretów. W towarzystwie znajdzie się osoba, która zawiedzie twoje zaufanie. Możesz też dzięki niej wpakować się w kłopoty. Jeśli skłaniać cię będzie do melancholii, nie poddawaj się tym nastrojom. Samotne Bliźnięta staną wkrótce przed szansą na miłosną przygodę.

Rak
(21.06-22.07)

Spójrz na swój związek z szerszej perspektywy. Czy czasem nie jest tak, że za bardzo skupiasz się na szczegółach i szukasz dziury w całym? Daj partnerowi odechnąć, pochwal, nawet na wyrost, a zobaczysz, że efekty będą zadziwiające. Planety pomogą ci radykalnie rozwiązać problem natury zawodowej, z którym borykas się od dłuższego czasu.

Lew
(23.07-22.08)

Spokojny tydzień. Obowiązków jakimś cudem ubędzie, możesz poświęcić czas na spotkania towarzyskie bądź rodzinne. Kontakt z ludźmi dobrze ci zrobi. Zwłaszcza, gdy okaże się, że ktoś potrzebuje twojej rady. Poczujesz się potrzebny i doceniony. Będzie cię ciągnąć, by szukać nowych przygód, doświadczać nieznanego. Nie przesadzaj z przekraczaniem własnych granic.

Panna
(23.08-22.09)

Dotrą do ciebie dobre wiadomości. Być może ktoś zechce złożyć ci ciekawą propozycję. Zanim na nią przystaniesz, daj sobie kilka dni na zastanowienie. Nie słuchaj plotek, tylko wprowadzaj zamęt w twoje życie i zaczniesz sobie stwarzać problemy na ich podstawie.

Waga
(23.09-23.10)

Dobry czas na rozwój kariery. Twoje pomysły zyskają aprobatę. Zachowaj ostrożność w sprawach finansowych, bo skutki złych decyzji będą bolesne i długotrwałe. Wolne Wagi mogą liczyć na spotkanie kogoś ciekawego. Gwiazdy zwiastują przewrót w życiu uczuciowym.

Skorpion
(24.10-21.11)

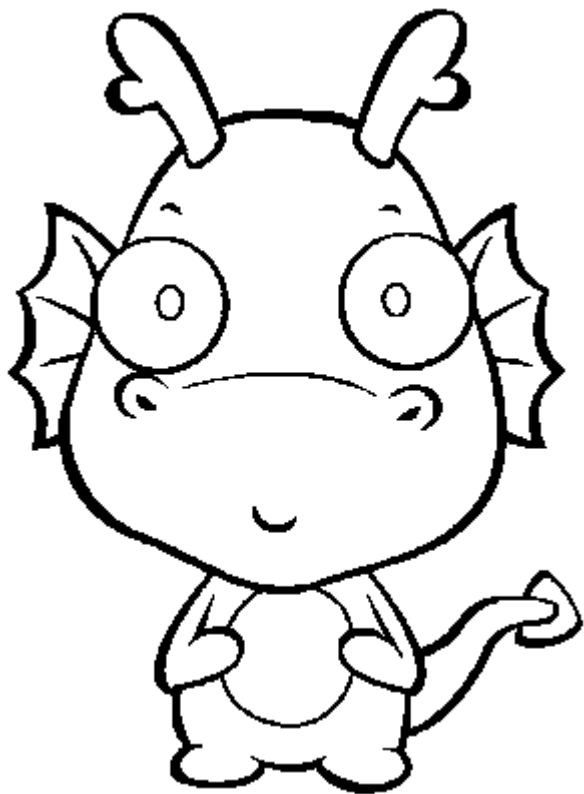
Będziesz chciał pokazać się wszystkim z jak najlepszej strony. Zgłosisz gotowość zastąpienia kolegi, który wybiera się na urlop, świetnie wywiążesz się z obowiązków i pojawi się szansa na awans. Będziesz duszą towarzystwa. Poza pracą pozyskasz informacje przydatne w biznesie.

Strzelec
(22.11-21.12)

Obowiązki domowe i zawodowe spadną ci na głowę. W te pierwsze postaraj się zaangażować bliskich, z drugimi musisz poradzić sobie w pojedynkę. Ustal priorytety i odhaczaj po kolei wykonane zadania. Pójdzie ci lepiej, niż się spodziewałeś. Potem zaplanuj zasłużony odpoczynek.

Kolorowanki dla dzieci

Wakacje z biblioteką

GMINA KSIĄŻKI ➤ W sierpniu biblioteka w Książkach zorganizowała kilkudniowe zajęcia dla dzieci. Największą atrakcją była noc w księżnicy

Dzieci szyły szmaciane lalki

Spotkania w gminnej bibliotece trwały od 7 do 16 sierpnia.

– W tym czasie odbyły się zajęcia z szycia lalek, na których każdy uczestnik wykonał własną szmacianą lalkę – relacjonuje Katarzyna Zaworska, kierownik biblioteki w Książkach. – W środę dzieci wyruszyły na grę terenową. Tradycyjnie na każdym punkcie ukryte były zadania i zagadki. Najbardziej emocjo-

nująco jednak przebiegła „noc w bibliotece”, która odbywała się z 11 na 12 sierpnia, akurat wtedy gdy w naszym województwie szalały największe burze i wichry. Noc rozpoczęła się ogniskiem, potem były wspólne gry i zabawy, a na koniec oglądaliśmy bajki. Gdy wyłączono prąd z powodu awarii, zostało nam tylko opowiadanie sobie bajek przy świetle latarek. Noc minę-

ła nam spokojnie, bezpiecznie i rano wszystkie dzieci wróciły do domu.

W przygotowaniu zajęć pomógł Gminny Ośrodek Kultury w Książkach. Natomiast w realizację gry terenowej zaangażowali się strażacy z miejscowej OSP oraz sołtys Książek Eugeniusz Dylewski.

oprac. (pg)
fot. nadesłane

Noc w bibliotece była największą atrakcją zajęć

Gry i zabawy urozmaiciły dzieciom noc spędzoną w bibliotece

Wąbrzeźno

Historia brydżem pisana – część pierwsza

Brydż w Wąbrzeźnie, w różnych formach towarzyskich, znany był już w okresie międzywojennym, jednak gra i nauka sprowadzały się głównie do form rodzinnych i koleżeńskich. Dopiero od końca lat 50. do szerokiej popularyzacji przyczyniło się ognisko miejskie Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej

Od lat powojennych do roku 2000

Jak informuje Marek Niemir, w okresie powojennym animatorem brydża stało się powstałe w 1959 roku ognisko miejskie TKKF.

– Poza spotkaniami brydżowymi, rozgrywano również turnieje brydżowe – opowiada Niemir. – Natomiast od momentu powstania Powiatowego Domu Kultury w Wąbrzeźnie w 1965 roku brydżyści znaleźli w nim miejsce dla siebie. Jak wspominają nasi najstarsi koledzy, w murach PDK mogli spotykać się, by rozegrać kilka roberków, wymienić się poglądami, a często również nauczyć się tej gry od innych. W PDK rozgrywane były również turnieje brydżowe. Pierwszy turniej o mistrzostwo PDK rozegrano 30 stycznia 1966 roku. W latach następnych

turnieje brydżowe o mistrzostwo PDK odbywały się dwa razy w roku.

Jak zaznacza Marek Niemir, w źródłach brakuje informacji o tym, co działo się w wąbrzeskim brydżu sportowym w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Natomiast od roku 1991, przez blisko 20 lat, informacje o brydżu w Wąbrzeźnie przekazywali w rubryce sportowej „Wiadomości Wąbrzeskich” redaktorzy: Aleksander Czarniecki i Edward Gajewski.

– W pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych brydżyści wąbrzescy zaczęli spotykać się w klubie MKS Unia – wyjaśnia Marek Niemir. – Tu rozgrywano turnieje, tu również powstały dwie drużyny brydżowe, które startowały w rozgrywkach A klasy rejonu bydgosko-toruńskiego. Wąbrzeźno stało się wówczas

jednym z prężniejszych ośrodków w województwie, organizującym turnieje brydża o charakterze lokalnym. Od 1992 roku rozgrywano całoroczne cykle turniejów o nazwie Rok Brydż. Natomiast od roku 1995 brydżyści na dobre zadomowili się w Wąbrzeskim Domu Kultury. Nowym organizatorem całorocznego cyklu turniejów zostały „Wiadomości Wąbrzeskie”, przy współudziale ogniska miejskiego TKKF oraz WDK.

– W 1996 roku sekcja brydża Unii zdecydowała o organizacji jedynie kwartalnych turniejów brydża, inne turnieje miał organizować TKKF w murach domu kultury – wspomina Marek Niemir. – Rok Brydż 96 nie został rozegrany. W styczniu 1997 roku powstała przy Wąbrzeskim Domu Kultury, druga w Wąbrzeźnie, sekcja brydża sporto-

wego oraz drużyna pod nazwą 52 WDK, która wystąpiła w A-klasie. Ostatecznie, na zakończenie rozgrywek w grupie B, drużyna 52 WDK uplasowała się na trzecim miejscu. W 1997 roku sekcja brydża przy WDK wznowiła rozgrywki turniejowe Rok Brydż o puchar dyrektora WDK. Rozegrano 12 turniejów. Dodatkowo 2 maja w WDK odbył się turniej z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja o puchary burmistrza Wąbrzeźna i dyrektora WDK. Z kolei rok 1998 zapoczątkował nowy sezon Rok Brydża, zorganizowany przez klub 52 WDK. Rozgrywki przeprowadzono w klubie Po Drodze w WDK. Drużyna 52 WDK ponownie wystartowała w rozgrywkach A-klasy ligi brydżowej, jednak podobnie jak i w poprzednim sezonie, bez awansu do klasy wyższej.

W 1999 roku Wąbrzeski Dom Kultury zgłosił drużynę 52 WDK do Okręgowego Związku Brydża Sportowego. Grała ona w A-klasie w grupie III. Wąbrzeźnianie zakwalifikowali się do 1/2 finału rozgrywek A-klasy, gdzie przegrali z Asem Płużnica i nie awansowali do ligi okręgowej. Rok Brydż 1999 tradycyjnie został zorganizowany przez klub 52 WDK. W roku 2000 WDK nie wystawił swojej drużyny do ligi brydża sportowego, kontynuowano

za to rozgrywki Rok Brydż 2000.

Plany na przyszłość

– Dużym problemem naszego stowarzyszenia jest sytuacja lokalowa – mówi Marek Niemir. – Stowarzyszenie działa na terenie Wąbrzeskiego Domu Kultury i dyrekcja bardzo nam pomaga, jednak jej możliwości są ograniczone, bowiem na terenie WDK działa wiele ich sekcji. Udostępniona nam salka pod kawiarnią „Styl” może być jedynie miejscem do cotygodniowych spotkań towarzyskich brydżistów, jednak nie ma tam możliwości prowadzenia turniejów brydżowych z wykorzystaniem technik informatycznych (zanik sygnału). Turnieje rozgrywane są w kawiarni lub na piętrze. W udostępnionej nam salce nie mamy także miejsca, gdzie można byłoby bezpiecznie przechowywać i konserwować sprzęt elektroniczny, dlatego pozostaje on u mnie w domu i na każde spotkanie jest przywożony.

Miłośnicy brydża mają jednak nadzieję, że sytuacja się zmieni i znajdzie się osoba lub firma, która widząc ich zaangażowanie, wesprze stowarzyszenie z pożytkiem dla lokalnej społeczności. Kolejna część historii wąbrzeskiego brydża w następnym wydaniu.

oprac. (krzan)

Wojownik z duszą naukowca

XVI/XVII WIEK ▶ Bartłomiej Nowodworski to mało znana postać w polskiej historii, chociaż na jego temat można by nakręcić świetny film historyczny. Walczył przeciwko Osmanom i Rosjanom. Był kawalerem maltańskim i świetnym wojskowym

Historia Nowodworskiego zaczyna się w 1544 roku w Tucholi. Przyszedł na świat w dość ubogiej rodzinie szlacheckiej, która poza herbem nie posiadała majątku. Dla tego typu ludzi były tylko dwie ścieżki kariery: zakon lub wojsko. Bartłomiej Nowodworski połączył obie ścieżki. W młodości nie odebrał należytego wykształcenia. Wyjechał na Ruś, gdzie zawsze potrzebowano młodych ludzi, którzy chcieliby walczyć. Rejon był niespokojny. Nawiedzały go najazdy Tatarów, którzy łupili wsie i zabierali ludzi w jasyr, czyli niewolę. Kariera Bartłomieja rozwijała się bardzo dobrze. Był świetnym żołnierzem, ale niestety pewnego dnia wyzwiał na pojedynek jednego z członków dworu króla. Wygrał i zabił rywala, ale był zmuszony uciekać z kraju.

Trafił do Francji, gdzie służył w służbie wojskowej i przez 17 lat zwiedził wiele pól bitew. Zyskał też wielką sławę. W końcu w wieku 55 lat popłynął na Maltę. Wyspa była własnością zakonu maltańskiego. Nowodworski miał przy sobie list polecający od króla Francji, więc został bez problemu przy-

jęty przez generała zakonu Don Marcina Gariez i złożył śluby. Maltańczycy nie zajmowali się wyłącznie modłami. Był to zakon walczący. W 1601 roku nasz bohater miał przyczynić się do zdobycia przez zakon twierdzy Lepanto (obecnie Grecja). Przeciwko tureckim Osmanom Nowodworski walczył przez siedem lat. W końcu, po ćwierćwieczu wrócił do Rzeczypospolitej. Tu trafił na ważne stanowisko kapitana rotty trzymającej straż przy królu Zygmuncie III Wazie. Wraz z monarchą trafił pod Smoleńsk. Był 1609 rok i wojska polskie oblegały tę rosyjską twierdzę. Smoleńsk był potężnym miastem, które posiadało aż 38 baszt i system wysokich na kilkanaście metrów murów. Broniło ich 20 tys. żołnierzy i mieszczan. Nowodworski miał podczas nocnej wyprawy z kilkunastoma ochotnikami podłożyć minę pod jedną z bram miasta. Akcja powiodła się, a Smoleńsk trafił po dwóch latach oblężenia w polskie ręce. Zygmunt II Waza uhonorował Nowodworskiego kosztowną szablą ze swojego skarbcza.

W okresie pokoju Nowodworski wędrował po Polsce.

Mimo, że sam nie posiadał wykształcenia, bardzo zainteresował się nauką oraz edukacją młodych ludzi. W czasie wojen dorobił się sumy 8 tys. zł. Na owe czasy był to mały majątek, który przeznaczył m.in. na utrzymanie czterech uczniów z powiatu tucholskiego. Troje pochodziło ze stanu szlacheckiego, a jeden z mieszczańskiego. Zapewne w ten sposób chciał oszczędzić im ścieżki życiowej, którą musiał przed laty wybrać. Drugą część majątku wydał na utrzymanie trzech nauczycieli w szkołach.

Początek XVII wieku nie obfitował w długie okresy pokoju, to też Nowodworski wkrótce udał się na kolejną wyprawę wojenną u boku hetmana Chodkiewicza. Został ranny podczas jednej z bitew, ale nie rezygnował z wyprawy mimo zaawansowanego wieku. Trafił pod Moskwę, gdy polskie wojska oblegały to miasto. Został ponownie ranny i w ten sposób zakończył wyprawę i wrócił do Krakowa. Na miejscu ponownie wydał swoje pieniądze na naukę. Zafundował krakowskiemu profesorowi wydruk ich książek.

– Nie mogę drugiej zasługi godniejszej Rzeczypospolitej zostawić, jako nauki uczonych już ludzi wspierając i niedostatkom wielu akademików chudobą swoją dogadzając – pisał Nowodworski. Zapiszek ten był dokonywany lewą ręką, ponieważ w wyniku ran pod Moskwą prawa ręka została mu ujęta.

Nowodworski zmarł w 1624 roku w Warszawie. Do końca pozostawał aktywny w sferze nauki. Do dziś jego imię nosi jedna ze szkół w Krakowie, którą założył oraz szkoła w Tucholi. W jednej z książek poświęconych Pomorzu z okresu przedwojennego Nowodworskiego opisano słowami:

„Pamięci Bartłomieja, rycerza bez skazy i trwogi, który przez swe wiekopomne fundacje nierozzerwalnym węzłem połączył Pomorze i Kraków”.

(pw)

XIX wiek

Manewry 1893

Od 1 do 6 września 1892 roku mieszkańcy wąbrzeskiego obserwowali rozległe manewry 17. korpusu armii Niemiec.

W naszych okolicach swoje zadania przydzielone miała 69. brygada piechoty, która na co dzień rozlokowana była w Toruniu. Rejon ćwiczeń był rozległy i rozciągał się od Grudziądza przez Wąbrzeźno, Radzyń, Kowalewo, aż po Chełmżę. Do manewrów zaproszono także 35. brygadę kawalerii, 5. regiment kirasjerów, dwa oddziały artylerii, oddział jęgrów, czyli żołnierzy rozpoznania i oddział dowódczy, który przygotował sztab polowy. W Wąbrzeźnie przez kilka dni rezydowali ułani z regimentu 4. oraz część dział polowych.

Ćwiczone wojnę manewrową, czyli szybkie przerzucanie wojsk. Niemcy przywiązywali do tego znaczną

uwagę. Trudno się dziwić, ponieważ 20 lat wcześniej właśnie dzięki manewrowości zdołali upokorzyć armię Francji i wziąć do niewoli samego Napoleona III. Łącznie w naszych okolicach znalazło się ok. 15 tys. żołnierzy. Podobne ćwiczenia armia niemiecka prowadziła każdej jesieni. Powstała nawet odpowiednia nazwa tych działań – „Herbstmanöver”, czyli manewry jesienne. Dostępne oddziały dzielono na dwie strony konfliktu, przydzielano zadania i sprawdzano, jak armia działa w praktyce. Następne wielkie manewry odbyły się u nas w połowie lat 20. w okolicach Kowalewa.

(pw)

XX wiek

Milczący głośny problem

W okresie zaborów w sądach toczyły się przeróżne sprawy: o kradzież, o pobicie, o zabójstwo. Rzadko zdarzało się, by sąd musiał rozstrzygać kwestie rodzinne np. maltretowanie. Znaleziony przez nas przypadek pochodzi z 1903 roku.

Sprawa toczyła się przed toruńskimi sędziami i dotyczyła rodziny Bernarda Wiśniewskiego z Wąbrzeźna, którego oskarżono z dwóch znanych ówczesnemu prawu paragrafów. Jeden dotyczył maltretowania, a drugi utraty majestatu. Pokrzywdzona miała być żona oskarżonego oraz jego teściowa Józefina Langowska.

Sąd pochylił się nad sprawą wnikliwie. Kobiety przebadano. Tylko na ciele teściowej znaleziono oznaki pobicia. Zeznania świadków potwierdzały, że mąż znęcał się słownie nad swoją żoną, a to potraktowano jako utratę majestatu. Reakcja sądu była bardzo dobra i warta polecenia współczesnym arbitrom. Oskarżonego skazano za uszkodzenie ciała w przypadku teściowej i obrazę majestatu w przypadku żony. Skazano go na rok i dwa miesiące więzienia, a bezpośrednio z sali sądowej zaprowadzono do aresztu, a następnie do więzienia.

Niestety w tamtych czasach przemoc w rodzinie była

faktem często skrywanym i tylko nieliczne sprawy trafiały przed oblicze wymiaru sprawiedliwości. Na przemoc w rodzinie wpływ miały także uzależnienia np. od alkoholu, zwłaszcza w biedniejszych środowiskach. Jeszcze w 1938 roku w książce Mysłakowskiego i Grossa pt. Pamiętniki robotników opisywano, że „Jakże mogła żyć matka przez długie lata z takim zwierzęciem w ludzkiej skórze. Jakże musiały być ich stosunki rodzinne? A że były, najlepszym dowodem – są dzieci. W tych warunkach życie z kobietą musiało dla mnie stracić urok. Na takie życie patrzyłem jak na największe świństwo.”

(pw)

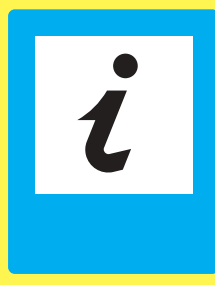

CWA

REKLAMA W CWA

ZADZWOŃ

TEL. (56) 493 41 50

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 348, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto
auto handel / komisy
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310
motocykle / skutery
Hel-Trans – części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038
MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310
serwisy
Naprawa i serwis samochodów ciężarowych – Gabar Wrocki, tel. 601 656 616
Wulkanizacja kompleksowo – Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990
Bigum – skup aut gotówka, tel. 601 917 253
stacje paliw
Stacja paliw Lotos – Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66
usługi
Pomoc drogowa, autoholowanie – Gabar Wrocki, tel. 663 007 096
Transport, usługi ładowarką – Gabar Wrocki, tel. 601 656 616
Budownictwo
usługi
Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610
Dom
wyposażenie wnętrz
FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145
Domy weselne / sale
Dom weselny Kardamon – wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090
Zajazd Żłota Podkowa Wrocki – sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928
Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309
Półwysp Wądzyn – Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
Kredyty i pożyczki
FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakacje kredytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112
Fotografia
Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298
Gabinety weterynaryjne
Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całonocowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828
Hotele
Zajazd Żłota Podkowa Wrocki – hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928
Półwysp Wądzyn – Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205
Nieruchomości
NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462
Rolnictwo / leśnictwo
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obreb 25, tel. 604 849 435
nawozy
Agromax – Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
Składy opału
Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Olej opałowy z dowozem do klienta – Gabar Wrocki, tel. 601 659 654
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax – Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja

rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel.608 516 205
Hurtownia rowerów w Zieleniu – Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 026
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260
Surowce / skupy
FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145
Hurtowe dostawy oleju napędowego – Gabar Wrocki, tel. 601 205 759
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Zdrowie
REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581
Administracja
Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00
Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00
Urząd Gminy Ryńsk ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00
Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29
Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21
Numery alarmowe
Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00
Komenda Powiatowa Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00
Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994
Oświata
Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85
Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19
Szkoła Podstawowa nr 2 im Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23
Akademia Wiedzy. Policealna Szkoła dla Dorosłych. Mazur M. ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 663 860 005
Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie ul. Wolności 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 97

Pomoc społeczna
Dom Pomocy Społecznej ul. Pod Młynik 4a 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 03 71
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 24 52
Przedsiębiorstwa komunalne
Zarząd Dróg Powiatowych ul. 1 Maja 61 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 13 86
Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Tysiąclecia 8 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 27
Zdrowie
Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonu kom.
Szpital Powiatowy ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 17 25
NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Matejki 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 00 20
Przychodnia Rejonowa – Specjalistyczna ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 689 17 44
Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Sitno 37 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 91
Wykaz aptek:
„Pod Arniką” ul. Wolności 10 tel. 56 68826 55
„Medica” ul. Grudziądzka 50 tel. 56 688 16 75
„PULS VI” ul. Niedziałkowskiego 5 kontakt pod nr. tel. 56 477 01 25

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
662 061 348**

**POLE
REKLAMOWE**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
662 061 348**

**POLE
REKLAMOWE**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
662 061 348**

**POLE
REKLAMOWE**

OGŁOSZENIE

MINISTERSTWO
ROZWOJUWOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIEUnia Europejska
Fundusze Społeczne

Projekt pn. „Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Ryńsk” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Szanowni Państwo!

Informujemy, iż dobiegają końca prace nad Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Ryńsk na lata 2016-2023, który jest dokumentem pozwalającym określić priorytetowe działania w zakresie rewitalizacji obszarów problemowych na terenie gminy. W marcu oraz lipcu 2017 roku odbyły się spotkania z mieszkańcami gminy, przedsiębiorcami, oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych z terenów przeznaczonych do rewitalizacji. Na spotkaniach w Czystochlebiu, Ryńsku i Zieleniu dokonano wstępnej diagnozy, zebrano uwagi, opinie i propozycje odnośnie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru koncentracji działań rewitalizacyjnych. W chwili obecnej Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Ryńsk na lata 2017-2023 jest konsultowany.

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
662 061 348**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
662 061 348**

Inauguracja zgodnie z planem

PIŁKA NOŻNA ▶ W pierwszym meczu sezonu Unia Wąbrzeźno pokonała Victorię Czernikowo 1:0 i udanie rozpoczęła walkę o awans do klasy okręgowej

Skromnie, ale z kompletem

Przed początkiem sobotniego starcia wielu wąbrzeskich kibiców zastanawiało się, w jakiej dyspozycji są ich ulubieńcy. Letni cykl przygotowań podopiecznych Roberta Kościelaka nie przebiegał powiem zgodnie z objętym planem. Dwa starcia sparingowe, ze względu na nieobecność rywali, zostały odwołane, co też znacząco zaburzyło pewien przyjęty cykl treningowy.

Premierowy rywal biało-niebieskich nie mógł narzekać na podobne problemy. W Czernikowie doszło do kilku znaczących zmian, a najważniejszą z nich było zakontraktowanie nowego szkoleniowca, młodego Rafała Kraczkowskiego, który zastąpił rezygnującego Dawida Afelta. Victoria imponowała rezultatami w początkowej fazie przedsezonowych sparingów, ale w trzech ostatnich starciach (z Saturnem Ostrowite, Unią Gniewkowo i Orłem Głogowo) zespół ten musiał uznać wyższość rywali i do konfrontacji z wąbrzeskimi Unitami przystępował w nieco gorszych nastrojach.

W bramce MKS-u debiuto-

wał wracający do Wąbrzeźna Patryk Andrzejewski, a w defensywie od pierwszych minut grał Adrian Domachowski. Unia starała się kontrolować widowsko i tradycyjnie już próbowała kombinacyjnie rozgrywać zaczepne akcje. Widać było jednak, że piłkarze Kościelaka nie są jeszcze w optymalnej dyspozycji i brakuje im ogrania oraz właściwego „czucia” piłki. W 37. minucie licznie zgromadzoną publiczność ucieszył kapitan Paweł Mazurowski. Doświadczony gracz podszedł do rzutu wolnego i z ponad 20 metrów zaskoczył czernikowskiego golkipera. Jak się później okazało, było to jedyne trafienie sobotniej potyczki, a mecz zakończył się skromnym, ale bardzo cennym triumfem MKS-u.

Solidarność fanów

W inauguracyjnej konfrontacji z bardzo pozytywnej strony zaprezentowali się również wąbrzescy kibice. Przez pełne 90 minut głośno dopinguowali swoich ulubieńców, a dodatkowo kontynuowali rozpoczętą przed kilkoma dniami akcję „Solidarni z Rytleń”. Na pomoc poszkod-

Unia ponownie okazała się lepsza od Victorii Czernikowo, wygrywając 1:0

wanym przeznaczyli środki, które zostały ze zbiórki na klubową flagę, zebrali również pieniądze w trakcie meczu. Gotówkę przekazał również zarząd Unii Wąbrzeźno, co w sumie dało kwotę 700 złotych.

– Wkrótce wyślemy stosowny przelew i udokumentujemy go na naszej stronie. Dziękujemy wszystkim, którzy postanowili pomóc potrzebującym – zaznaczyli fani.

W następnej kolejce (wyjątkowo w niedzielę) biało-niebiescy podejmą w Wąbrzeźnie Pogrom Zbójno i postarają się zainkasować kolejny komplet punktów.

(kl)

fot. archiwum

TRZY PYTANIA DO... PATRYKA ANDRZEJEWSKIEGO, BRAMKARZA UNII WĄBRZEŹNO

– Jak ocenisz sobotni mecz z Czernikowem?

– Mecz był bardzo trudny. Rywal należał do wymagających, a samo starcie przebiegało na wysokiej intensywności. Niekiedy brakowało nam niezbędnego opanowania, by przytrzymać futbolówkę i w ten sposób uspokoić grę. Cieszą nas jednak premierowe trzy punkty, bo każdy z nas wie, że gramy o awans.

– Po pewnych zawirowaniach udało Ci się w końcu trafić ponownie do Wąbrzeźna. Jesteś zadowolony, że po przerwie możesz znowu reprezentować biało-niebieskie barwy?

– Już w trakcie przerwy zimowej sezonu 2016/2017 Unia starała się zrobić wszystko, bym mógł dołączyć do drużyny i grać wiosną 2017 roku. Niestety, w tamtym momencie nie udało się osiągnąć porozumienia między klubami. Najważniejsze jednak, że jest już po wszystkim i mogę robić to, co kocham – grać w piłkę dla wąbrzeskiej Unii. Atmosfera w tym zespole jest znakomita i czuję się tu fantastycznie.

– Z Victorią zachowałeś czyste konto. Czy w związku z tym pozytywnie patrzysz na swój występ?

– Ze swojej gry nigdy nie mogę być do końca zadowolony. To oznaczałoby, że nie dostrzegam elementów, nad którymi muszę pracować. Zdaję sobie sprawę, że trenuję po to, by z dnia na dzień stawać się lepszym golkiperelem i mam nadzieję, że swoją postawą pomogę Unii w realizacji przedsezonowych celów. Czyste konto na początek cieszy, ale nie odbiera w żaden sposób motywacji. Wręcz przeciwnie, nakręca do wzmożonego wysiłku.

Rozmawiał: (kl)
fot. archiwum

OGŁOSZENIE

**SZKOŁY
DLA DOROSŁYCH
W WĄBRZEŹNIE**
**Nabór na rok szkolny
2017/2018**
**NIEPUBLICZNE LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE**
po ZSZ, gimnazjum lub
8-letniej szkole podstawowej
Informacje i zapisy:
wtorek, Czwartek
– w godzinach
od 15:15 do 17:15
Wąbrzeźno, ul. Wolności 11,
w budynku Gimnazjum
(I piętro, pokój nr 104)
tel. 56 688-20-97 w.14
e-mail: zaocz.wab@wp.pl
www.ckd.drl.pl

Wygrywają i poznają rywali

PIŁKA NOŻNA ▶ Kolejny mecz kontrolny mają za sobą piłkarze juniorów starszych Unii Wąbrzeźno. Drużyna poznała również terminarz gier w młodzieżowych rozgrywkach sezonu 2017/2018

W sparingowym starciu młodzi Unii podejmowali na wyjeździe ekipę Promienia Kowalewo Pomorskie. Rywale z popularnego „Promyczka” nawiązali wyrównaną walkę tylko w pierwszych 45. minutach (wynik 1:2 dla biało-niebieskich), po przerwie zaś zostali totalnie zdominowani przez dobrze dysponowanych graczy MKS-u. Ofensywną skutecznością błysnęła cała wąbrzeska jedenastka, a wyróżnił się zwłaszcza Filip Chojnacki, który aż czterokrotnie pokonał golkipera z Kowalewa Pomorskiego. Po jednym trafieniu dorzucili: Paweł Marszałek, Tomasz Niemyt, Mateusz Lupertowicz oraz Mikołaj Piórkowski.

Juniorzy starsi poznali również terminarz gier w zreformowanych rozgrywkach Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej. Wąbrzescy gracze zmagania w ramach III ligi okręgowej (grupa 1, A1 junior) rozpoczną 16 września, kiedy to na własnym boisku podejmą UKS Szkółkę Piłkarską Chełmno. Pełny rozkład młodzieżowych konfrontacji prezentujemy obok.

(kl)

fot. FB Unia Wąbrzeźno

TERMINARZ GIER JUNIORÓW STARSZYCH W SEZONIE 2017/2018:		
1. kolejka (9 września 2017)		
Pomorzanin Toruń	–	Promień Kowalewo Pomorskie
UKS Szkółka Piłkarska Chełmno	–	KP „Wojownik” Wabcz
2. kolejka (16 września 2017)		
KP „Wojownik” Wabcz	–	Promień Kowalewo Pomorskie
Unia Wąbrzeźno	–	UKS Szkółka Piłkarska Chełmno

3. kolejka (23 września 2017)		
Pomorzanin Toruń	–	KP „Wojownik” Wabcz
Promień Kowalewo Pomorskie	–	Unia Wąbrzeźno
4. kolejka (30 września 2017)		
UKS Szkółka Piłkarska Chełmno	–	Promień Kowalewo Pomorskie
Unia Wąbrzeźno	–	Pomorzanin Toruń
5. kolejka (5 października 2017)		
KP „Wojownik” Wabcz	–	Unia Wąbrzeźno
Pomorzanin Toruń	–	UKS Szkółka Piłkarska Chełmno
6. kolejka (14 października 2017)		
KP „Wojownik” Wabcz	–	UKS Szkółka Piłkarska Chełmno
Promień Kowalewo Pomorskie	–	Pomorzanin Toruń
7. kolejka (21 października 2017)		
UKS Szkółka Piłkarska Chełmno	–	Unia Wąbrzeźno
Promień Kowalewo Pomorskie	–	KP „Wojownik” Wabcz
8. kolejka (28 października 2017)		
Unia Wąbrzeźno	–	Promień Kowalewo Pomorskie
KP „Wojownik” Wabcz	–	Pomorzanin Toruń
9. kolejka (4 listopada 2017)		
Pomorzanin Toruń	–	Unia Wąbrzeźno
Promień Kowalewo Pomorskie	–	UKS Szkółka Piłkarska Chełmno
10. kolejka (11 listopada 2017)		
UKS Szkółka Piłkarska Chełmno	–	Pomorzanin Toruń
Unia Wąbrzeźno	–	KP „Wojownik” Wabcz

Rugby

Wąbrzeźno pomogło

Spontaniczna akcja zainicjowana przez klub WSR Werewolves, której celem była zbiórka zabawek, gier i przyborów szkolnych dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 4 w Toruniu, zakończyła się wielkim sukcesem.

W zbiórce, poza graczami WSR, uczestniczyła również OSP Wąbrzeźno

– Jesteśmy ogromnie zaskoczeni, że nasza spontaniczna inicjatywa zakończyła się busem pełnym gier, zabawek i odzieży dla dzieciaków – zaznaczyli gracze popularnych Wilkołaków. – Musimy i chcemy podziękować Ochotniczej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie, która wytrwale spędziła z nami czas

na zbiórce, dziękujemy również liczным stowarzyszeniom i firmom, które do tej zbiórki dołożyły swoją „cegiełkę”.

W akcję włączyła się również cała rzesza osób prywatnych, którym również należą się wielkie słowa uznania. Pod koniec sierpnia lub na początku września (zależnie od

placówki) WSR uda się do Torunia i przekaze zgromadzone rzeczy.

– Przy okazji będziemy chcieli zorganizować tamtejszym dzieciom dzień sportu, być może jakieś ognisko – dodają zawodnicy. – Jeśli ktoś nie słyszał jeszcze o tej akcji, a chciałby coś przekazać, może podrzucić nam przedmioty na tre-

Zaangażowanie lokalnej społeczności przekroczyło oczekiwania organizatorów

Zebrań przedmioty wkrótce trafią do toruńskiej placówki

ning, bądź też skontaktować się z ekipą, a my z chęcią podjedziemy we wskazane miejsce. Chcielibyśmy podkreślić, że inicjatywa #WąbrzeźnoPomaga to nie tylko akcja Wilkołaków, to właściwie akcja całego Wąbrzeźna. Cieszymy się, że

w tak małej społeczności odnalazło się wiele życzliwych osób, skorych do pomocy. Wiemy już, że możemy na Was liczyć – zakończyli główni pomysłodawcy przedsięwzięcia.

(kl)

fot. FB WSR Werewolves

KONTROLA PRZEZ EKSPERTA W ATRAKCYJNEJ CENIE

OFERTA OBOWIĄZUJE DO 31. STYCZNIA 2018

Zamów usługę Kontroli przez Eksperta zaraz po żniwach, nie później niż 15. listopada 2017 r., a my wykonamy wszystkie prace w najdogodniejszym dla Ciebie terminie.

KONTROLA PRZEZ EKSPERTA KOMBAJNÓW SERII W I T

500 ZŁ*

W ramach Kontroli przez Eksperta nasi doświadczeni serwisanci dokonają kompleksowego przeglądu kombajnu oraz zespołu żniwnego, skrupulatnie sprawdzając aż 185 punktów kontrolnych. Od profesjonalnego sprawdzenia momentu obrotowego sprzęgła poślizgowego przenośnika pochyłego aż po kompetentną ocenę stanu zużycia części.

KONTROLA PRZEZ EKSPERTA KOMBAJNÓW SERII S

600 ZŁ*

W ramach Kontroli przez Eksperta nasi doświadczeni serwisanci dokonają kompleksowego przeglądu kombajnu serii S wraz z zespołem żniwnym, skrupulatnie sprawdzając aż 175 punktów kontrolnych. Obejmować będzie to sprawdzenie napędu głównego wirnika, włącznie ze skrupulatną oceną zużycia części – nasi eksperci dopilnują każdego szczegółu.

KONTROLA PRZEZ EKSPERTA SIECZKARNI SERII 7000

700 ZŁ*

W ramach Kontroli przez Eksperta nasi profesjonalni serwisanci dokonają przeglądu sieczkarni samojezdnej wraz z zespołem żniwnym, sprawdzając aż 170 punktów kontrolnych, włącznie z bębniem tnącym i wszystkimi łożyskami, które zbadane zostaną przy użyciu specjalnych narzędzi. Sprawdzą oni również w systemie diagnostycznym, czy oprogramowanie w maszynie wymaga aktualizacji.

Amrol Sp. z o.o.
Lipnica 30
87-207 Dębowa Łąka
www.amrol.pl

* W sprawie przeprowadzenia Kontroli przez Eksperta prosimy skontaktować się z kierownikiem lokalnego serwisu dealera John Deere. Ceny dotyczą prac wykonanych w terminie do 31. stycznia 2018 r. Warunkiem skorzystania z oferty jest uzgodnienie terminu dogodnego dla obu stron. Ceny nie zawierają podatku VAT.